

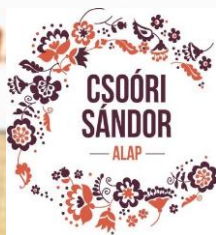
Ut - ca, ut - ca, *de bá - na - tos ut - ca,
U - tol - já - ra me - gyek vé - gis raj - ta,
U - tol - já - ra meg - ál - lok é - ga vé - gü ház - nál,
Kis - a - lom rá - csos ka - pu - já - nál.

A szabadszállási Kiskun Népdalkör története

1973-2022

Kovács Imréné Margitka naplója alapján

Készült a

és az

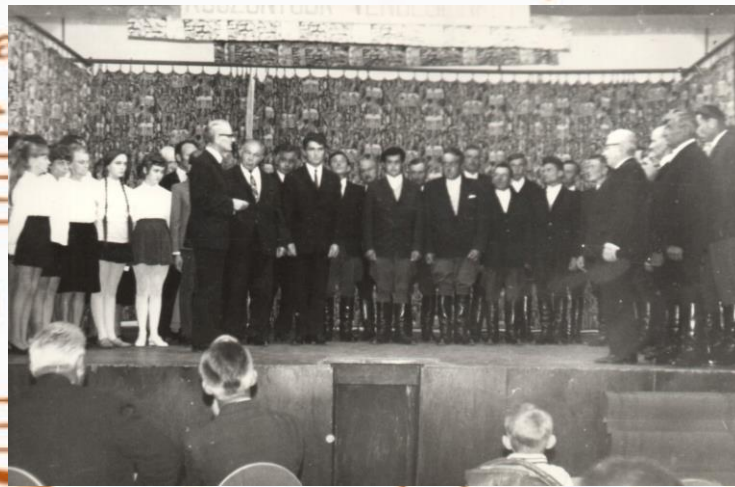
EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

támogatásával

A kezdetek

A képen: Vörös Gyula, Vörös Gyuláné, Herpai Kálmánné, Kis Józsefné, Huszár Erzsébet, Bernáth Sándorné, Bernát Sándor, Parrag Erzsébet, Tímár Aranka, Csaplár Jánosné, Gazdáné Kanizsai Erzsébet, Lukácsi Lajos, Jánosi István, Kutalik Mária, Arányi Lászlóné, Bodzsár Katalin, Rigóné Katalin, Páli Lajos, Szomor József, Parrag László, Zsoldos István, Parrag Erzsébet, Szűcs Sándorné

Közös éneklés gála műsoron.
Karnagy: Kálmán Lajos
Lukácsi Lajos, Jánosi István, Zsoldos István, Tímár Aranka, Huszár Erzsébet,
Kunszentmiklósi Paraszt Kórus

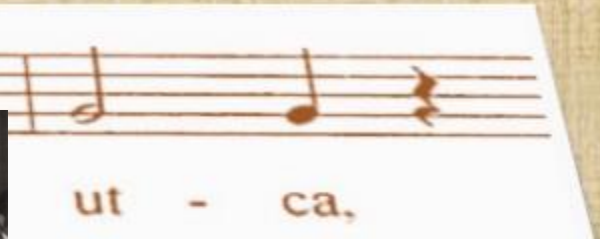
Herpai Kálmánné, Fucskóné Gizi, Vörös Gyuláné, Tímár Aranka, Rigóné Katalin, Arányi Lászlóné, Lukácsi Lajos, Vörös Gyula, Zsoldos István, Bernát Sándor, Bernát Mária, Kiss Józsefné, Bognár Katalin, a zongoránál dr. Kálmán Lajos

A képen: Vörös Gyula,
Szomor József citerások

A Kiskun Népdalkör énekesei: Dorogi Kálmánné, Ferenczi Józsefné, Várnagyné, Fucskóné Gizike, Tímár Aranka, Dóczy Istvánné, Parrag László, Rigóné Kulcsár Katalin, Német Lászlóné, Vörös Gyula, Lukácsi Lajos, Csaplár Lajos, Katona János, Kozma Mihály, Holczman József, Holczman Józsefné, Szabó Jánosné, Dorogi Kálmán, Puskás Lajos, Kovács Sándor, Kovács Sándorné

A képen: Ferenczi Józsefné, Várnagy Lászlóné, Fucskó Bálintné, Tímár Aranka, Rigóné Kulcsár Katalin,, Német Lászlóné, Huszár Erzsébet zongora tanár, Somogyi Éva, Kovács Imréné, Dorogi Kálmánné, Fehér Mária, Holczman József, Holczman Józsefné, Lukácsi Lajos, Puskás Lajos, Holczman Mihály

1973-ban volt népdalos találkozó Szabadszálláson Ez Kecskemét Járási elődöntő volt. A versenyzők között a Kecskeméti Likőripari Vállalat, a kerekegyháziak az orgoványiak részt vettek, Kunszentmiklósról a nagykórus és természetesen a helyi Kiskun Kórus Kálmán Lajos vezetésével. Ebben az időben a citerák még a padláson porosodtak. Néhány évvel később a bátrabbak előhozták a régi citerákat. Például Veres Gyula, Szomor József. Ez már egy más szint adott a műsornak

Kunszentmiklósról a Paraszt Kórust még Besei tanár úr vezette. Szabadszálláson volt a verseny. A gála műsor Kecskeméten volt másnap. Vass Lajos itt volt elszállásolva Magyar Istvánéknál.

A Kiskun Kórus föllépése Szabadszálláson. A zsűri elnöke Dr. Vass Lajos. 1973.
Vezető tanár dr. Kálmán Lajos

1982. Tőserdő este föllépés Lakitelek Népzenei Találkozó

Ezekben az években még Lakitelek volt a népzenei találkozók fóruma. Vass Lajos volt a zsűri elnöke. Megénekelte a közönséget. A legszebbnek talált dalt megtanulta a közönség. Ilyen dalt vittünk mi is nem egyszer. Boldogan könyveltük el sikereinket. Hazafelé jövet, a buszon vidáman énekeltünk. Citerásaim felnőttek voltak. Kettő-három mindig volt, aki föl is lépett velünk. Régi citerás Veres Gyula bácsi volt, aki még a patika poros bálakban verte a talp alá valót. Később el- eljött Kozma Misa bácsi, de őt nem lehetett a mai módszerre rátanítani. A sajtóságos nyomófás játékot kedvelte, ha meg újjakkal játszott, lemaradt a többi citerástól. Ettől függetlenül sokáig járt közénk és még citerákat is készített. Fiatalok közül Nagy Balázs és Rozsnyai Jutka, valamint Boros Lajos és Zsoldos Józsi volt citerás. Amíg le nem vizsgáztam ők voltak az énekkar kísérői, persze velem együtt. Ebben az időszakban sok mindent megtanultam, aminek később hasznát vehettem. Például, hogy föllépés előtt a hangolást hogy oldjuk meg, hogy ne hangolódjanak le a citerák. Történt ugyanis egyik alkalommal, mégpedig itthon Szabadszálláson, népzenei találkozót tartottunk. Sok szép együttes szerepelt, mi utolsók voltunk. A fölhangolt citerákat újra kellett hangolnunk.

1973

Vass Lajos a zsűri elnöke
Közös éneklés volt minden
műsor vége.

I.

Megy a nap lefelé.

Az ég alja felé.

Ballagnak a regruták

A kaszárnya felé.

II.

Be mén a szobába
leül a vaságyra.

Lehajtja bús fejét.

Hullajtja a könnyeit
a komisz ruhára.

III.

Istenem, istenem
mit kellett megélnem.

Elvisznek katonának.

Itt hagyom a babámat
a kimustrált legények számára

IV.

Kimustrált legények

Virágot szedjete

Kössétek csokorba

Dobjátok a vagonba

Rukkoló legények számára

Szabadszállási bíró kapujában
leesött a kalapom a sárba,
leesött a kalapom a sárba.
Gyere rózsám vödd föl a
kalapom szüret után lösz a
lakodalom, szüret után lösz a
lakodalom, te löszöl a párom.
Zengett az egész terem a daltól.

**Kiskun Kórus
cimerásai:**

Parrag József

Szomor József

Puskás Imre

Holczman Mihály

Zsoldos József

1974

Szabadszállás színpadán 30 évvel később. Budai Ilona közös éneklésre buzdítja a közönséget. Olyan elismert nagyság ő is, mint anno idején Vass Lajos volt. A Magyar Rádióban hosszú évekig tanított népdalokat „Fúvom az énekem” címmel. Rengeteg népdalt gyűjtött az országunk minden területén, sőt Erdélyben, ahova sokszor titokban jutott ki. A régi énekesektől gyönyörű dalokat, balladákat gyűjtött és ezeket betanította a nyári táborokon. A Budai Zeneiskola tanárnője. Sok-sok tanítványa ma már az ország minden tájára elvitte és betanította a szebbnél szebb dalokat. Én is nagyon sok gyönyörű dalt tanultam tőle. Kecskemét volt régebben a nyári továbbképző helye. Később a Csutorás Nemzetközi Táborban tanultunk tőle minden tájról gyűjtött dalokat utóbbi években megörvendeztetett bennünket mesékkel, melyeket olyan hitelesen ad elő, mintha csak egy csángó, vagy székely asszonytól hallanánk. Számos CD-je, magnó kazettája megjelent már. Gyönyörű karácsonyi dalok és népi játékokkal együtt. Igazán örülhetünk, hogy az eltelt 30 év nem volt hiábavaló! A színházterem neve ma már a Kálmán Lajos nevet viseli. Becsüljük meg a tudásukat!

Népdalos találkozó Szabadszálláson 1974. A zsűri elnök Vass Lajos. Vezető tanárunk dr. Kálmán Lajos. 1974-től már én is tagja voltam a Kiskun Kórusnak. Kálmán tanár úr volt a karnagyunk. Helyi rendezvények mellett versenyeken is részt vettünk, ahol minősítések is voltak. A zsűriben neves énektanárok bíráltak. A zsűri elnök mindenkor Vass Lajos volt. Néhány év elteltével rám maradt az együttes vezetése. Így magam is tapasztalhattam azt a mérhetetlen vonzerejét, amit az együttesek érezhettek iránta. Szinte sugárzott belőle a népdalok szeretete. Minden találkozón kiemelt néhány különösen szép dalt, amit megtanított a közönségnek. Zengett az egész terem a szebbnél szebb daloktól, míg megszületett a zsűri döntése. A szakmai tanácsok még ma is csengenek a fülemben. Ma már mondhatom, az ő közreműködése élesztette föl a szunnyadó régi dalainkat. Az, hogy a televízióban elhangozhattak jó anyáink énekei úgy, hogy ne kelljen szégyenkezni miattuk, hisz úgy kiiktatták a népdalokat a műsorokból, még rá se gondoljunk a régi rosszra. Köszönjük ezt halála után is. Azóta egyre több népdalkör alakult, és reméljük az unokáink is megszeretik. Újból röpdülni fog az a páva, melynek szárnyait röpdülésre indította ez a nagyszerű ember. Kovács Imréné a Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar vezetője. Szabadszállás 2010 márciusában.

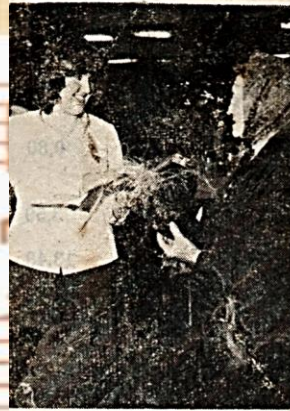
1975-ben már Csillag Gabika volt a kórusvezetőnk. Fiatal diplomás énektanárnő volt. Szép erdélyi dalokat tanultunk tőle. Cserébe mi, környékbeli dalokat tanítottunk vele. Engem nótafának tartott és szívesen gyűjtött tőlem dalokat. Ha versenyekre mentünk mindig énekeltetett velem is szólót. Előzőleg Bernát Sándorné és Kovács Sándorné is énekeltek szólót. Sok szép elismerő oklevél és egy-egy dísz tárgy került a szekrénybe. Gabika elment innen a Zeneakadémiára. Őt is Kálmán tanár úr javasolta oda. Mikor végzett, meghívott minket a vizsgaelőadására. Vonattal utaztunk föl Budapestre. Boldogan mentünk abba a csodálatos épületbe. Igazán rátermett kórusvezető lett belőle. Törékeny alakja úgy ringott a vezénylő dobogón, mint egy gyönyörű virág. Bartók műveket vezényelt. Éjszaka jöttünk haza. Sokáig az előadása hatása alatt voltunk. Ekkor már néha felkértek engem is, segítsek Szénási Pál, fiatal vezetőnknek. Lelkes, aranyos fiatal tanító volt ő is, de nem nagyon ismerte ki magát a népdalok birodalmában. Viszont az akkor működő irodalmi színpadunk aranyat ért. Tudott gitározni és gyönyörűen énekelte a megzenésített József Attila verseket. Ő Kecskemétre a Katona József színházba került. Ezen a vonalon érvényesült. A kórusunk vezető nélkül maradt megint. Jött még a Mariann nevű csinos ágasegyházi tanítónő, de őt egyáltalán nem érdekelte, hogy mit éneklünk. Történt pedig, hogy Bácsalmásra kellett vinni a csoportot, minősítőre. Így kerültem először én a zsűri szeme elé. Felelnem kellett a dalokért és a szólómért is. A szólómért külön dicséretet kaptam, a csokor is értékes volt. Hát így kezdődött.

1974-ben még dr. Kálmán Lajos volt a Kiskun kórus vezetője. Hétfőn esténként Kecskemétről utazott, vonattal. Mire beért az állomásra, mi már énekelgettük az előző heti leckét. Volt egy kisegítő, aranyos asszony, Ferencziné Jutka néni. A szólamokat átvettük és készenlétben vártuk tanár urat. Fárasztó volt ez az út, bármennyire lelkesen csinálta is, hisz kerékpárral jött az állomásra és ha késett a vonat, még fél órája sem maradt a visszafelé utazáshoz. Kimelegedve gyorsan felírta a táblára a kottákat, alá a szöveget. Egy párszor elénekeltük és már rohanni is kellett az állomásra. Ezen kis idő alatt is rengeteget tanultunk tőle. Szereplés előtt elég volt néhányszor összeénekelni és már meg is volt az összhang. Zongorával kísért leginkább bennünket. Igazán szép emlékek ezek. Egyéniségéből áradt a szeretet és ami számomra nagyon felemelő érzés, a legegyszerűbb embereket is tisztelte és partnerként kezelte a nálánál kevesebb tudású kollégákat is. Azt tartotta, hogy a legegyszerűbb emberektől is lehet tanulni. Ha népdalokat gyűjtött, mindenkit meghallgatott és soha nem intett le senkit, hogy ez nem jó dal, vagy ez mű dal. A rostáján úgylis csak azok maradtak fent, amik a legértékesebbek. Néhányszor a férjem vitte vissza Kecskemétre a tanár urat. Egész úton kottákat írt, dúdolgatott a kocsiban. A férjem megjegyezte, nem tudok vele beszélgetni, mert egész úton a dalokkal volt elfoglalva. Rendkívül energikus gyűjtő volt. Alig énekeltük el a dalt, ő már leírta, kielemezte és rangsorolta. Igazán büszkék lehetünk rá, hogy városunk szülötte.

1982-ben volt egy nagyszerű bemutatkozás a kecskeméti Erdei Ferenc Megyei Művelődési Központban. Ami érték volt a községben, bemutatásra került. Az akkori TSZ-ek vitték a szebbnél szebb terményeket. Gyönyörű paprikákat, zöldségeket, csodálatos szőlőket. Emlékszem akkora fűt szőlők voltak, hogy a láda majd félig volt vele. Gyönyörű őszibarackok, almák. Igazán dicsérni való terményeket és termékeket hoztak. A művelődési ház aulájában szebbnél szebb tárgyak, faragványok, képek, eszközök, minden. Még akkor élt Herpai Vica néni, aki a megyében egyedüli kunkalap készítő volt. A cipész szövetkezet cipőket hozott, volt borkóstoló és a pékség is bemutatta a termékeit. Együtt volt egyéni gazda és a TSZ. Varroda és kisiparosok, egyszóval szép volt és felemelő. Hosszú asztal volt megterítve. Finom birkapörköltet főztek bográcsban a Róna vendéglő szakácsai. De volt tárkonyos báránysült is, ami kuriózum volt. Négy napig tartott a rendezvény, ahol mi a tanár úrral szombati napon léptünk fel.

SZABADSZÁLLÁS – KECSKEMÉTEN

Herpay Éva szabadszállási alaposmester munkáját sokan megcsodálták.

Szabadszállás elhozta a kiállításra a népművészeti tárgyi bizonyítékait és ipari üzemeinek termékeit.

Hagyomány születésének vagyunk tanúi! Alig egy éve, hogy a kiskunhalasiak kezdeményezték: hadd mutatkozzon be a város Kecskeméten! A rendezvénynek a Megyei Művelődési Központ adott helyet, mi tagadás nem kis izgalom közepette: lesz-e érdeklődéső sikere lesz-e a bemutatkozásnak, amelyet egyébként tájfellegű ételekből készült vacsorával kötöttek egybe a halasiak. Olyan sikere volt, hogy most már a művelődési központ kereste a következő jelentkezőt. Nagybaracskára esett a választás, januárban került sor a nagybaracskaiak bemutatkozására. Újabb siker, az újabb döntés pedig Szabadszállás és Kunszentmiklós meghívására vonatkozott. Ami annál is inkább kitüntető, mert egy esztendőben két ilyen rendezvénynek tud helyet adni a művelődési központ.

A Kiskun Népdalkör dr. Kálmán Lajos és Kovács Imréné vezetésével adott műsort a baráti találkozón

Alkalomhoz illően Szabadszállás környéki népdalcsokrot énekeltünk zongorakísérettel. Mondhatom nagy sikerünk volt. A megyéből sok kimagasló személyiség volt hívva és láthatóan jól érezték magukat. Ez egy emlékezetes nap volt. Sokáig beszélgettünk a sikerekről. Itt kötődtek a különböző üzletek is. Különösen a Lenin TSZ terményei arattak nagy sikert. Az együttesünket is sokan megdicsérték és meghívásokat is kaptunk. Például Dunavecseré, Kunszentmiklóstra. Egyre többen ismerték meg csoportunkat. Már nem csak minősítőkön találkoztunk másik együttesekkel. Egyre inkább a magunk lábára álltunk, volt már citerazenekarunk is amivel könnyebb volt énekelni. Ezen az estén fölléptek: *Dorogi Kálmánné, Rozsnyai Judit, Farkasné Nagy Katalin, Holczman Józsefné, Dóczi Istvánné, Romfa Ferencné, Parrag Erzsébet, Gubacsi Lászlóné, Szombati Zsuzsa, Kovács Imréné, Kovács Sándorné, Látos Istvánné, Fehér Mária, Gubacsi Zsuzsa, Szabó Jánosné, Varga Imréné, Fehér Pálné, Nagy Zsófia, Dorogi Kálmán, Kovács Sándor, Holczman József*

A Róna Vendéglő szakácsai főzték a birkapörköltet.

Ízlett a vendégseregnek a szabadszállási birkapörkölt.

(Somos László felvételei)

Szabadszállás és Kunszentmiklós Kecskeméten való bemutatkozására október 8-án került sor, nagy sikerrel. Ordasi Lászlóné, a Művelődési Központ szervezője külön is kérte: írja

meg az újság, hogy a községi rendkívül lelkes, jól összehangolt, pontos szervezéssel biztosították a rendezvény sikerét. és azt, hogy a vendégek jól érezték magukat. A négy napig tartó kiállításon mindkét községi termelő egysége bemutatott iparuk és mezőgazdaságuk termékeit. és azt, hogy hogyan ápolják népművészeti hagyományukat.

A kétszázhusz főnyi vendégseregnek tárkányos bárányt sültet és birkapörköltet tálaltak a Róna szakácsai. Részt vettek a vacsorán a községi állami-, párt és gazdasági szerveinek vezetői is. 12

Egyszer a hangszereiket a radiátorokra tették a citerások. Vas Lajos volt a zsűri elnöke. Én mit sem sejtve fősorakoztattam az énekkart és a citerásokat is. Az első blokk csak ének volt, majd szóló, nagyon szépen sikerült. Amikor azonban megszólalt a citerazenekar, majd elsüllyedtem, le kellett intenem a citerásokat és csak az énekkar énekelt. Persze ez egy szörnyű leböngés volt. A szakmai beszélgetésen elhalmoztak jó tanáccsal. Én ekkor kértem először az illetékes tanárokat, indítsanak valamilyen iskolát, ahol megtanuljuk ezeket a fontos dolgokat. Meg is ígérték és már a következő évben Kecskeméten indult egy tanfolyam, ahol részletesen megtanultam mindent, amit a citeráról tudni kell. A citera oktatónk, Tuka Zsigmond volt, a népművészet mestere. Gyönyörűen szólt a kezében a citera. Nyomóval és tollal pengetett. Még akkor fogalmam nem volt, hogyan kell megszólaltatni a citerát. Körülöttem vagy harminc citerás, húsz évestől hetvenig mindenki citerált. Én csak csodáltam őket. Az első órákon Zsiga bácsitól máris megtanultuk, hogyan hangoljuk „g”-re a citerákat és mely hangokhoz, milyen húrokat használjunk és a vendéghúrok „c”-re vagy „g”-re hangolódjanak. No és azt is hogy vigyázzunk a hőmérséklet változásra, mert ha meleg éri a húrokat, lehangelődnak, ha hideg éri őket, magasabb lesz a hangjuk. Nagyon sok értékes dolgot megtanított velünk. Mikor pedig nyomó nélkül, ujjrend szerint tanultunk citerázni, úgy éreztem, mind a két kezem egyszerre mozgatja az ujjakat, pedig a jobb kezemben pengető volt, és egész máshogy kell vele dolgozni. Az én fejőasszony kezem nem akart ilyen finom mozdulatot tudni. Úgy éreztem, soha nem fogok tudni megtanulni citerázni. Itthon a férjem dorgált, mi a fenének fogtál bele, ha nem tudsz csak cincogni. No nagyon erős akarat és türelem kellett hozzá. A következő évben jött tanítani egy fiatal egyetemista férfi, aki káprázatosan tudott citerázni. Olyan gyorsan mozgatta az ujjait, hogy nem is láttuk. Ez a csodálatos tanár Birinyi József volt.

Kis - an - gya - lom rá - csos ka - pu - já - nál.

Tőle másként tanultunk citerázni, ujjrend szerint, ez így sokkal könnyebb volt. Megszámoltuk az ujjainkat és ezzel a szisztémával már az ütemek hosszúságát is megjátszottuk. Éles-nyújtott-szinkópa. A szöveget így sokkal könnyebb hozzá énekelni. Mikor már én is tanítottam gyerekeket, ezzel a módszerrel adtam át sikerrel.

*Nagy Ibolya,
Nagy Marika
Tasnádi Krisztina
Somodi Marian
Kozma Eszter
Fehér Klára
1983*

bá - na - tos ut - ca,

Ebben az időben még a régi kultúrházban tartottuk a próbákat. Az igazgató Orosz Tamás volt. A citerákat Tuka Zsiga bácsi készítette, aki Abonyban lakott. Oda mentünk el autóval a citerákért. Minden tanítványom rendelt citerát és ezek gyönyörűen szóltak. Örömmel jöttek minden próbára és szép dalokat tanultak. Az ablakokon be-be kukucskáltak, honnan szól ez az ismeretlen hangszer. Mert bizony ismeretlen volt, sok gyerek még nem is hallott soha ilyen hangszert. Életre keltettük a padláson porosodó nagypapa féle száraz fákat. Mikor bemutatkoztunk egy-egy összejöveteleken, bizony könnyek is csillogtak a szemekben. Igaz az is, hogy volt negatív vélemény is. Éppen egy tanárnő szájából hallottuk, ahogy a folyosón várakoztunk, hogy legyen üres terem. Ahogy jöttek kifelé a gyerekek megszólalt a tanítónéni: „no kezdődik a macskazene”. Röhögve siccegték a gyerekek.

*Halász László
Finta Andrea
Finta Jutka
Takács Zoltán
Halász Piroska
Sándor Tímea
Bezdán Erika*

A gyerekek és én úgy éreztük, hogy megnyílik a föld alattunk. Elkeseredve mentünk be a terembe, de citerásaim megvigasztalódtak. Hát volt ilyen is, de a fő mégis az, hogy szerettünk citerázni. A kislányokhoz jöttek fiúk is. Kicsit csintalanabbak voltak, de aranyosak. Megtanultak ők is szépen citerázni. Voltunk versenyeken is és mindig kitettek magukért. Többször meghívtak bennünket a Lenin TSZ Idősek délutánjára. Boldogan tettünk eleget a meghívásoknak. Később az Aranyhomok TSZ-hez is meghívtak bennünket. Finom süteménnyel vendégelték meg a csapatot. Támogatásként pedig elvittek minket kirándulni. A Lenin TSZ-től még tíz darab citerát is kapott a csoport, ami még a mai napig is megvan. Ezt is Tuka Zsiga bácsi készítette. A népdalkörrel is szerepeltünk együtt sokszor. Egyre több dalt tudtak játszani és egyre szebben. Volt olyan szereplés mikor tizenkét gyerek citerázott együtt. Ilyen volt Szalkszentmárton vagy Lakitelek is.

Népzenei találkozó Kunszentmiklóson

Körzeti népzenei találkozót rendeztek a hétvégén Kunszentmiklóson, az Általános Művelődési Központban.

A színházteremben elsőként a népdalkörök és citerazenekarok mutatkoztak be. A népzenei együttesek közül a gyermekkategóriában a kunszentmiklósi Füllemüle együttes érdemelte ki az első díjat, *Baski György* vezetésével. A felnőttek közül a szabadszállási Kiskun népdalkör szerepelt a legeredményesebben *Kovács Imréné* irányításával.

A néptáncgyüttesek bemutatója során kilenc produkciót értékelt a zsűri. A felnőtt és gyermek kategóriában egyaránt a szabadszállási *Egres Kis Lajos* táncgyüttes vitt színre legértékesebb koreográfiát, s így a táncgyüttes kisdobosai, illetve felnőtt táncosai vehették át az első díjat. Az együttes vezetője *Haránt Károlyné* és *Haránt Károly*.

A közönség díját a szalkszentmártoni néptáncgyüttes kapta, melynek vezetője *Wünsch László*.

A hagyományok megőrzése céljából létrehívott körzeti népzenei találkozót immár másodszor rendezték meg Kunszentmiklóson.

O. L.

1980-ban Kunszentmiklóson rendeztek Népzenei Találkozót. A verseny nagyon szépen sikerült. A felnőttek kategóriájában a Kiskun Népdalkör szerepelt a legeredményesebben. Boldogan vettem át a szép korszót az oklevéllel együtt. A szóló ének is szép volt. A műsor után birkapörkölt vacsorával vendégelték meg bennünket. Vacsora után közös éneklés és táncház volt. A néptánc kategóriában is első lettek a szabadszállásiak. Haránt Károlyék értékes koreográfiát hoztak, így a táncházban ők voltak a sztárok. Ezekben az években sokszor mentünk közösen szerepelni a táncosokkal. Mondhatom szép sikerekkel. Hazafelé jövet a buszon közösen énekeltünk a fiatalokkal. Igazán szép nap volt. Jóllehet fagyos hideg novemberi idő volt, de a hangulat meleg volt és felejthetetlen.

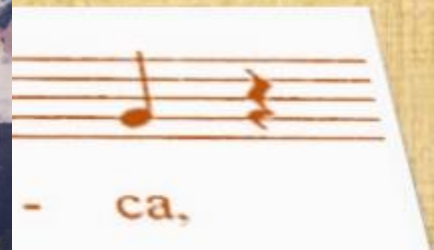

1982. Vidám majális a Strázsa dombon

Minden év tavaszán rendeztünk majálist. Leginkább bográcsban főztünk gulyáslevest, vagy körömpörköltet, de olykor birkapörköltet is. Volt a dombtetőn egy nagy fenyő, ezt az ügyesebbek megmászták. Be lehetett látni róla a környéket, még a református templom tornyát is. Vidáman énekeltünk, táncoltunk. Az alacsonyabb dombokat nótaszóval jártuk. Sok szép fenyő volt rajtuk. A völgyekben illatos akácfák és természetes tölgyfák sorakoztak. A legkedveltebb rész a nyárfás volt, ahol foci pályák is alakultak, mert nagyobb árnyékuk volt. Abban az időben még nem volt autó, ezért kerékpárral mentünk. A homokosabb részen le kellett szállni, de ez nem volt probléma. Fiatalok voltunk és vidámak. A harmonika szó messzire elhallatszott. Szedtünk árvalányhajat. A tölgyfa levelét pedig koszorúba sorakoztattuk. A levélszárat átszúrtuk a másik levél közepébe, így egy babérkoszorú-szerűség lett belőle. Közben énekeltünk. „Aranyos erdőben szeretnék élni, nyáron át, nekem a zöld árnyas erdő vidám kedvet ad. Lomb a fán, virág a fűben.”

A fán: Kovács Sándor, Kozma Mihály, Nagy Balázs, Kozma János, Boros Lajos, Kovács Margit, Kovács Imre, Somogyi Rózsa, Látos István, Kovácsné Margit, Nagy Balázsné, Somogyi Sára, Szabó Jánosné, Kovács Imre, Kovács Sándor

- lom rá - csos ka - pu - já - nál.

U - tol - já

Nagy Balázs
Rozsnyai Jutka
Kovács Imréné
Dorogi Kálmán köcsög dudás

Bezdán Erika, Márkus Orsolya,
Kozma Mihály, Dorogi Kálmán,
Kovács Sándor, Nagy József

U - tol - já - ra

Lent jobboldalt: Szabó bácsi, Kozma Mihály,
Veres Gyula, Kovács Imréné, Sándor Timi

ga

A gyerekek pedig nőttek. Ha kijártak már a nyolcadikból, másfelé vitt az útjuk. Mindig jöttek újabb gyerekek, hogy szeretnének citerázni. Volt olyan is köztük, akinek nem ment és hamarosan odébb állt. Volt azonban elég sok olyan, akit a tanárok félemlítettek meg, hogy ne próbáljanak citera órára járni. Volt olyan szégyenletes eset is, hogy bejött a tanárnő, a citerások közül kiráncigálta a kislányt, üvöltözve rá, hogy majd lesz elszámolás. Dermedten néztem az eseményt, többé nem jött a kislány, de vele együtt még hárman. Elfogyogattak a citerásaim. Néhányan visszajöttek, középiskola után, úgyhogy azért mindig volt társam, nem kellett egyedül citeráznom.

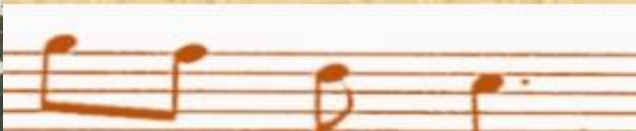

Lakitelek. Volt olyan eset mikor vonattal mentünk, de legtöbbször busz vitt bennünket . Itthon leginkább valamilyen eseményre hívtak. A tisztiklub sokszor rendezett ünnepséget, oda is hivatalosak voltunk. Május elsejét javarészt a vásártéren ünnepeltük. Szép fölvonulás, minden üzem zászlókkal és transzparenszekkel. Éljen május elseje! szöveggel. A város apraja-nagyja fölvonult. Emlékezetes ünnepségek voltak. Farsang időszakában padkaporos bált rendeztünk a kultúrház nagytermében. Fiatalok, idősek együtt. Sok szép dalt énekeltünk. Azt vettük észre, hajnalodik, mennünk kell haza. Ekkorra meghívtunk TSZ-vezetőket is. Együtt szólt a nóta, tanácselnök, TSZ-elnök, jó buli. Így könnyebben akadt patronálónk is. Ruhák is így lettek. A varrodás dolgozók megvarrták, kihímezték. Sokat köszönhetünk Sövény Sándoréknak, Katikáék varrodájának. Mire mentünk Budapestre szerepelni, kész lettek a barna ruhák, kihímezve. Elegánsan jelentünk meg a XI. kerület meghívására. Este néztük a tűzijátékot. Csodálatos nap volt. Ilyenkor úgy éreztem, érdemes volt a nehézségeket leküzdeni.

1982-83-tól már voltak citerás tanulóim. Fénykép nincs mindegyikről. Például Adorján Imre, Ungor Józsi, Somogyi Pisti, Nagy Ilonka, Nagy Bálint, Nagy Eszti, Nagy Sándor, Hofmaiszter Hajnalka, Benkovics Hajnalka stb...

U - tol - já - ra m

- gü ház - nál,

1985-ben csodálatos szüreti bált rendeztünk. Akkor már Szekeres Mihály volt a kultúrház igazgatója. Gyönyörű fölvonulás volt kocsikkal. Földíszített lovak. Bögytás csikósok, lóháton. A cséza kocsikon csősz lányok és legények, árvalányhajas kunkalapban. A régi kultúrház nagyterme földíszítve. A mennyezetre fölerősítve tölgyfa lugas, róla piros almák szőlőfürtök lógtak. Az udvaron több bográcsban főtt a finom birkapörkölt. Az asztalok mellett vidám emberek ültek, mi pedig vertük a citerát a fülöpszállási citerásokkal és énekeltünk. A mikrofon messze elvitte a hangunkat. Nagyon szép nap volt! **A kis citerások:** *Finta Andi, Finta Jutka, Takács Zoltán, Halász László, Halász Piroska, Sándor Tímea, Kovács Imréné, Nagy József.* **Csősz párok:** *Ország János, Acél Ildikó, Nagy Mária, Kovács Zoltán Imre*

1984-ben is rendeztünk majálist, mint minden évben. A kis citerásaim egyre ügyesebben citeráztak. A létszám megszaporodott, katonákkal is. Így lettünk meghívva Tápiószecsőre a honvédség által rendezett műsorra, ahol bekerültünk az esti gálára is. Emiatt késő este indultunk vissza a honvédségi busszal. Ez is emlékezetes nap volt. Szép csokorba kötöttem a népdalainkat, ami nagyon tetszett a zsűrinek. Boldogok voltunk. Hazafelé jövet a hosszú úton végig énekeltünk, ki nem fogyva a sok szép dalból. Volt egy Nagy József nevű fiatalember, aki csodálatosan tudott citerázni. Elkápráztatta a közönséget a virtuóz játékával. Kiskunmajsán volt egy szóló énekes és szóló citerás verseny, ahonnan elhoztuk az első díjakat. Józsi a citeraszólójával, én pedig a szóló énekemmel. Azon a vasárnap délután Birinyi József volt a zsűri elnök és külön megdicsért bennünket. Jó rá emlékezni.

Dorogi Kálmán és Puskás Klári esküvőjén. Halász Piroska, Bezdán Erika, Kovács Imréné Margitka, citeraszó és énekszó.

Dalcsokor összeállítás citeraórán. Kozma Mihály, Nagy Mária, Lipót Krisztina, Somodi Mariann, Kozma Eszter, Fehér Klára, Nagy Ibolya

Szüreti mulatság. Parrag Erzsébet, Romfáné Jucika, Kovács Sándorné Klárka, Fehér Pálné Marika, Benkovics Györgyike, Sándor Tímea, Kovács Imréné, Dorogi Kálmánné, Látos Istvánné Micike, Somogyi Sándorné, Parrag Ildikó, Putuvski Sándor citeraművész

Emlékezetes délután volt Dunavecscsén

Igazán értékes mezőnyben énekelhettünk. Az együttes mellett szólót is énekeltem. Igazán szép elismerést kaptunk. A hosszúra nyúlt műsor és díjkiosztás miatt, a kiváló oklevelet Bajáról Sasi Jánostól kaptuk meg. Örömmel olvastuk a számunkra kedvező bírálatot. A szólóm különösen tetszett a zsűrinek. Nagy József citerásunk is elragadtatta a zsűri minden tagját. Ígéretes tehetségnek mondták.

U - tol - já - ra meg - ál - lok egy s

Kis - an - gya - lom rá - csos ka

Folklór-szombat Dunavecscsén

Páros rendezvényt tartottak szombat délután a dunavecscsei Petőfi Sándor Művelődési Házban: a megyei népzenei találkozót és a kalocsai művelődési ház vigadóit. Hosszan sorolhatnánk a gazdag programsor közreműködőit és szervezőit; meg kellene említeni név szerint is a zenei tapasztalatszerén fellépő együtteseket, szólótákat, az Erdei Ferenc Művelődési Központ és a kalocsai művelődési ház népművelőit, népművészeit, táncosait; több tucat lelkes embert, aki munkájával, teljesítményével hozzájárult a folklór-délután sikeréhez.

● A Dutép citerazenekara régi katonadalok előadásával aratott nagy sikert.

A megnyitón Naszály Sándor elytörténész, nyugalmazott iskolaigazgató a Duna-parti nagyközösg lakói, Vörös András igazgató kalocsai vendégek, Kálmán Lajos népzene-kutató pedig a Kóta népzenei bizottsága nevében köszöntötte az együtteseket és a helyi zenebarátokat. A színpadon

ezután megkezdődött az énekes és hangszeres szólóták, népdalkörök és citerazenekarok több mint négyórás bemutatója. A hasznos tapasztalatszerén harmincnyolc szólista, négy népdalkör, és ugyanennyi citerás együttes mutatta be műsorát. Mindvégig változatos, szép produkciókban gyönyörködhetett a közönség. Hallhattunk veretes katonanótákat, furulyán megszólaltatott gyermekdalokat, Kodály gyűjtéséből summásénekeket, siratákat, és egy dramatikus kukoricafosztó-életképet, a szalkszentmártoni művészeti közösségek előadásában. Az, hogy itt léptek fel néhányan zeneiskolai hangversenyekre inkább illő összeállítással, jelzi: aránylag kevés a bemutatkozási lehetőségük hangszereiseinknek. A szemlén különösen szép sikert aratott a mélykúti Lenia Tsz népdalköre, a lajosmizsei Magvető és Rózsa Sándor, a kiskunhalasi, a kunszentmiklósi, a szabadszállási és a Dutép citerazenekar. A díjakat a szakmai tanácskozás után a zsűri tagjai — Sasi János, a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola tanára, valamint Kálmán Lajos — adták át.

A megyei népzenezek műsorával egyidőben a közművelődési intézmény előterében, kiállítási folyosóján, s klubtermelében ma már országosan is ismert kalocsai kezdeményezés, a változatos programú vigadódélután eseménnyel zajlottak. A piros arany városából érkezett vendégek itt is bizonyították. Az évek alatt ki-

kísérletezett, tömegeket vonzó, szórakoztató rendezvény nemcsak otthon, az irigylésre méltó műemléki környezetben él tetszetős sikerrel, de könnyen „kitelephető” a kisebb települések művelődési intézményeibe is. A vécsei iskolások — mintha minden szombaton vigadóznának — fől-szabadult lelkesedéssel vettek részt a népművészek vezette, készségfejlesztő foglalkozásokon. **András Ferencné és Boldizsár Gáborné** a pingálás, tojásfestés és -karolás, **Járki Ferencné és Arrasz Jánosné** a kalocsai hímzés műhelytitkálba avatta az érdeklődőket. **Bende József**, a fáradhatatlan örök fiatal fazekasmester agyagozni és korongozni tanította alkalmi inasait, **Glaviák Ferenc** repülőgép- és hajómodelleket készített népes közönségnek. A jóhírű városi művelődési intézmény több számítógépet és videobereendezést is hozott, s működtetett a helyi Basic-szakkör tagjainak nagy öröme. A mozgalmas délután népművelői tapasztalatszerére is alkalmat adott. A népzenei találkozóra érkező csoportokat kísérő szakemberek, a helyi, valamint a Kalocsáról érkezett népművelők programokat egyeztettek, módszereket értékelttek, kölcsönös látogatásokat, műsorcsereket beszéltek meg.

A dunavecscsei folklórdélután a tavaszvárás jegyében összeállított előadással, a Kalocsai Népi Együttes hagyományörző és gyermekcsoportjának fergeteges hangulatú műsora zárult.

Vidám délutánok. Mintha a virágok nőnének ki a földből. Mindig újabb arcok tűnnek fel az együttesben. Van egy állandó törzs, de körülveszi egy változó ágazat, melyen időszakos virágok nyílnak. A leányok férjhez mennek, családot alapítanak. Az idősebbek lebetegednek, vagy már nem akarnak színpadra lépni. Az örök daloskedv azonban nem hal ki. Így van ez a csoportunkban is. Egy-egy ünnep vagy nótás délután összehozza az énekelni szerető barátokat. Vége-hossza nincs a daloknak. Sorra elénekeljük mindenki kedvenc dalát. Ha éppen zsűri előtt kell énekelnünk, hát akkor sem esünk kétségbe. **Képünkön** három fülöpszállási citerás is játszik: *Parrag László, Csősz József és Varga József. Kozma Mihály és Dorogi Kálmán népdalkörünk tagjai. Látosné Micike, Szabóné Zsófi, Doroginé, Veres Gyuláné Somogyiné Rozika, Kovácsné Klárka, és jómagam látszunk a képen. Első képen Doroginé, Szabóné, Kovács Katika, Nagy Magdika, Gubacsi Zsuzsi, Fehér Marika, Szombati Zsuzsika és Fehér Pálné. Középen Benkovics Györgyike citerás, Kovács Sándorné, Nagy Zsófi, Kovács Sándor, Somogyiné, Veresné Borika.*

1985-86.

Hétfő délutánként gyakran szerepeltünk a Lenin Termelő Szövetkezet nyugdíjas délutánjain. Faragó Bözsike, majd később Puskás Kálmánné Jávor Erzsike volt a klub vezetője. Közös éneklés citerával. Az idős emberek visszaidézték fiatalságukat. Szép dalokat gyűjtöttünk tőlük. Olykor megvendégeltek minket finom süteménnyel, üdítővel. A citerások megmutatták mennyi talpalávalót tudnak játszani. Igazán vidám délutánok voltak. Néhány évig átjártak Fülöpszállásról is a citerások. Négyen-öten minden hétfőn jöttek. Ők is örültek a szép daloknak. Hisz mindig újabb dalokat tanítottam velük. Ugyanígy meghívtak minket a Mathiász TSZ-hez is. Később Aranyhomok lett a nevük, de a meleg barátság nem szűnt meg. Ilyenkor mindig boldog voltam. Egy kis örömet tudtam varázsolni a megfáradt időseknek, persze a csoportommal együtt.

A HMF. szabadszállási Bizottságának
Petőfi Sándor Társasága

tisztelettel meghívja Önt, családját és munkatársait
a szabadszállási Nagyközségi Tanács tanácstermébe

1987.március 31-én 16 órakor kezdődő

PETŐFI ÜNNEPÉLYRE

Műsor: "Petőfi és Szalkszentmárton" c. előadás

Előadó: Majsai Károly, a szalkszentmártoni Petőfi
Emlékmúzeum igazgatója

Petőfi verseket és dalokat adnak elő
az Ált. Iskola,
az MN. Gépjárműtechnikai Tiszthelyettes
Képző Szakiskola tanulói,
a Kiskun Népdalkör

Műsorvezető: Dr.Vidéki Mihályné tanár

A rendezvényre szeretettel várja

a szabadszállási HMF.
PETŐFI TÁRSASÁGA

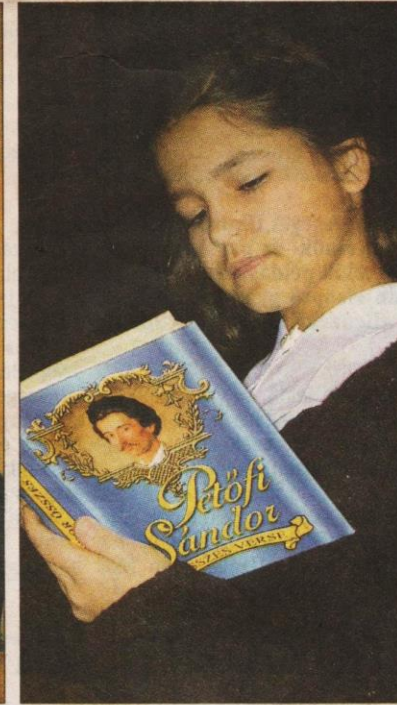
Minden föllépésre örömmel és szeretettel vállalkoztunk és az alkalomhoz illő dalokat énekeltünk. Petőfihez kötődő dalok különösen kedvesek voltak számunkra. Örömmel tanítottam a csoportot. Egész úton hazafelé azon gondolkodám..., Ereszkezik le a felhő..., Juhász legény, szegény juhász legény című dalt, de még vidámat is mint pl. Szőke kislány megy a kútra hajaha. Tetszett a közönségnek. **A képen Kozma Mihály, Zöldi Imre, Márkus Orsolya, Vér Szilvia, Kovács Imréné, Paáli Lukácsné, Zrínyi Mária, Kovács Sándorné**

Dorogi Kálmán, Holczmann József, Kovács Sándor, Veres Gyula, Kovács Imréné, Takács Zoltán, Sándor Tímea, Somogyi Rozália, Somogyi Sándorné, Látos Istvánné, Parrag Ildikó, Nagy Zsófia

Kis - an - gya - lom rá - csos

A harmadik évezred legnagyobb költője

... egy pillantás a Petőfi-kötetbe, miközben a színpadon már az Egress Kiss Lajos Néptánc Együttes felnőtt tagjai ropták a táncot.

FOTÓK: P. S.

... Petőfi Sándor születésének 180. évfordulójára tiszteletére méltó ünnepséget rendeztek az elmúlt hét végén Szabadszálláson.

SZABADSZÁLLÁS

- Szalkszentmárton, Dunavecse, Kiskunfélegyháza, Kiskőrös és Szabadszállás is a világ központja, mert Petőfi halhatatlan költészetével azzá tette - mondta ünnepi előadásában dr. Losonci Miklós egyetemi tanár, aki ámulatba ejtően elemezte a „zseniális kölyök” szerelmi és tájköltészetét is.

- Nincs a világirodalomnak még egy olyan költője, aki egyetlen versben a Kárpátoktól eljut a kis gyíkiig. Felmagasztosítja a cserebogarat, s a Kiskunságban azt írja le, amit mi is láthatunk. Elénk tárja a délibábot úgy, hogy felemeli a tanyát. Bebizonyítást nyert, hogy Petőfi a harmadik évezred egyik

legnagyobb költője és innen indult a Kiskunságból. Ugyanis végtelen költészetében van búvárkodnivaló nemcsak nekünk, hanem a következő nemzedékeknek is. Versei méltók arra, hogy rejtőző kincseit arát felfedezzük - mondta, majd az egyetemi tanár ekképpen fejezte be lenyűgöző előadását:

- Nem az a kérdés, hogy megyünk vagy nem, hanem hogyan megyünk Európába. Nyilván meg kell érkeznünk. Úgy kell átlépni a „küszöböt”, azzal a magyar öntudattal, hogy Európának szellemi nagyhatalma vagyunk. Mi, a szabadság nemzete vagyunk. S a szabadságról a legnagyobb művet már Petőfi Sándor leírta a Levél Arany Jánoshoz című versében.

Dr. Losonci Miklós előadása előtt dr. Balázs Sándor polgármester köszöntötte a szomszédos Petőfi-településekről, érkezett vendégeket is, majd ekképpen szólt:

- Bízunk abban, hogy Petőfi itt, Szabadszálláson született. Tizenhat éves koráig szabadszállási lakos volt. Bárhol is járt iskolába, a nyári vakációra ide jött haza szüleihez. Itt lett szerelmes a Kiskunságba - mondta, majd elismeréssel szólt a helyi Tóth Sanyi bácsi eddigi irodalmi munkájáról, melynek során több olyan kötetet jelentetett meg, amelyekben Petőfi és Szabadszállás kapcsolatáról is írt, miközben elindította, s hajtómotorja a költő emlékére rendezett ünnepségeknek.

A kétórás műsor során megannyi Petőfi-verset szavaltak gyerekek és felnőttek egyaránt. Színesítette a programot az Egress Kis Lajos Néptánc Együttes és a Kiskun Népdalkör is. Végül sokan mentek el a városházához is, ahol megkoszorúzták a Petőfi-emléktáblát.

Országos minősítő Kerekegyházán

A csátaljai Székely Népdalkör is arany minősítést kapott.

FOTÓ: GALAMBOS SÁNDOR

A megyei pedagógiai és köznevelődési intézet rendezésében országos minősítő versenyre gyűltek össze a népdalkörök és citerazenekarok a hét végén Kerekegyházán.

A zsűri aranydiplomával ismerte el a Kiskunfélegyházi Népdalkör (vezetője: Némedi László), a Bócsi citerazenekar (vezetője: Nagy-Biri László), a kerekegyházi Tavaszi Szél Népdalkör (vezetője: Garzó Já-

nos), a csátaljai Székely Népdalkör (vezetője: Takács Tamás), a szabadszállási Kiskun Népdalkör (vezetője: Kovács Imréné), a dunaszentbenedeki Hagyományőrző Asszonykórus (vezetője: Forgó Istvánné) és a kiskőrösi Szlovák Nemzetiségi Népdalkör (vezetője: Hornyákné Dulai Mária) munkáját.

Ezüstdiplomával tért haza a tázlári Rozmaring Asszonykórus és a citerazenekar, a Kis-

szállási Asszonykórus, a Keceli Asszonykórus és Citerazenekar, a soltszentimrei Szivárvány Népdalegyüttes, a mélykúti Őszi Napfény Népdalkör, a kecskeméti Kunság és Hírös Népdalkörök és citerazenekarok, a Kunbaracsi Dáridó Citerazenekar és az Ágasegyházi Gazdakör Népdalköre és Citerazenekara. Bronzdiplomát kapott a Dunavecsei Népdalkör és a Keceli Citerazenekar. – g –

Kerekegyházán rangos csoportok között kaptunk „Arany” minősítést. A zsűri elnöke Alföldi Borús István volt.

Arany minősítést kaptak:

Kiskunfélegyházi Népdalkör, vezetője Némedi László; Bócsai Citerazenekar, vezetője Nagy Biri László; Kerekegyházi Tavaszi szél, vezetője Garzó János; Csátaljai Székely Népdalkör, vezetője Takács Tamás; Szabadszállási Kiskun Népdalkör, vezetője Kovács Imréné; Dunaszentbenedek Hagyományőrző Asszonykórus, vezetője Forgó Istvánné,

Kiskőrösi Szlovák Nemzetiségi Népdalkör, vezetője Hornyákné Dulai Mária;

Ezüst minősítést kaptak:

Tázlári Rozmaring Asszonykórus és Citerazenekar, Soltszentimrei Szivárvány Népdalkör, Mélykúti Őszi napfény kórus, Kecskeméti Kunság Hírös Népdalkör és Citerazenekar, Kunbaracsi Dáridó, Ágasegyházi Gazdakör Népdalköre és Citerazenekara.

Bronz minősítést kapott:

Dunavecse Népdalköre és a Keceli Citerazenekar.

Kecskeméten tartották a Népzenei Találkozók Gála műsorát decemberben. Monoki Lajos volt a zsűri elnöke, a Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola ének - zene tanszékének tanára. A jeles népzene kutató tanár végig kísért a megyei együttesek bemutatóit. Örömmel vettük tudomásul, hogy a legjobb együttesek közé sorolta a Kiskun Népdakört és Citerazenekart. Ez mind-mind újabb erőt adott a továbbiakhoz.

A BALLADÁTÓL A LAKODALMASIG — ÉNEKESEK, CITERÁSOK A SZÍNPADON

Tartalmas népzenei találkozó

Folklórszombat volt a legutóbbi Kecskeméten, az Erdei Ferenc Művelődési Központban. Az aulában kézművesek ajánlották munkáikat az érdeklődőknek. Az emeleti nagyteremben pedig a megyei népzenei találkozó bemutatóját rendezték meg, ahová Bács-Kiskun északi, északkeleti, valamint középső részéből érkeztek citerazenekarok és énekarok.

Régi hagyomány, hogy az amatőr együtteseket évről évre összehívja a módszertani központ tapasztalatcserére. Nem verseny ez, az elmúlt időszak munkájáról adnak számot a közösségek és egyeztetik a további teendőket.

Kecskemétre ez alkalommal tizennégy csoport jött el, hogy nótacsokrait, dramatikus, zenés-táncos producióit bemutassa egymásnak. A városból és környékéről kevesen voltak kíváncsiak az amatőrök énekére és citerajátékára. Az induló és érkező csoportok zajától már-már zavaróan hangos nézőtér láttán úgy tűnt: zártkörű rendezvényről van szó. Legutóbb Dunapatajon is

☛ Nagy sikert aratott a bugaci együttes szép nótacsokra.

ez volt a helyzet. (Igaz, ott be sem fűtöttek.) Valami probléma lehet! Talán a közönségszervezők a hibásak? Szerintem inkább mélyebben, az általános iskolai ének-zene oktatásban kereshetjük az érdektelenség okait.

Pedig érdemes lett volna eljönni a jónévű öntevékeny csoportok találkozására. Nagyon szép, hangulatos, élménytadó műsort láthattak a jelenlévők. Kitűnt: annak ellenére, hogy aránylag homogén etnológiai területről érkeztek az amatőrök, sok szín és változat gazdagítja népi zenés kultúránkat. A balladától a bordalokig, a játékos gyermekmondókáktól a lakodalmasig számtalan forma jelentkezett értékes népdalkincsünkben.

Nehéz lenne válogatni jók és jobbak között, de mint egyenlőtlen közt, az elsőket dicsérhetjük: a kececi, a vaskúti, a bugaci, a kiskunfélegyházi, a lajosmizsei, a szabadszállási citerások, énekesek előadását. Ezeket a produkciókat emelte ki egyébként a szakma képviselője, Monoki Lajos, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola ének-zene tanszékének vezetője. A jeles népzene kutató és karmester ebben évben végigkísért a megyei együttesek bemutatóit. Szombaton Kecskeméten is ő elemzett — igen tanulságosan — a hallottakat.

A folklórszombatot egyébként a budapesti Téka együttes koncertje zárta. 30 F. P. J.

KISKUN NÉPDALKÖR

Gubacsai Katalin

Holmann József

Holmann Józsefné

Kovács Imolené
NÉPDALKÖR VEZETŐ

Romfa Terencé

Kovács Lóttán

Gubacsai Erzsébet

Szűcs István

Ungvári Imréné

Ács Pálné
Erényi Mária

Dorogi Kálmán

Dorogi Kálmán

Kőrös Mihály

Kovács Sándor

Kovács Sándorné

Somogyi Sándorné

Rácz Erzsébet

Szűcs János

Farkas Mihály

Vörös Gyuláné

Nagy Zsófia

VADRÓZSÁR

CITERAZENEKAR

Fehér Mária

Fehér Rózné

Dóczy István

1977

Benkóczy Györgyi

Nagy Andrea

Márkus Orsolya

Vár Erzsébet

1992

U - tol - ja - ra me - gyek vé - gig raj - ta,

Nagy Andrea
Vér Szilvia
Vér Katalin
Zöldi Éva
Zöldi Imre

Nőnap műsor
Kozma Eszter
Nagy Marika
Somodi Mariann
Fehér Klára
Középen Kovács Imréné

Farsangi Bál
Zöldi Imre
Zöldi Éva,
Finta Imréné
Kovács Imréné
Szabóné Zsófia
Nagy Balázsné Ilona
Parrag Erzsébet

Kis - an - gya - lom rá - csos ka - pu - ja -

A Kiskun Népdalkör élete nagyon változatos, mint a hullámzó tenger. Olykor úgy néz ki, mintha kiapadna, majd egyszerre csak elkezd szélesedni. Szaporodnak a tagok, jól érezzük magunkat a közösségben. A közös éneklés elfelejtett bűt, bánatot. Sok szép dalt tanultunk meg s ezeket néha sorra vesszük, énekeljük. Szinte nem lehet abbahagyni, mindig újak jutnak eszünkbe. Mondhatom vidám hangulatban megyünk hazafelé, már el is felejtettük, mennyi problémával jöttünk ide.

Hogyan is kezdődött? Valamikor 1974-ben a lányommal jöttem először az énekkarba. Akkor még dr. Kálmán Lajos tanár úr, városunk szülötte Kecskemétről utazott hétfőn esténként énekórárt tartani. Volt úgy is, hogy kerékpárral jött Fülöpszállásról a kecskeméti vonattól. Nem sok ideje volt a következő vonatig. Fölírta a táblára gyorsan a megtanulandó dalt. Néhányszor elénekeltük és már rohant vissza az állomásra. Mondhatom csodálatos tanár volt. A kottákról könnyű volt már gyakorolni, amit tanított nekünk.

Később mikor már szólóénekes voltam, egyre jobban megkedveltem a szebbnél szebb dalokat. Az iskola elvégzése után pedig ki tudtam választani, melyik a műdal és melyik a népdal. A legszebb és legértékesebb dalokat örömmel énekeltem. Egy-egy föllépés után, boldogan vittem haza az elismerő okleveleket.

1978 márciusában Bácsalmáson ültem először zsűri előtt a már Kiskun Népdalkör vezetőjeként. Megyei minősítést kaptunk és a „jó” kategóriát kaptuk meg. Emlékszem, Borbély Jolán volt a zsűri elnök és sok szép tanáccsal látott el.

Ezután Kecskemétre jártam be iskolába, ahol természetesen Kálmán tanár úr tanította a népzene és szolfézst. Mondhatom az életem legszebb időszaka volt ez, dacára annak, hogy a férjem ellenezte. Az otthoni dolgok mellett, bizony nagyon-nagyon nehéz volt. Hétfőn esténként mikor bementem az énekórárt tartani, elfelejtettem minden nehézséget és csak a szebbnél szebb dalokra koncentráltam, amit tanultunk az iskolában.

U - tol - já - ra meg - ál - lok egy sár - ga vé - gü ház - nál,
Közben megtanultam citerázni. Főlemelő érzés volt, amikor az első citerásaimat tanítottam. Boldogan tapasztaltam, milyen ügyesen tanulnak. Velük együtt gyakoroltam én is a csoportos játékot.

Kis - an - gya - lom rá - csos ka - pu - já - nál.

Augusztus 20-át minden évben megünnepeltük. Az új kenyér megszentelése után, aratási dalokkal szórakoztattuk a Községi Ház parkjában összegyűlt közönséget. Itt már rendszerint főtt a bográcsos birka. Későbbi években versenyeztek, ki tud finomabbat főzni. Az első díjasok gyönyörű serlegeket kaptak.

Műsort adó énekesek: Kovács Sándor, Dorogi Kálmán, Gubacsi Lászlóné, Parrag Erzsi, Zöldi Imréné, Dorogi Kálmánné, Varga Istvánné, Nagy Balázsné, Romfa Ferencné, Holczmann Józsefné, Látos Istvánné, Szabó Jánosné, Nagy Balázsné, Füredi Etelka, Kovács Sándorné, Paáli Lukácsné, Kozma Mihály, Zöldi Imre, Vér Szilvia, Bezdán Erika, Kovács Imréné Margit néni, **Köcsögdudás:** Paálné Zrínyi Marika

*Túl a Tiszán learatták a búzát.
Elvágták a kispacsirta
balszárnyát.
Kispacsirta búsúl a szárnya után.
Én is búsúlok a szeretőm után.*

*Túl a Tiszán mandulafa virágzik.
Mandulafa vízbe hull és elázik.
Bús gerlice szokott rája leszállni.
Szép a babám nehéz tőle elválni.*

Táncos találkozó Szabadszálláson

„A múzsák testvérisége” mottóval rendezték meg szombaton délután Szabadszálláson megyénk táncegyütteseinek tapasztalatcseréjét. A rendezők — az Erdei Ferenc Művelődési Központ, valamint a szabadszállási közművelődési intézmények — **dr. Bak István** tanácselnök, országgyűlési képviselő megnyitóját követően rövid költészet napi megemlékezést is színpadra vittek, a Hegedűs együttes, valamint a szabadszállási „Kiskun” népdalkör közreműködésével.

A hangulatos bevezető után tizenöt alkotóközösség fergeteges műsorában gyönyörködhetett a közönség. A szombatihoz hasonló tapasztalatcserét — tudtuk meg a megyei amatőrmozgalom lelkes szervezőjétől, **Font Saroltától** — kétévenként rendeznek. A közbeeső időszakban vannak a minősítő bemutatók, amelyekre a főlkészülés szintén feszített tempót követel meg az együttesektől.

A szombati találkozóra önkéntes jelentkezés alapján nevezettek a csoportok. (Mitagadás, ez egy kicsit érződött is a rendezvény színvonalán.) Nem nyújtotta a délután megyénk néptáncmozgalmának teljes képét. Éppen azok a táncosközösségek hiányoztak a szabadszállási Helyőrségi Művelődési Ház színpadáról — tisztelet a kivételeknek —, amelyekre hivatkozni szoktunk, amikor a megyei folklórmozgalom eredményeiről adunk számot. Nem láthatták a résztvevők például a kecskeméti, a solti, a kiskőrösi, a szeremlei csoportok bemuta-

tóit. A kalocsai néptáncegyüttes is csak a hagyományörző csoportját küldte el, melynek szép műsora sikert aratott.

Nagyon tetszett a bemutatón — ez is mutatja: többségükben hagyományörző táncosok produkcióiban gyönyörködhettünk Szabadszálláson —, hogy minden korosztály szerepet kapott a közösségekben. Családok táncoltak együtt: nagypapa, apa, anya, fiú, lány — ez a dicséretes szokás a hagyomány folyamatosságának garanciáját nyújtja. Szépek, színesek, a táncokhoz, koreográfiákhoz illők voltak a ruhák, és egy-két kivételtől eltekintve most a kísérő zenekarok teljesítményével és a szereplők énekével is elégedett lehetett a (szinte kizárólag szakmabeliekből verbuválódott) közönség.

A szombati rendezvény ismét bizonyította azt is, hogy nagyon kevés Bács-Kiskunban a jó koreográfus. Elgondolkodtató, hogy egy megyében, ahol nemzetközi folklórfesztivált és számos országos táncostalálkozót szerveznek, nincs egy országosan is ismert,

● A Keceli Nevelési Központ utánpótláscsoportja is bemutatkozott.

rangot adó művekkel bizonyító táncos szakember.

A megyei tapasztalatcserén egyébként, munkája elismeréséül, minden résztvevő kapott tárgyjutalmat. A szakmai tanácsadó testület — **Varga Zoltán**, a VDSZ Bartók Béla Táncegyüttesének koreográfusa, **Nagy Albert**, a Dél-alföldi Táncostársulat titkára és **dr. Kálmán Lajos**, a Kóta elnökségi tagja — a bajai néptáncegyüttes (vezetője: **Nagy Dezső**), az öregcsertői népi együttes (vezetője: **Kalapos Istvánné**), valamint az uszódi ha-

gymányörző népi együttes (vezetője: **Okvátovity Istvánné**) műsorát emelte ki (a közösségek kapták a megyei tanács művelődésügyi osztályának 3—3 ezer forintot külön jutalmát.)

A rendezők jóvoltából a hasznos együttlétet a VDSZ Bartók Táncegyüttesének fergeteges műsora és Kása Béla „Széki népelet” című fotókiállítása is gazdagította. A tartalmas programot záró esti táncház alatt a csoportok videofelvételről megtekinthették saját produkciójukat.
F. P. J.

A táncos találkozó megnyitóján a Kiskun Népdalkör és Citerazenekar is fellépett. Költészet napi műsorunk nagy elismerésben részesült.

Rendezők: Erdei Ferenc Művelődési Központ, Font Sarolta, Szabadszállási Közművelődési intézmények. Megnyitót dr. Bak István tanácselnök, országgyűlési képviselő mondott.

A talpalávalót a Hegedűs együttes szolgáltatta, akik Kecskemétről jöttek.

ÖRÖMÜNNEP — HASZONNAL

A statisztika szerint az elmúlt tíz évben a felére csökkent a működő öntevékeny művészeti csoportok száma hazánkban. Az elszorított változások okai között említi az elemző tanulmány, hogy „kevesebb pénz jut a csoportok támogatására, megfogytak a publikum előtti bemutatkozás lehetőségei”. Hogy ne fogyanak tovább a csoportok, sőt inkább ösztönzést kapjanak az énekesek, hangszeresek és táncosok — a Népművelési Intézet javaslatára — a körzeti művelődési intézmények rendszeresen népzenei találkozót rendeznek. A Kunszentmiklós környékén működő együttesek ez évi összejövetelüket pénteken tartották meg a szabadszállási helyőrségi művelődési házban.

A zsúfolásig megtelt színházteremben Fábián Sándorné művelődési osztályvezető huszonegy csoportot üdvözölt: néptáncosokat, énekeseket, citerásokat Kunszentmiklósról, Tassról, Szalkszentmártonból, Kunadacsról, Kunpeszérről és Szabadszállásról.

A szemle két részből állt. A délutáni első részben népdalkörök, gyermekcsoportok és szólísták léptek a közönség elé, este pedig a táncgyűttesek mutatták be összeállításukat. A szünetekben a szakmai zsűri — Font Sarolta, Zeverényi Anikó, Kálmán Lajos és Juhász Péter — elemezte, értékelte a produciókat, javaslatokat, tanácsokat adva a művészeti vezetőknek a további munkához.

A bemutatók után dr. Bak István tanácselnök, országgyűlési képviselő összegezte a látottakat. Elmondta: nézőknek, előadóknek egyaránt biztató örömmünnepp volt ez a péntek délután, hiszen a látottak-hallottak alapján megbizonyosodhattunk, hogy a Felső-Kiskunságban élő fiatalok és idősebbek ma is kutatják, őrzik, ápolják a múlt értékes kincseit, a néphagyományt. A dalok, táncok — hangsúlyozta az előadó — őseink lelkivilágát, világlátását közvetítik a mába úgy, hogy a hagyományok művelőinek és a

Népzenei találkozó

Szabadszálláson

● A szalkszentmártoni művészeti csoportok falusi életképet mutatnak be.

hallgatóságnak is örömet szerezzenek.

A dalos, táncos délután díjkiosztással és gálaműsorral zárult. A Szabadszállási Nagyközségi Tanács különdíját a szalkszentmártoni népdalkör; a helyi Aranyhomok Termelőszövetkezet, a kunszentmiklói Kiskun-Népdalkör, a Lenin Termelőszövetkezet ajánldékát a szabadszállási Egressi

Kis Lajos táncgyűttes, a Budamobil Vállalat különdíját Haraszti Zsanett szólóénekes, a nagyközségi KISZ-bizottság díját Nagy József, a Kiskun-Népdalkör szólóciterása kapta.

A záró gálában szalkszentmártoni, kunszentmiklói, kunadacsi és szabadszállási együttesek újrátartak, sikerrel.

F. P. J.

A szabadszállási Helyőrségi Klubban zsúfolásig megtelt a színházterem. Fábián Sándorné művelődési osztályvezető üdvözölte a huszonegy csoportot, néptáncosokat, énekeseket, citerásokat.

Kunszentmiklósról, Tassról, Szalkszentmártonról, Kunadacsról, Kunpeszérről és Szabadszállásról érkeztek csoportok. **Szakmai zsűri:** Font Sarolta, Zeverényi Anikó, dr. Kálmán Lajos, Juhász Péter.

Színvonalas műsor után díjkiosztás és gála következett.

Az Aranyhomok Szövetkezet díját a Kiskun Népdalkör kapta. A Lenin TSZ díját az Egres Kiss Lajos Táncgyűttes kapta. A Budamobil különdíját Haraszti Zsanett szólóénekes kapta, aki a Kiskun Népdalkör egyik citerása. A Szabadszállási Nagyközségi Tanács különdíját a szalkszentmártoni Népdalkör kapta, falusi életképek című műsorukért.

Felvételünkön egy 1986 novemberében, a Róna Vendéglőben előadott műsoron szerepelünk. **Citerások:** *Kozma Mihály, Varga József, Csősz József, Parrag László, Kovács Imre, Dorogi Kálmán, Látos Istvánné, Parrag Ildi, Holczmann Józsefné, Szabó Jánosné, Kovács Sándorné,* a többi szereplő nem látható ezen a képen.

Néhány éven át citerásaink voltak a fülöpszállásiaiak. Sok szép dalt tanítottam nekik. Örömmel jöttek minden próbára. Szépen megtanultak ujjrend szerint citerázni. Eddig ugyanis nyomóval játszottak. Sok helyen voltunk szerepelni, még minősítőn is Kunszentmiklóson. Olsvai tanár úr külön megdicsért bennünket a szép csokor összeállításáért.

Autóval, vagy vonattal jöttek át Szabadszállásra. Sajnos egy közbe jött tragédia miatt elmaradtak végleg. Most már csak ketten vannak a Fülöpszálláson működő népdalkörben. A tőlünk tanult sok szép csokrot ott érvényesítik. Örömmel hallottam a csoportjuktól vissza az itt tanult dalokat.

1985, jáki templom. Sokáig emlegettük a szép kirándulást.

Balról jobbra: Somogyi Sándorné, Holczmann József, Holczmann Józsefné, Farkas Nagy Kati, Csányiné, Zsoldosné, Kovács Imréné, Szederné, Nagy Balázsné, Romfáné, Ország János, Doroginé, Nagy Balázsné, Ország Tibor, Parrag László, Kovács Imre, Nagy Balázsné Ilonka, Látos Istvánné, Pásztor Sándorné, Vers Gyuláné, Fábíán Albertné, Kárász Erzsike, Dorogi Kálmán, Zsoldos Sándorné, Gubacsi Lászlóné, Szabó Jánosné, Kovács Sándorné, Kovács Sándor, Gubacsi Zsuzsi, Pap Katalin, Somogyi Rózsa, Kovács Zoltán

1985 nyarán csodálatos kirándulásunk volt Szombathely-Bükkfürdőn. Sofőrünk Sándor Lajos volt. Korán reggel indultunk. A Dunán átmenve Tolnán és a nyolcas úton suhantunk a nagy busszal. Amikor már Vas megyébe értünk egyre vörösebb termőföldet láttunk. Ez megkapó volt számunkra és az a haragos zöld fenyőerdő. Ilyet az Alföldön nem lehet látni.

Egy gyönyörű arborétumot néztünk meg, majd a jáki templom régi falai közt hűtöttük le magunkat. Nagyon megható volt. Szombathelyen is nézelődtünk a Savariában, de a fiatalok már a fürdést emlegették, így Bükkfürdőre mentünk át. Lebilincselő érzés volt az a megnyugtató tiszta víz. Soha sem lehet elfelejteni. Hazafelé jövet bizony minden tájról jutott eszünkbe valami szép dal. Még ki se fogytunk, már átjöttünk a Duna hídon és hamarosan itthon voltunk. Igazán emlékezetes, szép nap volt.

TÖRTÉNELEM Szabadszállás ősi kun település, lakói kiváltságokat élveztek. Története szorosan összefonódik a Jász-Kunság történetével. A tatárjárás után IV. Béla az ország közepén kihalt lakosság helyére kunokat telepített. Szabadszállás nevével IV. (Kun) László 1279-ben kelt adománylevelében találkozhattunk legelőször, Zombathsallasként. Elnevezését vagy az ide telepített kun nagycsalád vagy a családfő neve alapján kapta. IV. László a kunok helyhez kötése, honosítása érdekében rendeletben tiltotta meg a sátorban lakást.

1820-tól 1871-ig mezőváros volt. Az 1870-től fejlődésnek indult kisipar virágkora az első világháború kezdetére tehető. A két világháború között a település fejlődése stagnált. A honvédség alakulatai 1951-től települtek le. Ez meghatározta a község fejlődését, elősegítette a középfokú oktatás kialakulását, a kereskedelmi infrastrukturális előrehaladást. Göncz Árpád köztársasági elnök 1995-ben a nagyközségnek július 1-jén adományozta a városi címet. A város szeretné visszaszerezni korábbi kistérségi szerepét, és ismételten a környék domináns településévé válni.

Ennek érdekében nagy hangsúlyt kíván fektetni kulturális emlékeinek ápolására, továbbfejlesztésére.

A Kiskun Népdalkör és Citerazenekar látható a képen. Fari Mihály, Parrag Ildikó, Somogyi Rozika, Varga Imréné, Romfa Ferencné, Látos Istvánné, Dorogi Kálmán, Veres Gyuláné, Holczman József, Kovács Sándorné, Somogyi Sándorné, Szabó Józsefné, Dorogi Kálmánné, Parrag Erzsébet, Kovács Zoltán, Kovács Imréné, Nagy József, Kovács Sándor.

HAGYOMÁNYÁPOLÓ FÖLVONULÁS

Szüret Szabadszálláson

Meghatározó kérdés ma sok községben: mennyiért veszik át a szőlőt a gazdáktól. A termés kevesebb, mint tavaly. Szabadszálláson például fűszerpaprikával és vöröshagymával pótolják a kiesést. De nem csupán így válik újra teljessé a világ. Az ifjúság jókedvvel, lelkesedéssel és a múlt értékeire emlékezve tette felejthetetlené a hét végét a nyolcezer-hatszáz lakosú településen.

Erre emlékeztetett szombaton délután Nagy Sándor, a helyi fiatalok egyike, a nagyközségi KISZ-bizottság tagja, aki tagja a párt megyei végrehajtó bizottságának is. Spontán felcsattanó taps szakította félbe beszédét, amikor arról szólt, hogy a munka mellett több időt kell szakítani a szabadiidő értelmes, hagyomá-

mányápoló eltöltésére is. Jó társakra talált a kezdeményezés. Veres Agnes, a nagyközségi KISZ-bizottság titkára és Szekeres Mihály, a József Attila Művelődési Ház igazgatója számos önzetlen segítséggel, köztük a helyi KISZ-alapszervezetek tagjaival maradandó élményekhez juttatta mindazokat, akik eljöttek az előzetes fölhívásra.

Ilyen még nem volt — állapították meg azok, akik végignézték a hét kocsis és egy szamárfogat fölvonulását. A hagyományos szüreti bál előtt nem operett-huszárok és magyaros menyecskék jelentek meg, hanem eredeti kun népviseletbe öltözött lányok és fiúk, férfiak és asszonyok. Mintegy másfél óra alatt körbejárták a nagyközséget, miközben a 130 tagú Egres Kis Lajos

táncegyüttes, a több mint tíz éve működő Kiskun Népdalkör és a citerazenekar kötötte le színvonalas programjával a tanácsháza előtti téren gyülekezők figyelmét. Hatesztendős gyerekektől az idősebb korosztály képviselőiig mutatták be otthon az eredeti kun motívumokból építkező műsorukat. A szereplők és a résztvevők együtt mentek át délután öt óra tájban a művelődési ház udvarába, ahol folytatódott a műsor.

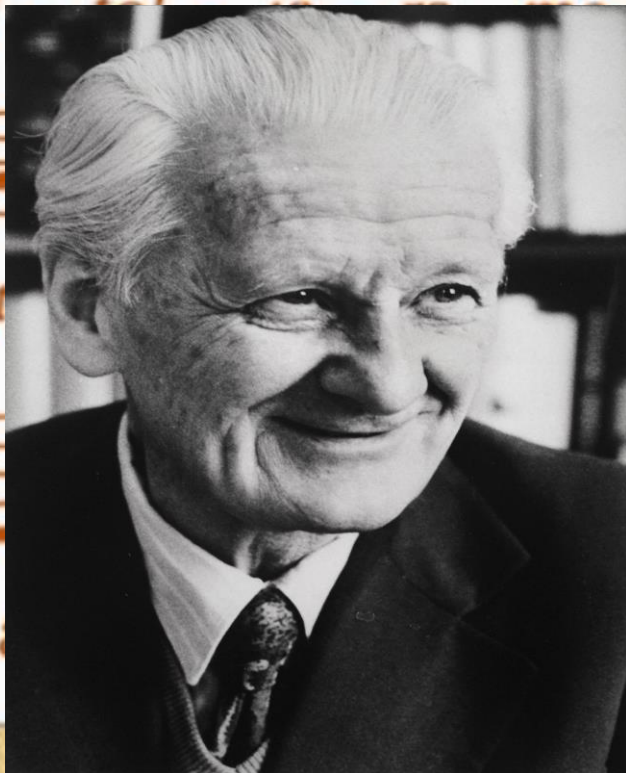
Este száznegyven színes izzó gyulladt ki a művelődési ház báltermében a zenekar hangjaira. Egy hétig dolgoztak a KISZ-esek és a helybeli fiatalok, hogy emlékezetes maradjon ez a szüreti nap a község életében. A település nagyrészt megmozgatta a változatos program, s ez jó alap a további értékes kezdeményezésekhez Szabadszálláson.

H. F.

sár - ga vé - gü ház - nál,

1985-ben az új gyógyszertár előtt álltunk föl szerepelni a szüreti mulatságon. Gyönyörű fölvonulás volt kocsikkal, lovakkal, színes ruhákban, bögatyákban. A városháza előtti téren táncosok varázsolták el az óriási közönséget. Az Egres Kiss Lajos 130 tagú tánc csoport volt a fénypont, melyet a Haránt házaspár működtetett.

2011 szeptemberében kiállítással emlékeztünk meg dr. Kálmán Lajos tanár úrról. Ekkor kapta a József Attila Községi Ház nagyterme a Kálmán Lajos terem nevet. A teremben a nézőtérrel szemben a jobb oldali falon **Kálmán Lajos** portréja is ezt hirdeti azóta.

A József Attila Közösségi Ház Galériájában

Dr. Kálmán Lajos
születésének 90.
évfordulója
alkalmából rendezett
kiállítás
tekinthető meg
szeptember 14-ig.

A képen balról jobbra haladva: *Farkasné Nagy Kati, Kozma Jánosné, Tabajdi Tinike, Kovács Imre, Parrag László, Nagy Balázs, Dorogi Kálmánné, Szederné, Romfáné, Holczmann Józsefné, Zsoldos néni, Somogyi Rozi, Somogyi Sándor, Szabó Jánosné, Csősz József, Veres Gyuláné, Fábián Albertné, Látos Istvánné, Kovács Sándorné, Kovács Sándor, Holczmann József, Parrag Ildikó, Somogyi Rozika, Kárász Erzsébet, Gubacsi Lászlóné, Dorogi Kálmán.*

1987. Gyulai kirándulás Ebben az évben a fülöpszállási citerások is nálunk citeráltak. Öten jártak át autóval citerázni tanulni. A sok szép szereplés után nyáron kirándultunk Gyulára. A Kondorosi Csárdában mulattunk egy jót. A helyi citerás bácsik örültek a szép nótáinknak. Egész nap jó hangulatban voltunk. A vár megtekintése volt az első az odaérkezésünk után. A fürdés is csodálatos volt. Ez látszik is a csoportképünkön.

Keszthely, Festetics Kastély. 1986-ban igazán szép kirándulást rendeztem a Balaton mellett. Megnéztük az ország egyik legszebb kastélyát. Majd Zalaegerszegre mentünk. Megnéztük a skanzen és még néhány nevezetességet. Hazafelé Kehidakustányban fürödtünk. Az akkor még alig-alig működő fürdőnek elképesztően jó vize van. Az volt a legérdekesebb, hogy csak mi voltunk a medencében. Mondták is a fürdőtulajdonosok, vigyük el a hírét, milyen csodálatos vízben lubickolhatunk. Ez is ritkaságszámba menő történet. Kedvünkre énekelhettünk a vízben. A személyzet tapsolt nekünk. Hamar eltelt az idő, hazáig daloltunk.

1995. Csillebérc továbbképző

Ebben az évben Csillebérc adott otthont a népdalkör és citerazenekar vezetőknek. Nagyon meleg júliusú nyár volt. Egész végig 30 fokos hőségben hallgattuk a legkitűnőbb tanárokat. Köztük Olsvai Imre népzene kutatót, Bodor Anikót Zentáról, valamint Kókai Rozáliát, aki egyben a tábor fő előadója volt. Jó volt találkozni messziről jött népdalkör vezetőkkel és ügyes citerásokkal. Késő estig folyvást tanultunk, szebbnél szebb dalokat népi énekesektől, amit fölvettünk magnóra és itthon megtanultuk. Öt-hat csoport tanult külön egy-egy csokrot, melyet szombaton a gálán előadtunk. Mindegyikünk a saját népviseletében. Voltak Szatmárból jó citerások, no meg az ország több vidéki településeiről. Alföldről, a palócoktól és persze Dunántúlról, sőt Szlovéniából is. Sok szép dalt tanultam, amit előtte soha nem hallottam még. Egyik nap a Farkasréti temetőben énekeltünk egy író temetésén, másik nap kirándultunk hajóval Szentendrére. Csodálatos nap volt az is. Késő este értünk vissza. Mondhatom ilyen tartalmas táborban még nem is voltam. Egész héten ilyen híres tanárok közt lenni igazán élvezetes volt. Évek múlva is elő-előveszem azokat a dalokat, amiket ott tanultam.

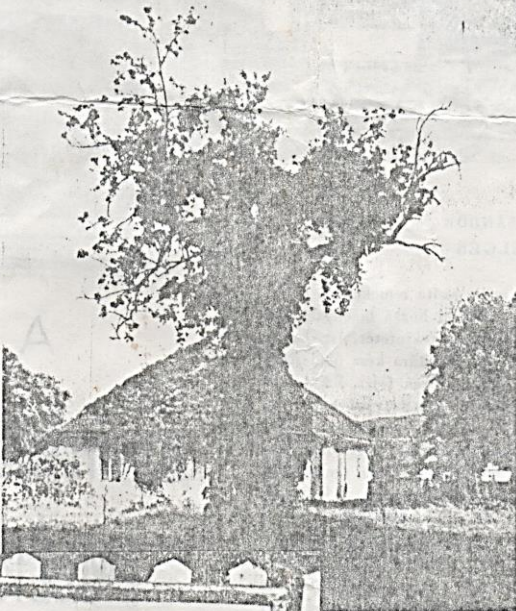
Ebben a házban
töltötte utolsó estéjét
PETŐFI SÁNDOR
1849 július 30-án

A Gyárfás-féle udvarház
Székelykeresztúron — az
utolsó vacsora színhelye

1849. július 30-án érkezett Bem tábornok kis táborával Székelykeresztúrra és édesapámhoz, ki akkor a jelenleg Gyárfás Endre birtokában levő udvarházat bírta bérben, — a tisztek közül többen szálltak be, köztük Zeyk Domokos is, ki másnap oly hősi módon fejezte be életét Héjjasfalva közelében. Estefelé híre szaladt, hogy Petőfi is megérkezett és fenn van a piactéren. Ezen híre apám rögtön felsietett a piacra s ott Novák Antal kereskedése előtt másokkal együtt beszélgetve, megtalálta Petőfit, kit meghívott vacsorára: bivalytejes és turós puliszkára.

Barabás Endre: *Petőfi utolsó huszonnégy órája* — ifj. Vargha Zsigmond előadása nyomán
(Vasárnapi Újság, 1904.)

Komoran mered az égbe az évszázados kőtetfa; alatta pihent meg Petőfi élete utolsó reggelén

Haldoklik az öreg tanú,
Petőfi vén körtefája.
Azí beszélük ő látta volt
verset írni utoljára.

(Kányódi S.)

1989. Petőfi ünnep Szabadszálláson

Hónapokkal előbb már járt ki a tanár úr próbákra. Kovács Sanyiékhoz, Klárikáékhoz mentünk mivel náluk volt zongora és ott voltak a próbák. Szép csokrot tanított nekünk a tanár úr. Gyönyörű szóló is volt beépítve a csokorba, amit én énekeltem nagy tisztelettel. Az előadó terem zsúfolásig telve volt. A környező községekből is voltak a Petőfi-kör tagjai. Igazán szép ünnep volt. Meghívtak minket Szalkszentmártonra is ezzel a műsorral, ott is volt szép Petőfi ünnep. Még Erdélyből is voltak meghívott vendégek. Szép műsor volt ott is. Nagyon köszönték a színvonalas műsorunkat. A műsor után közös éneklés is volt. Itt hallottam életemben először a Székely Himnuszt, ami mély benyomást tett rám. Megtanultam és örömmel tanítottam meg a csapatommal. Ekkor hallottam a trianoni szörnyűségről, az elcsatolt Erdélyünkről, az ott maradt szerencsétlen magyarokról. Mondhatom mélyen elgondolkodtam rajta. Erről ugyanis iskolákban soha nem lehetett hallani semmit. Azóta még inkább tetszenek az erdélyi dalok és ha csak lehet, néhányat mindig becsempészek a csokrainkba.

1988. július 2. Esztergom

Kirándulást szerveztem Esztergomba. Miután megnéztük a lenyűgöző Bazilikát, elmentünk Lepencére fürödni a csodálatos hegyoldalon lévő fürdőbe. Akkor még készült a vízlépcső a Dunán. Sok-sok szállítókocsi hordta a kavicsokat a kiürített Duna medréről. Nagyon szép nap volt. Hazafelé jövet még felmentünk a visegrádi Mátyás-palota maradványait is megnézni. A fellegvár valóban fellegvár volt. Gyönyörű idő volt egész nap. Sok-sok tréfa elhangzott azon a napon. Nagyon sokat nevettünk. Buszsofőrünk Zsoldos Józsi volt. Általában telt busszal mentünk mindig. Ha a népdalkörrel nem telt meg a busz, hívtunk ismerősöket és örömmel vették az egész úton való éneklést. Olykor bekapcsolódtak ők is a nótázásba. A bazilika megnézése után egy kört tettünk a városban. Mondhatom Magyarország egyik legszebb városa Esztergom. A régi történelem jutott eszünkbe, a hatalmas oszlopok mellett állva.

1992 augusztus 20. vásártér

15 éves jubileum. Citerások: Parrag László, Varga Imre, Kozma Mihály, Kovács Imréné, Vér Szilvia, Márkus Orsolya, Nagy Andrea, **köcsögduda:** Páli Lukácsné.

Vendégeink voltak: a kunszentmiklósi Szappanos Lukács Népdalkör. Közös éneklés.

Leveles a május
Virágos a rét
Majálisba menni
Jaj de csudaszép
Búzavirág koszorú
Ma senki se szomorú
Pitypang óralánc
Sej-haj körben áll a tánc

Ha szól a citera és ének
Hamar táncra perdül a láb

Meghívó

1272-1992

1982. szeptember 15. Műsor:

- Bujdosik az árva madár...
- Gerlice madárka szállj be a szobámba...
- Sötét vándor felhők vándorolnak...
- Nekem is volt édesapám de míg...
- Sej barna kislány mit viszel a kosárban...
- A szállási bíró kapujában...

- 1) A szállási torony de messzire ellátszik...
- 2) Nagy Bugacba kinőtt két fa...
- 3) Csongrádi gulyajárás jaj de nehéz...
- 4) Kesköny gunyhó leveles nád....
- 5) Mögy a juhász a szamáron...
- 6) Tisza partján nem jó mélyen aludni...
- 7) Hogyha látom fürgeteg erejét.....
- 8) A szállási sugár torony jaj de messzi...
- 9) Nem bánom , hogy parasztnak születtem...

A program:

16.30 óra Kiállítások megnyitója

- "Töredékek szülőfalunk múltjából és jelenéből"
-- fotók, tárgyak, emlékek

- TABAJDI István népi fafaragóművész munkái

A kiállítást megnyitja: Énekes János

Közreműködik: Kiskun Népdalkör (Szabadszállás)

17.00 órától Községünk 720 éves

ünnepség a színházteremben

- Ünnepi beszédet mond: Kocsis Mihály polgármester
- Kunsági népdalok a Kiskun Népdalkör előadásában
- "Szülőföldemen" - a Munkácsy iskola irodalmi szakkörének műsora
- "Szülőfalum képekben" és a Futóverseny eredmény hirdetése

kb. 18.00 órakor a felújított és bővített Munkácsy Úti Ált. Iskola ünnepélyes átadása

- átadja: Kocsis Mihály polgármester
- átveszi: Pozsár István iskolaigazgató

19.00 órától **LUKÁCS Sándor** érdemes művész

pódium estje

az "Irodalmi kávéházi esték" sorozat keretében

Belépőjegy: 120,- Ft.

" Nekem áldott az a bölcső,
Mely magyarrá ringatott. "

/Arany János/

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját

1992. szeptember 15-re

a Művelődési Házba

községünk 720 éves fennállása alkalmából rendezett
ünnepségre,

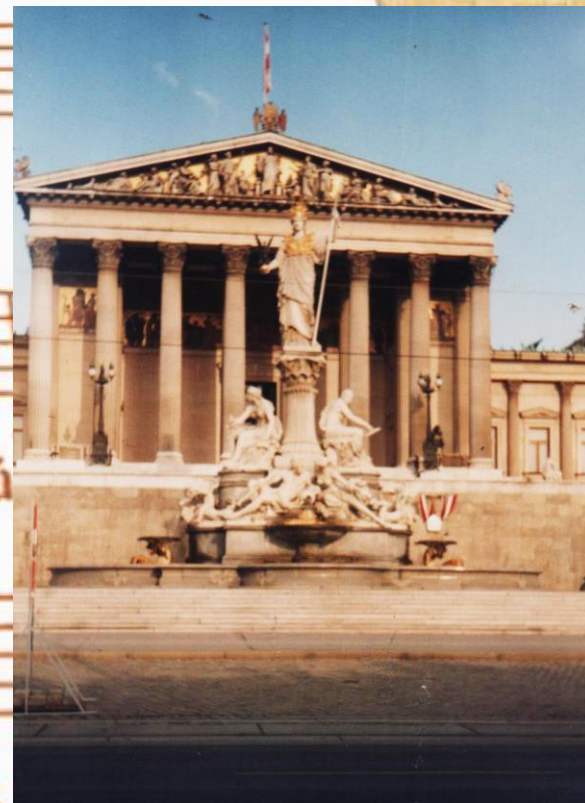
egyben a "Kiskun" Kulturális Napok megnyitójára.

1993. Május 7. Bécs

Palota kert, Mozart szobor

Mária Terézia fiatalkori szobra

Mária Terézia téli kertje szökőkúttal

1993. Hortobágy , Kilenclyukú híd

„Debrecennek van egy vize, kinek Hortobágy a neve.
Arra van egy kőhíd rakva, kilenc lyukra van állítva.”

Ezt a szép pásztordalt énekeltük el a híd lábánál. A régi vásárokat, zöld vásárokat kinn tartották a mezőkön régen, hogy ne kelljen a sok jószágot messze terelgetni. Erről az időkről szól ez a híd is. Ma már idegenforgalmi nevezetesség főleg. A mellette levő csárda felújított állapotban van. Udvarán mindennapos árusok kirakata található. Ottlétünkkor csikós, lovas bemutató is volt. A ménes telep nem messze van ide. A szürkemarhák távolabb voltak láthatók. Lovaskocsikkal lehetett bejárni a pusztát. Sok szép pásztordalt énekeltünk. Ezek a dalok nagyon hasonlítanak a mi Kunságban énekelt pásztordalainkhoz, így tapasztalhatjuk, hogy a pásztorembereknek egyforma a gondolkodása. Jó legelő legyen, meg jó idő. A bográcsban itt is gulyásleves fő, ha nincs hús bele, hát jó a tarhonya, vagy lebbencs is, no meg a krumpli. Ezen a pusztaságon nem a fejés az elsőszámú dolog, hanem a hús termelése. Ezért rideg állattartással foglalkoznak.

A képen a kis citerásaink is rajta vannak: Márkus Orsi, Zöldi Évi, Vér Szilvi, Zöldi Imre, Holczmanné, Somogyiné, Kovácsné, Zöldiné, Nagy Balázsné, Szabóné , Vargáné Micike, Nagyné Orbán Ilonka

Az Iparművészeti Múzeum hazánk egyik legszebb múzeuma. Hatalmas termeiben állandó kiállítások sorakoznak. Ottlétünkör is megcsodálhattuk a sokféle művészeti csodát, a textilkészítéstől a gépek munkáján át a kézművességig. Mondhatom építészeti remekmű. Az ablakait mintha csipkefüggönyök karéjoznák. A galériában énekeltünk és citeráztunk, és a legfelső emeletig szállt fel a hangunk.

Résztevők: Látos Istvánné Micike, Romfa Ferencné Jucika, Nagy Balázsné Etelka, Somogyi Sándorné Rozika, Holczman Józsefné Juliska, Varga Istvánné Katika, Finta Imréné Katika, Kovács Sándorné Klárika, Szabó Jánosné Zsófi, Harcsa Lászlóné Zsófi, Nagy Balázsné Ilonka, Paáli Lukácsné Marika, Gubacsi Lászlóné Zsuzsika, Kovács Marika, Somogyiné, Dorogi Kálmánné Évike, Bence Péterné Marika, Balogné Terike, Vörös Gyuláné Borika

Citerások: Kovács Imréné, Somogyi Sanyika, Kozma Mihály, Kovács Miklós, Dorogi Kálmán, Dorogi Kálmánka,

Énekes férfiak: Finta Imre, Kovács Sándor,

1994. július 1. Tata strand

Pannonhalmáról visszafordulva megnéztük a tatai várat, ami szintén emlékezetes volt. A kristálytisza fürdőben telepedtünk le, ahol a gyönyörű parkban megpihenve elbeszélgettünk. Ebédelés után jólesett a hűvös vízben lubickolni. Olyan kristálytisza volt a víz, hogy kisujjunkon a körmöket is természetesen láttuk. Az úszni tudók két méteres mély vízben úszkálhattak, ami pezsgett állandóan.

A résztvevő kirándulók balról jobbra: Kovács Sándor, Dorogi Kálmán, Márkus Orsolya, Somogyiné Varga Éva, Kovács Imréné, Nagy Balázsné, Holczmann Józsefné, Látos Istvánné, Finta Imréné, Varga Istvánné, Szabó Jánosné, Császár Ibolya, Kovács Imre, Szabó János, Páli Lukácsné, Gubacsi Lászlóné, Nagy Balázsné Etelka, Kovács Zoltán, Nagy Balázs, Finta Imre, Kozma Mihály

Guggolók: Zöldi Imre, Vér Kati, Vér Szilvi, Zöldi Éva, Nagy Andi, Vér Lászlóné, Somogyi Sándorné

1994. július 1. Pannonhalma

Gyönyörű kirándulást szerveztünk 1994. július 1-én. Korán reggel indultunk. Áipli Laci volt a sofőrünk. Először Kisbéren állhattunk meg egy fogadónál. Majd Pannonhalmán nézelődtünk az évszázados templomban a régi falak között. A levendulától illatozó hegyoldal csodálatos volt. A sok díszcserje és gyógyfüvek sokasága előidézte bennünk az ezredéves bencések életét. Ez volt a Magyar Katolikus Egyház bölcsője. Nagyon régi személyek neve bevésődve a falakba és írások, képek. A magas várszerű falakból lenézve Győr is el lehetett látni. Hány vándor pap megpihent itt az Evangélium híreit hordozván. Persze nemcsak átutazók voltak, de itt tanultak is, és itt volt a pappá szentelésük. Esztergom és Székesfehérvár, Pécs e helyeken egyaránt székesegyház van. Ha ezeken a helyeken megfordul valaki, mély benyomást kelt benne a régi időket fölidézve. Még a kevésbé vallásos útitársaknak is az volt a véleménye, megnyugtató volt itt a kertben sétálni. Valami megmagyarázhatatlan öröm és nyugalom járt át bennünket. Levendulaolajat és emléktárgyakat vásároltunk, majd néhány szép éneket énekelve a buszra ültünk. Örömmel feltöltődve indultunk tovább.

A József Attila Közösségi Ház színpadán

1996. Kiskunmajsja, Ópusztaszer

Nagyon szép kirándulást szerveztünk Ópusztaszerre. A nyitásra már ott voltunk és az első fordulóval bemehettünk. A Feszty-körképet megnéztük. Ez egy olyan csodálatos festmény, amit csak az tud érzékelni aki látja. Szinte beleremegett a lábam a hatására. Egy rendkívül odailleső zene és zaj kísérettel, csatazajjal vegyülve élhettük át a magyarok bejövetelét. Azt hiszem ezzel mindenki így van, mert ezen kívül még kétszer megnéztük másik évben. Délig nézelődtünk a jurták között, majd felültünk a buszra és fürödni mentünk Kiskunmajsára. Kora tavasz volt még, de a víz meleg volt és már a külső medencében is lehetett fürödni. Igazán szép emlékekkel tértünk haza. Ezek a kirándulások mindig tartalmasak voltak. Sokat nevettünk és hazafelé jövet egész úton énekeltünk. Mint egy nagy család, egymás problémáit mindig szem előtt tartva, figyelmesen és megértően beszéltünk egymással. Olykor viccelődtünk, de úgy hogy senkit ne sértsünk meg vele.

Német testvérvárosa lesz Szabadszállásnak

Testvérvárosi kapcsolatfelvételtől szóló szándéknyilatkozatot írtak alá a napokban Szabadszálláson. A német Schönenberg-Kübelberg településcsoport polgármestere, Manfred Hofstätter és Bak István szabadszállási polgármester által aláírt szándéknyilatkozat folytatása-

ként nyáron Németországban írják alá a testvérvárosi megállapodást. Bak István polgármester elmondta, hogy tavaly Németországban egy polgármesteri bizottság jött az ötlet, hogy Schönenberg-Kübelberggel testvérvárosi kapcsolatot létesítsenek. A településcsoport hét kisebb

településből áll. Lélekszáma közel azonos Szabadszállással, mintegy hétezeren élnek ott is. A szándéknyilatkozat aláírása után a polgármesterek és a német küldöttség – amelyek német pártok frakcióvezetői is tagjai voltak – fát ültettek el Szabadszállás főterén.

A népdalkör életében az egyik legértékesebb esemény volt, hogy Schönenberg-Kübelbergbe utazhattunk. A testvérvárosunk egy nagyon barátságos emberekből álló közösség.

Az elhelyezésünktől kezdve az ellátásunkig, minden kifogástalan volt. Két alkalommal léptünk fel színpadon, több mint két órán keresztül.

Barátságok szövődtek melyek még a mai napig is tartanak. Ha ők jönnek Szabadszállásra, már ismerősként üdvözöljük egymást. Az ő kedvükért megtanultunk egy szép német dalt, amit már ott a búcsúműsorban elénekeltünk. Ez is az elmélyülő baráti kapcsolatról szólt.

Kiskun Népdalkör Vadrózsák Citera Zeneka

Das kommt einem ungarisch vor, und genau dort kommen der Kleinkunani-sche Volksliedchor und die Zithergruppe „Wildrose“ auch her, nämlich aus der Stadt Szabadszállás, mit der die Verbandsgemeinde Schönenberg-Kübelberg noch in diesem Jahr eine Partnerschaft schließen wird. Neben deutschen Gruppen, der schottischen MIDDLE OF THE ROAD, französischen Liedermachern und Musikkapellen, pfälzischen, saarländischen, elsässischen und amerikanischen Gästen nun auch noch ungarische Musikgruppen - internationaler geht's nimmer!

1999. A szabadszállási idősek otthona minden év októberében vagy novemberében tart egy „idősek napi” ünnepet. Ilyenkor az óvodásoktól és iskolásoktól is szép műsort kapnak. Népdakörünk és citerásaink is szerepelnek ezen a délutánon, ami rendszerint közös éneklésben folytatódik.

Németország 1997. július 19.

Ombach utcarészlet. Életünk egyik legszebb emléke a németországi utunk. A Schönenberg-Kübelberg Tófesztiválra hívtak meg bennünket. Július 19-én léptünk fel egy szabadtéri színpadon, ami a magyar pavilonok közt volt. Hatalmas területű színpad volt és fedett. Habár esett az eső a szereplők nem áztak.

Megbeszélés. Igazán kedves vendégszerető embereket ismerhettünk meg. Ami meglepő volt számunkra, az a rendezett utcák, gyönyörű virágos parkok. Egy egészen más világ, ami ott van. Nyugodt emberek. Három napon keresztül egyetlen részeg embert, vagy veszekedőt nem láttunk, pedig a fesztiválon ezrével vettek részt.

Föllépés után. Este gyönyörű tűzijátékot láttunk a tó fölött, ami a víz tükrén megduplázódott.

A képen: *Finta Imréné, Dorogi Kálmán, Dorogi Kálmánné, Jurinka Ferenc, Finta Imre, Kovács Sándor, Kovács Imre, Kovács Imréné, Bencze Péterné, Kovács Sándorné, Balogné, Varga Eszter tolmács, Somogyi Sándorné, Látos Istvánné, Szabó Jánosné, Gubacsi Lászlóné, Márkus Orsolya, Holczman Józsefné, Fotós Tabajdi Sára*

Tihanyi szüreti napok

1998. szeptember 4-6.

TIHANYER WEINLESE-FESTTAGE
TIHANY VINTAGE DAYS

„A bor hozza a barátságot az életbe”
„Der Wein bringt die Freundschaft ins Leben”
„Wine brings you friendship...”

1997-ben szerepeltünk először Tihanyban.

A délutáni műsor után megkértek bennünket, hogy maradjunk ott az esti műsorban közreműködni. Ez abból állt, hogy a fáklyás csónakokat, amelyek beveztek a Balatonba, énekekkel csalogassuk vissza. Nagyon szép látvány volt, a vízen ringatózó fáklyás csónakok közben a „*Hej halászok, halászok merre mén a hajótok*” című dalt énekeltük és integettek nekünk a messze vízből. Legalább egy órán keresztül énekeltünk a vízparton. Nagyon szép volt.

1998-ban egy szüreti fölvonuláshoz asszisztáltunk. A Boros Miklós téren énekeltünk, citeráztunk, míg a kocsik, lovasok felvonultak. Hazafelé jövet megálltunk Balatonfüreden. Sétáltunk a gyönyörű parkban, megnéztük a Jókai kúriát. Sok szép Balatonhoz kapcsolódó dalt énekeltünk. A Tihanyi Bencés Apátság templomát megcsodáltuk messziről is, amiben délelőtt gyönyörű misét hallgattunk.

*„Bor, bor, bor, de jó
ez a vörösbor.
Ha az asszony mér belőle
félre áll a kontya tőle.
Bor, bor, bor , de jó ez a
vörösbor.”*

*„Adjon isten bort, búzát , békességet!
Hű szerető feleséget.
Poharunknak feneket,
hogy ihassunk öleget.
Félre tőlem búbánat
Kancsót hajítok utánad.
Széles világ csúfjára
Megfojtlak egy pohárba!”*

1994

*„Három a tánc mindhalálig,
virradatig
Kicsi nékem ez a ház
Kirúgom az oldalát!”*

Kis - an - gya - lom rá - csos ka - pu - já - nál.

1997. december

A Kiskun Népdalkör Kunrózsák néven a Magyar Televízió vetélkedőjén vett részt, melyet Rózsa György vezetett. Kettőszázötvenezer forintot nyertünk, mivel a győztes csapat lettünk. Finta Imre volt a csoportunk vezetője. Korán reggel indultunk, hideg, havas reggelen. A busz megtelve reménykedő fiatalokkal. Mire fölértünk Pestre, összehangolódtott a társaság. Ez kellett is, hiszen nem tudtuk mik lesznek a kérdések és ki lesz a szóvivőnk. Megállapodtunk Finta Imrében. Ő volt a legbátrabb közöttünk. A TV székházba érve átöltöztünk kun ruhákba a rendezők kérése szerint és már meg is született a nevünk. Legyen kun és rózsa is, hiszen a Vadrózsák citerások is itt voltak. Így Kunrózsák lett a nevünk. Az a lényeg, hogy jól feleltünk minden kérdésre és így elsők lettünk. Hazafelé már végig énekeltük az utat. Szép volt!

csos ka - pu - já - nál.

1999. június 5. Székesfehérvár

A honvédség által rendezett Ki mit tud? versenyre került sor, ahol a továbbjutottak másnapra is itt maradtak. Így maradtunk mi is, a másnapi gálára. Délelőtt kirándultunk a Bori várba és Pákozdra. Az esti gála után csodálatos állófogadást éltünk át. A második díjat - egy kulacsot - örömmel hoztuk haza.

Dorogi Kálmán, Somogyi Sándor, Jurinka Ferenc, Nyitrainé Kati, Benczéné Mari, Kovácsné Klári, Kovács Imre, Finta Imre, Tabajdi Sári és férje Laci, Makai Erika, Kovács Sándor, Kovács Imréné Margit, Gubacsiné Zsuzsi, Somogyiné Rozi, Juhászné Ilonka, Perge László, Szabóné Zsófi. Fotó: Tamásné Marika

Reményteljes Millecentenárium Szabadszálláson

mátus és a katolikus egyház képviselője.

A művészeti csoportok fellépései már megszokott, de megunhatatlan részei a város ünnepeinek. A Kiskun Népdalkör és a Vadrózsza Citerazenekar ismét meg-

emelték az ünnepség színvonalát.

Hagyományaikból és gazdag érzelmvilágukból táplálkozó színes műsorral ajándékozta meg a közösséget a Kálótráji táncegyüttes is, mely szerves kultúra-

Szorgos előkészítő munka előzte meg a Millecentenáriumi ünnepség és a Szent István Napi rendezvénysorozatot a Felső-Kis-

érdemelt sikert aratott Szent István Nap előestéjén és ezüst-fokozatú minősítésük mellé a közönség aranytapsát is megkapták.

lis része a városnak. Az élőzenés utcabál, mely sokakat csalt a nyári éjszakába, már csak a hab volt az ünnepi történet.

A vetélkedők és versenyek, a könnyed szórakozás volt jellemző augusztus 20-án.

A városi birkaferőző verseny végét igaz nem főtt a hús, bogrács tucatszám, sokan várták már. Az ínycsiklandó kunsági csemege sokaknak okozott gasztronómiai élményt, a zsűrinek pedig majdnem fejfájást. Nem volt egyszerű megtalálni a legjobbat és odaítélni az értékes díjakat.

Az ifjúság körében népszerű volt a kerékpáros- és kismotoros ügyességi vetélkedő. A bolyadöntőgetések senkiben nem tettek kárt, s

kunság legifjabb városában Szabadszálláson. A programsorozat nyitónapján augusztus 19-én a Községi Ház előtt a Himnusz elhangzása után Dr. Bak István polgármester mondott ünnepi megnyitót.

A város kedves vendéget kért fel az 1100 éves évforduló méltó megünneplésére: Dr. Kiszely István történész professzort. A magyarság eredetével, ókori kutatásokkal is foglalkozó akadémikus, hitet ébresztő és magyarságunkat büszkén vállaló gondolatokkal szerzett ünnepi pillanatot a közösségi ház parkjában megjelent érdeklődőknek, szervezetek, pártok képviselőinek és a polgároknak.

Az előadás után került sor

A főszőverseny két legízletesebb pörköltjének mesterei jobbról László Tibor, aki első helyezést ért el és Csósz Lajos, a második díjas. Fotó: Csikos

Az országban is jól ismert Egress Kiss Lajos táncegyüttes műsora hazai pó-

a gyakorlás az ifjú tehetségeknek sem árt.

A dolgos „kiskunok”

DÁMAN, DALOLVA. A szabadszállási Kiskun népdalkör tagjai szívesen tesznek eleget a különféle meghívásoknak. Hol maguk - mint legutóbb helyben, a milleniumi ünnepen -, hol pedig a Vadrózsák erazenekarral lépnek fel.

FOTÓ: PULAI SÁRA

*„Vidám nóta kacagás, ez
kell nekünk semmi más.
Bánatunkat elfeledjük
gondjainkat félretesszük.
Táncra Magyar!
Szedd a lábad
Mozgasd meg a
porcikádat!”*

**2000. Február 6. farsangi
bál**

*„Adjon Isten mind jobbat, ne
csak rosszat!
Poharunknak feneket, hogy
ihassunk eleget.”*

**A Kiskun Népdalkör 2000.
május 15-én a
születésnapomon.
Rendhagyó énekóra a
Népdalkör termében.**

2000. Előszállás

Előszálláson már több alkalommal rendezték meg a Szállási napokat. Erre az eseményre már többször is meghívást kaptunk. Szabadtéri műsort szoktak rendezni. Ez mindig vidám esemény. A táncosokkal közösen megyünk és szép szereplésekkel gazdagítjuk városunk hírnevét.

A műsorban résztvevők.

Citerások: Kovács Imréné,
Somogyi Sándorné

Énekesek:

Dorogi Kálmán, Finta Imre,
Parrag László, Kovács Sándor,
Bencze Péterné, Kovács
Sándorné, Szabó Jánosné, Finta
Imréné, Harcsa Lászlóné,
Hartmann Ferencné, Spacérné
Bence Kati, Somogyi Lászlóné,
Varga Istvánné

ra - csos ka - pu - ja - nál.

2000. november 9-én tartottunk először emlékműsort dr. Kálmán Lajos tanár úr emlékére. A szülőházára emléktáblát tetettünk, ezt fölavattuk és megkoszorúztuk. A református templomban tartottuk az ünnepi műsort. A zsúfolásig megtelt templomban jelen voltak a tanár úr legközelebbi rokonai. A népdalkörök közül a Táncos Péter Együttes Kecskemétről, Méntelekről a Nefelejcs Együttes, Kerekegyházaról a Tavaszszél, Bugacról a Népdalkör és persze a vendéglátó Kiskun Népdakör. Mindannyian ünnepi műsort adtunk elő, méltatva tanár úr munkásságát. Az itthoni műsort a legkedvesebb dalaiból adtuk elő. Dorogi Kálmánné illusztrálta tanár úr életrajzát és ő vezette le az ünnepi műsort. Kovács Imréné a Népdalkör vezetője beszélt az egykori szigorú de igazságos tanárról és elmondta kívánságában, hogy szeretné ha ezentúl minden évben november tizedike körül Népzenei Találkozót rendeznénk tanárunk emlékére. Az ünnepséget bőséges és finom vacsorával tettük emlékezetessé. Az iskola folyosóján volt megterítve és minden vendég jól lakott. Birkapörkölt és rengeteg sütemény volt a menü. Utána közös éneklés zárta a rendezvényt. A népdalkör minden tagja segédkezett és sokáig emlegették a meghívott vendégek a szép rendezvényt.

2000 májusában harmadik alkalommal szerepelhettünk Budapesten a Vajdahunyad várában. Tizenegy órakor kezdődött a műsorunk. Szép idő volt, így a bejáraton énekeltünk. A műsorvezető úrnak már ismerősek voltunk. Így sok szépet mondott rólunk. Műsorunkat összekapcsolta a Kiskunsággal, az ott élő pásztorokkal és a dolgos kunokkal. Egyik csokrunk katonacsokor volt, így a hűséges hazavédő kunokról is beszélt. A szüreti csokrunk pedig a vidámság jelképe lett. Örömmel töltött el bennünket a sok szép gratuláció. Ilyenkor úgy érezzük, nem hiábavaló a közös énektanulásunk, hiszen másoknak is örömet tudunk szerezni. Egy nagy busz tele volt vendégekkel akiket vittünk magunkkal. Estig volt idő szórakozni a Vidámparkban. Vagy a közeli Szépművészeti Múzeumban gyönyörködni, miután a mezőgazdasági eszközöket megnéztük. Értékes, szép nap volt.

A Mezőgazdasági Múzeumban felléptek: *Dorogi Kálmán, Somogyi Sanyi, Kovács Imréné, Varga Istvánné, Holczman Józsefné, Finta Imréné, Romfa Ferencné, Somogyi Sándor, Dorogi Kálmánné, Tabajdi Sára, Nagy Balázsné, Juhászné Ilonka, Nyitrainé Katika, Szabó Jánosné, Hartmann Ferencné, Bencze Péterné, Kovács Imre, Perge László, Látos Istvánné, Gubacsi Lászlóné.*

2001. február 24., farsangi buli. Meghívott vendégünk *dr. Bak István* polgármester, *Gáspár Ferenc* a Honvéd Nyugdíjas Klub vezetője, és *Cserjés Sándor* a képviselő testület tagja és felesége Ági. Vidám este volt. Sok szép nóta és népdal elhangzott.

2001. október 30. idősek napján, szép műsor után közös énekléssel folytatódott a délután. A finom vacsora után ismét éneklés, majd a zenekar talpalávalót húzott és táncra perdült szinte mindenki.

2001. november 10. Kálmán Lajos Népzenei Találkozó.
Citerások: *Jurinka Ferenc, Somogyi Sándor, Kovács Imréné,*
Köcsögdudás: *Dorogi Kálmán,*
énekesek: *Finta Imre, Bence Péterné, Finta Imréné, Szabó Jánosné, Harcsa Lászlóné, Somogyi Sándorné, Varga Istvánné, Nagy Balázsné, Kovács Sándorné, Páli Lukácsné, Tabajdi Sára, Somogyi Lászlóné*

2001. november 10. Koszorúzás dr. Kálmán Lajos emléktáblájánál. Immár hagyománnyá vált, hogy minden év november 7-e körül Népzenei Találkozót rendezünk városunk szülötte, dr. Kálmán Lajos halála évfordulóján. Ebből az alkalomból megkoszorúzzuk a szülőházán elhelyezett emléktáblát és az összegyűlt tömeg, elénekeli a legkedvesebb dalait. Hét-nyolc együttest meghívunk. Nagyon szép műsort hoz minden együttes. Leginkább délután kettőtől van a műsor kezdete és este van mire mindenki előadja a műsorát. Ezt közös vacsora és közös éneklés zárja. Minden évben más településekről hívunk vendégeket. Persze állandó meghívott vendégünk a tanár úr özvegye, testvére és leánya. Erről videófelvétel készül, melyet egy-egy alkalommal levetítenek a városi televízióban. Ezzel adózunk kedves tanárainknak. A népdalok szeretetét továbbadjuk. Reméljük, az utókornak meg tudjuk menteni az igazi magyar népdalokat. Hisz addig él a nemzet, míg vannak dalaik és ezt nem csak rádióban halljuk, hanem énekeljük is.

ka - pu - já - nál.

2002. január, óvodás bál a Helyőrségi Klubban.

A játékonysági műsort minden év farsangján megrendezik. Minden óvodás szerepel. Verset mondanak vagy táncolnak. **Képünkön:** az óvónők vidám jelenetéhez közreműködtem citerán.

Vidám farsangi délután, batyus bálnak is lehet mondani. Mindenki hoz magával egy tányér süteményt, üdítő italt, és mindenkinek eldaloljuk a nótáját.

Forró nyári nap Solton a Vécsey kastély parkjában. A Kisgazda Párt rendezésében, a nagygyűlés után megvendégelték bennünket, finom bográcsos birkapörkölttel, majd a szabadtéri színpadon szép műsor következett. Táncosok, énekesek szórakoztatták az összegyűlt közönséget.

Parasztdal Béres Ferencről

„A szegénynek van ám baja, jaj de sok
Nincsen árpa, nincsen búza, nincsen rozs
Hiába szánt, hiába vet, nem arat
Nagy az adó, az is mindent eladat.

Összeszedi lenjét, rendjét, mindenét, kenderét
Úgy fizeti papját, urát, mesterét
Kiáztatja, feltilolja, elszakad,
A szegénynek csak a pozdorja marad.”

Bujdosók dalai Bojtor Imréről

I.

„Istenem, életem nemigen gyönyörű,
Két hervadt orcámon folydogál a könnyű.”

II.

„Az én poharamat bánattal töltötték,
Gyászos asztalomat, búval terítették.”

III:

„Olyan lettem rózsám, mint a száraztarló
Kinek a virágját leszedte a sarló.”

IV.

„Haza se mehetek, nem is igen megyek
Arról gondolhatjátok, hogy én itt elveszek.”

Urbán Katalintól

I.

„Kedves babám, ha útnak indultál,
Csak eridj el tőlem, ne búcsúzzál
Megszomorítottad a szívemet
Nem is tudom ki vigasztalja meg.”

II.

„De nehéz a szerelmet titkolni
Könnyek között bánatban elmúlni
Megsápított engem a szerelem
Búval élem az egész életem.”

Legkedvesebb dalaim! A népdalkör is énekelte
szívesen.

A Millenium évében új arcot kapott az állomásunk. Emlékparkot is készíttetek elébe. Körbe facsemetéket ültetve és virágok sokaságát. Az ünnepi átadáskor közreműködött a katonazenekar és a Kiskun Népdalkör.

raj - ta,

Képünkön még csak gyülekeznek a résztvevők. Hamarosan megtelik a tér ünneplő közönséggel. A tánccsoport apraja-nagyja, színes ruháik és ügyes lábaik egy gyönyörű forgataggá lettek a hatalmas tömeg közepén. A Kiskun Népdalkör vidám dalokkal köszöntötte a szép ünnepet.

*„Azért olyan szép ez a világ,
mert a szíve Magyarország
Nincs a földnek íj szép hona
Itt a világ minden java!*

*Magyarország édes hazám
Itt nevelt föl édesanyám
Ez az Isten bokrétája
Boldog asszony szép országa.”*

„Kecskeméti állomáson keresztül
Tizenhárom fehérgalamb átrepül
Tizenhárom fehérgalamb tyuhaj de páratlan!
Énutánam barna legény ne fáradj!

Nem füstöl a téglagyárnak kéménye
Fehér galamb szállott a tetejére
Ösmertelek fehér galamb ki voltál? Mi voltál?
Szerelmünknek megrontója te voltál!”

„Fecskemadár szállott a vasútra
Isten veled babám utoljára
Nem fogok a kapud előtt állni
Tudom fog a gyöngye szíved fájni

Ha csakugyan úgy köll annak lönni
Kiskunságból ki köll masírozni
Olyan vígan kimögyök belüle
Úgy se volt egy hű szeretőm benne.”

„A szállási torony jaj de messzire ellátszik.
Tetejébe a négy sarkába két szál rozsmaring virágzik.
Egyik hajlok a vállamra,
Másik a babáméra.
Így hát kedves kisangyalom,
Párod löszök én valaha.”

Kis - an - gya - lom rá - csos

A leköszönő polgármester dr. Bak István. Munkásságát megköszönjük. Neki köszönhetjük Tihanyban a Szüreti Napokon a fellépésünket, valamint Schönenberg-Kübelbergben a Tófesztiválon szereplésünket. Ez egy olyan emlékezetes kirándulás volt az életünkben, melyet nem pótolhat semmi más. Habár nem értette mindenki a dalaink szövegét, mégis tetszett mindenkinek, a vastapsból ítélve. Országokat átsuhantunk a kényelmes busszal. Gyönyörű városok látképe tárult elénk. No és azok az óriási fenyvesek. Egy teljesen más világ. Annyi virágos utcát és parkot, rendezett házakat még sehol nem láttunk azelőtt. Az emberek figyelmesek és nagyon kedvesek. Családoknál voltunk elszállásolva, de mindenkinek az volt a megjegyzése, ennyi szépet és kedvességet sehol nem tapasztaltunk. Barátságok szövődtek. Azóta, ha idejönnek vendégségbe, ismerősen köszöntjük őket.

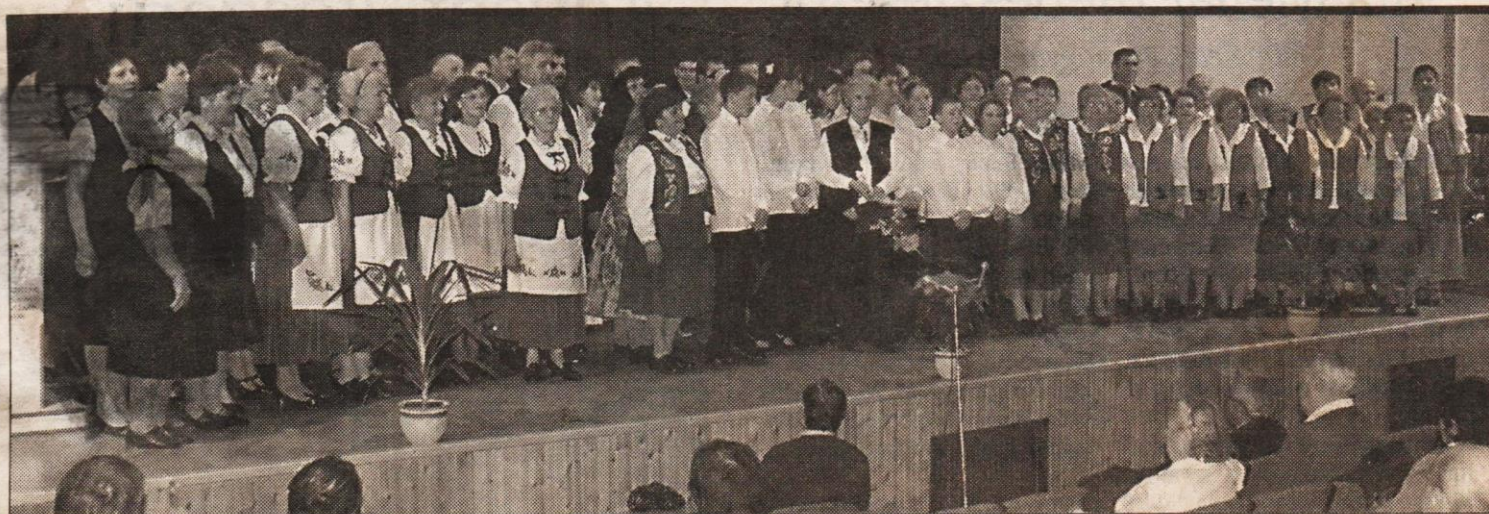
2003. július, a Helyőrségi Klubban ünnepi műsor.

Résztevők:

Somogyi Sándorné
Kovács Imréné
Dorogi Kálmán
Finta Imre
Parrag Imre
Kovács Sándorné
Finta Imréné
Bencze Katalin
Csenki Katalin
Páli Lukácsné
Somogyi Lászlóné
Tabajdi Sára
Harcza Lászlóné
Bencze Péterné
Nagy Balázsné
Jóború Mária
Szabó Jánosné

YE I K Ö R K É P - V É L E M É N Y E K

2003. NOVEMBER 22., SZOMBAT

NÉPZENEI TALÁLKOZÓ. Dr. Kálmán Lajos emlékére népzenei találkozót rendeztek a közelmúltban Szabadszálláson. A parádésra sikeredett programra Soltszentimrérről, Bócsáról, Kunszentmiklósról, Kerekegyháza-ról, Kecelről, Tiszakécskéről érkeztek a fellépő csoportok. Természetesen a helyiek is készültek. A közösségi ház színpada most kicsinek bizonyult a közös éneklésre.

FOTÓ: CSIKÓS ANDRÁS

Több mint száz fellépő a XVI. dr. Kálmán Lajos Népzenei Találkozón

Immáron tizenhatodik alkalommal rendezték meg a Dr. Kálmán Lajos Népzenei Találkozót Szabadszálláson. Az idei rendezvényre november 7-én került sor, melyen hét település – Szabadszállás, Ballószög, Kunpeszér, Solt, Soltszentimre, Kecskemét, Ágasegyháza – képviseltette magát.

A program dr. Kálmán Lajos szülőházánál koszorúzással kezdődött, majd a József Attila Közösségi Házban folytatódott. A népzenei találkozó résztvevőit, valamint a díszvendégeket, a kiváló népzenekutató leányait, dr. Kálmán Flórárt és dr. Kálmán Zsuzsát dr. Báldy Zoltán polgármester köszöntötte.

–Nagyon különleges embernek kellett lenni annak, akinek tanítványai ennyi év után ilyen nagy becsben tartják emlékét és munkásságát. Őrzi az általa létrehozott kulturális értékeket, tovább viszik azt az örökséget, amit dr. Kálmán Lajos tanár úrtól kaptak – mondta el köszöntőjében dr. Báldy Zoltán polgármester.

A népdaltalálkozó résztvevői a magyar népdalkincs legszebbjeiből állították össze repertoárjukat, külön figyelmet szentelve dr. Kálmán Lajos, Bartók, Kodály, – munkásságának. A műsorban egyebek mellett gömői dalok, verbunkosok, csárdások, bugaci pásztordalok, galgamenti, kalocsai, ágasegyházi, erdélyi népdalok hangzottak el. Bese Botond magyar dudás, dudakészítő, a népművészet ifjú mestere pásztordalokat adott elő.

A fellépést követően a népdalkórusok vezetőit oklevéllel, virággal, borral köszöntötte dr. Báldy Zoltán polgármester és Ujlakiné Bence Ildikó alpolgármester. A műsor után a házigazdák, a Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar tagjai terített asztallal várták a találkozó résztvevőit, akik a baráti beszélgetés során elismeréssel szóltak a szervezők mun-

kájáról, valamint külön köszönetüket fejezték ki a szívélyes vendéglátásért.

A találkozó végén a népdalkórusok közös énekléssel búcsúztak el egymástól, annak jegyében, hogy jövőre ismét folytatódik az immáron tizenhat esztendő múltra visszanyúló hagyomány.

Tizenhét esztendeje a dr. Kálmán Lajos emléktábla avatásakor megtartott előadás alkalmával javasoltam a kórusvezetőknek a találkozó létrehozását. Az ötlet a következő esztendőben valóra vált és azóta is töretlen népszerűségnek örvend a szabadszállási népzenei találkozó. A hagyományok ápolása mellett a rendezvények jó alkalmat nyújtanak arra is, hogy újabb tapasztalatokat szerezzünk, tanuljunk egymástól. A magyar népzene szeretete köt össze bennünket, ad erőt ahhoz, hogy ápoljuk és tovább vigyük dr. Kálmán Lajos örökségét – mondta el Kovács Imréné, a Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar vezetője.

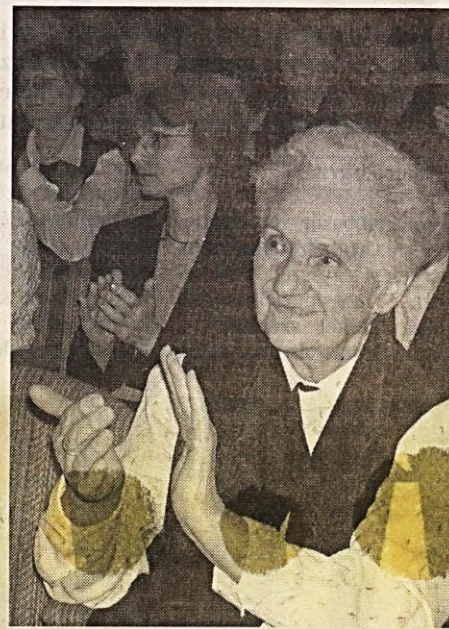
Dr. Kálmán Lajos 1921. szeptember 5-én itt született Szabadszálláson. A szülői házban a kultúra tiszteletét, az iskolában a kötelességteljesítés gyönyörűségét, a faluban a hagyományokat, szokásokat tanulhatta meg. A Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarán történelem, földrajz, néprajz szakon tanult, majd a Zeneakadémián orgona és ének szakon is diplomát szerzett. 1965-ben doktorált Kecskeméti néprajzról, népzenejéről készített disszertációjával. 1947-től kezdve a Kecskeméti Református Tanítónőképző Intézetben dolgozott mint ének és zenetanár. Ballo Péter és Vargyas Lajos hatására vállalta, hogy a Kiskunság népdalgyűjtője lesz. Több mint 1500 népdalt gyűjtött be, próbált rendszerezni. Kálmán Lajos nevéhez kötődik az 1967-ben első alkalommal megrendezett Kecskeméti Népzenei Találkozók sorozatának elindítása.

A kilencvenes években behatóan foglalkozott egyházzenével. 1993-ban Kecskemét város díszpolgárává avatták. 1999. november 7-én hunyt el. Sírjára barátja, Buda Ferenc költő faragta a kopjafát.

Dr. Kálmán Lajos népzenekutatóra emlékeztek

Az ember alkotásra született

A kecskeméti Univer Táncos Péter népzene egyesület tagjainak fellépését tapsal illette dr. Kálmán Lajos özvegye, a találkozó díszvendége.

Szabadszállás

Dr. Kálmán Lajos népzenekutató halálának 5. évfordulója volt tegnap. Ebből az alkalomból rangos népzenei találkozót rendeztek szülővárosában, Szabadszálláson.

- Legendává vált már életében. Mindig a nép- és nemzetnevelők belső elhivatottságával élt. Karnagy, zeneszerző és organista létét ugyanúgy élte, mint ahogy a folklór, az egyházi

hittel és tudással - mondta a népzenekutatóra emlékezve **Csöke József** a zsúfolásig megtelt közösségi házban.

A helyi kulturális bizottság elnöke ezután arról szólt, megannyi ifjúsági és felnőtt népdalkör, citerazenekar kapott útbaigazítást, buzdítást a Kecskemét néprajzából doktorált zenepedagógustól. Óvónők, tanítók százai vihették magukkal a zene, a népművészet, a pedagógiai hivatás, a magyarság ügye

Lajos szellemiségét, tanításait. Az életút rövid méltatását követően megyénk megannyi településéről - Méntelek, Tiszakécske, Dunavecse, Kecskemét, Fülöpszállás, Mélykút, Sükösd - érkezett körösök, népdalkörök, citeraegyüttesek adták vissza egy töredékét a népzenekutató munkásságának.

Kicsik és tisztos korúak egyaránt nagy si-

A műsor előtt a fellépők is megkoszorúzták a zenepedagógus Honvéd utcai szülőházának falán lévő emléktáblát.

P. S.

Az ember alkotásra született a címe annak a kötetnek (CD-melléklettel), amely válogatás dr. Kálmán Lajos munkáiból. A kiadványt ma 17 órakor mutatják be a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolai Kar dísztermében (Kaszap u. 6-14.)

Népzenei Találkozóknak már híre van az egész megyében. Sok együttes jelentkezik, hogy részt vehessen, ezen a gyönyörű délutánon. Újságírók is megírják, így egyre népszerűbb a mi kedves tanárunk. Mondhatom, halála után már-már legendává vált személyisége.

A Népzenei Találkozón Budai Ilona közös éneklést vezényel. A vacsora után még sok-sok gyönyörű dalt elénekelhettünk vele együtt a Róna étteremben.

„Utca-utca de bánatos utca, Utoljára megyek végig rajta, Utoljára megállok egy sárga végű háznál, Kisangyalom rácsos kapujánál

*Kisangyalom gyere ki egy szóra
Nem egy szóra, hanem búcsúzóra
Búcsúzásom nem is olyan
Nem olyan hosszú lesz
Egyet mondok, de az szomorú lesz.*

*Engem lányok ne várjatok vissza
három év múlva
Kéket-zöldet virágozik a mályva
Vissza jövök majd három év múlva
Ha el nem ér az ágyú golyója.”*

Minden év november 7-e után szombaton Népzenei Találkozót rendezünk városunk szülötte halálának évfordulóján. Megkoszorúzzuk a szülőháza falán lévő emléktáblát és elénekeljük legkedvesebb dalát.

Emléklap

Népzenei Találkozó

Ágasegyháza

Köszönettel a szereplésért a

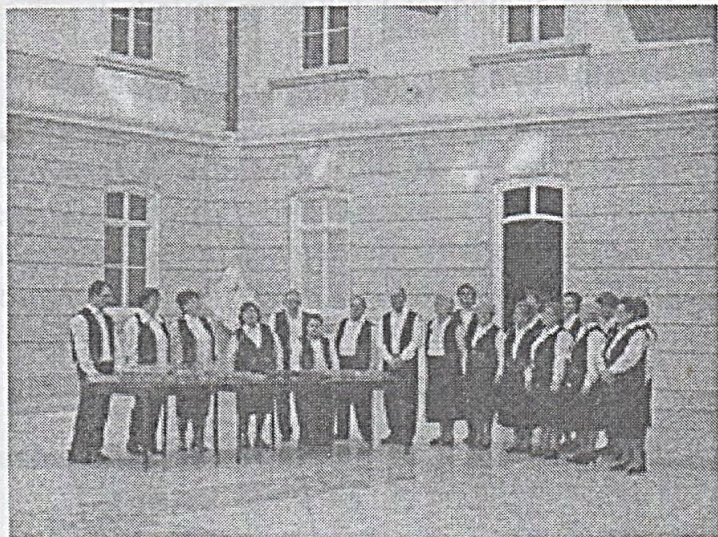
Szabadszállási Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekarnak

Ágasegyháza, 2005. augusztus 27.

Nagy Péter

Népdalkör a Budapesti Történeti Múzeumban

A Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar 2006. február 19-én, vasárnap, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének meghívása alapján, közel egy órás műsort adott a Budapesti Történeti Múzeumban. Repertoárjukon katonadalok és bordalok szerepeltek Szomjas Siffer György, Kodály Zoltán és Dr. Kálmán Lajos gyűjtései nyomán. A múzeum közművelődési programját gazdagító szereplésükért a KÓTA és a BTM képviselője által aláírt oklevelet vehett át az együttes vezetője, Kovács Imréné. A népdalkört a honvéd nyugdíjas klub is elkísérte, így az utazás kellemes hangulatban, közös énekléssel telt.

Majer Eszter

Bokáig érő hóban szálltunk ki a buszból, ami föl vitt bennünket a Budai várba. Gyalogosan vonultunk a Történeti Múzeumba, ahol már vártak bennünket. Volt idő körülnézni és átöltözni a kijelölt szobákban. Beénekléskor már néhányan be-be nyitottak hozzánk, honnan jön ez a szép citerakíséretes ének. Szép műsort hallhattak tőlünk a galériában. Úgy hangzott a magas kupola alatt az énekünk, mintha legalább százan énekelnének. Felejthetetlen szép emlék volt ez. Műsorunk után elmentünk a Mátyás-templomba, ahol kettő órától nagyon szép mise volt az idős beteg hívekért. Aki akart, részt vett ezen. A többiek nézelődtek a szép látnivalók között. Gyönyörű idő volt.

ok egy sár - ga vé - gü ház - nál,

Résztevők: *Jurinka Ferenc, Mihályi Lászlóné, Cserjés Sándorné, Kovács Imréné, Dorogi Kálmán, Kovács Gabriella, Parrag László, Finta Imre, Finta Imréné, Hartman Ferencné, Kovács Sándorné, Bencze Péterné, Spacér Ferencné, Gubacsi Lászlóné, Szabó Jánosné, Nagy Balázsné, Somogyi Sándorné, Varga Istvánné, Harcsa Lászlóné, Somogyi Lászlóné, Somogyiné Varga Éva*

Méltó emlékezés Dr. Kálmán Lajos népzenekutató 1921-ben Szabadszálláson született. 1999-ben bekövetkezett halála óta évente megrendezik a róla elnevezett népzenei találkozót. Az elmúlt szombati színpadi fellépések előtt megkoszorúzták – felvételünkön KOVÁCS IMRÉNÉ, a helyi Kiskun Népdalkör vezetője – a Honvéd utca 11. számú ház falán lévő emléktáblát. Ezután a József Attila Községi Házban színvonalas emlékműsort adtak a bócsai, a kecelli, a dunavecsei, a lajosmizsei, a bugaci, a kecskeméti és a helyi népzeneészek, kórusok, népdalkörök.

A Boróka Népdalkörrel régi barátság köt össze bennünket. Szívesen szomszédolunk velük. Erős népies hangzású csoportjuk sokszor elbűvölt már bennünket. A 15 éves jubileumukra is örömmel mentünk. Hat vendégcsoport volt rajtunk kívül. Sajnos kevesen tudtunk elmenni, de a csokrunk elbűvölte a közönséget. Az én örömem leginkább az volt, hogy a kisunokám is mellettem citerázott. Úgy gondolom, hogy ha egy nagymama ilyenel eldicsekszik, az magáért beszél. Hét éves kora óta citerázik, csak el ne menjen a kedve tőle.

*„Mikor a lány a legénnyel esküszik .
Lányságáról nagyon megfélekedzik
Nem gondol a szabad madár életre
Szép lánysága igen el van feledve.*

*Sebes vízen sebesen megy a hajó.
Édes lányom miért vagy olyan szomorú
Hogy ne vónék édesanyám szomorú
Fejemen a menyasszonyi koszorú.*

*Barna kislány ha bemén a szobába
Ráborul édesanyja vállára.
Sirass anyám, sirathatsz már engemet,
Férjhez adtál, de nem tudod hogy kinek.”*

Résztevők: Dorogi Kálmán, Finta Imre, Kovács Sándorné, Szabó Jánosné, Cserjés Sándorné, Somogyi Sándorné, Kovács Gabriella, Somogyi Lászlóné, Parrag Imre, Kovács Imréné, Dorogi Kálmánné, Finta Imréné, Bencéné Marika, Somogyiné Évi, Hartmanné Marika

*„Mikor Noé a szőlőt ültette
Akkor még a termést nem ösmerte
Noé a termés közepébe állott
De még ilyen szép bogyót sose látott.*

*Noé mondja már megöregedtem
Szakállam a földig eresztöttem
Pipámat is de sokszor rátömtem
De még ilyen jó bogyót sose öttem.*

*Az Úr mondja Noé fiam Noé
Kóstoljuk meg, hogy az új bor jó é
Noé mondja iszom reggel óta
Igyál pajtás van még a hordóban*

*Az úr mondja Noé fiam Noé
Kostóljuk meg, hogy az ó bor jó é
Noé mondja ihaj csuhaj Sári
Ettől kezdek három istent látni.”*

Fesztivál Szabadszálláson az elmúlt szombaton nagyszabású, sokszereplős, díszes és vidám hangulatú szüreti mulatságot rendezett a József Attila Közösségi Ház vezetése. A felvonulás után a végállomás a tájház volt, ahol kívül-beül gazdag program várta a több száz érdeklődőt.

*„Megkapáltuk a szőlőnket három ízben is
Nem sajnáltuk rá erőnket, de volt haszon is.
Vágyakozva emlegetjük a szüret nevét
Ugye kedves komámasszony isszuk a levét*

*Völgyet keres a folyóvíz, nem a kopasz dombot
fene látott szűr dolmányon apró ezüst gombot.”*

Közös éneklés az idősek otthonában

A képen: Finta Imre, Parrag Imre,
Hartmanné Jóború Mária, Somogyi Sanyi,
Kovács Imréné, Cserjésné Ági, Kovács
Sándorné Klárrika, Szabó Jánosné Zsófi,
Gubacsiné Szombati Zsuzsi

„Nagy Rimócon van egy malom, abban őrlik a búzát.
Volt nékem egy szép szeretőm, de már nem jár énhozzám.
Azt is tudom miért hagyott el az én kedves galambom,
Mert az anyja lebeszélte, hogy énhozzám ne járjon.

Nagy Rimócon van egy asszony ki büszke a fiára:
Mindenkinek azt beszéli a faluban nincs párja
Se nem ügyes, se nem gazdag, se nem az a nagyon szép
A faluban maga vóna, szeretőnek ügyese kék!

Rinci-ráncos a szeretőm gatyája,
azért ráncos mert az anyja ráncolta
Megállj rózsám nem mehetsz el a bálba,
Nem táncolsz a rinci-ráncos gatyába.

Ha bemegyek a rimóci kocsmába
Rágyújtok a fehér tajték pipámra
Öt literes üveg van a kezembe
A bánatnak nincs helye a szívembe.”

30 éves jubileum

*„Magyarok istene tekints a szép népre
Kik hozzád sóhajtunk e siralom völgybe.
Szüntesd meg a nagy vérontást
A testvéri viszálykodást,
derítsd e szép népre
A békesség hajnalát*

*Sírva és zokogva kérjük fölségedet
Vond vissza népedtől büntető kezed.
Védd meg szegény magyarokat
Szent István királyunk!
Mutass nekünk utat!”*

Kerekegyházáán a Tavaszszél Népdakör műsorán föllépett a Kiskun Népdalkör és Citerazenekar is. Csenki Katalin a Kóta Bács-Kiskun megyei elnöke, kiemelt véleményt mondott csoportunkról.

Énekesek: Somogyiné Marika, Somogyiné Évi, Gubacsiné Zsuzsika, Spacerné Katika, Fintáné Katika, Kovácsné Klárka, Benczéné Marika, Nagy Balázsné Ilonka, Harcsáné Zsófia, Hartmanné Marika, Szabóné Zsófia, Finta Imre, Dorogi Kálmán

Emléklap

*Kiskun Népdalkör
Szabadgyállás*

részére

&

Bugaci

Kálmán Lajos

Népdalkör és Citerazenekar

40. évfordulóján

való szereplésért.

*Szabó László
portármester*

*Kerbály Jánosné
népdalkörvezető*

Bugac, 2013. október 19.

2004. július 28. Emlékezetes nap együttesünk életében.

Szegeden voltunk kirándulni a fények városában. Először is a kisvasúton körbejártuk a gyönyörű várost. Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára, ez most aktuális dal volt a többi dal között. Vidáman érkeztünk vissza. A borongós esős időt feledtette a jókedvünk. Néhányszor előkerültek az esernyők, de ez nem rontotta el a hangulatunkat. Valóban az egyetemek városa Szeged. Varga Eszter tanárnő minden fontosabb épületről mondott megjegyzendőt. Persze Mihályi doktor úrék szinte otthon érezték magukat. Minden utcasarokról tudtak valami emléket mondani. Cserjésné Ágiék, mivel fiai is itt tanultak, otthon érezték magukat. A csoport szinte minden tagja, ismerősen üdvözölte a gyönyörű házakat. Jó hatással volt ez a társaság tagjaira is. A zsinagógában értékes előadást tartott a főrabbi. Sok mindent megtudtunk a zsidóság életéről, szokásairól.

A Tisza parton parkoló buszunktól nem messze volt egy pazar étterem, ahol annyi halászlevet tálaltak elénk, hogy felét sem győztük elfogyasztani. Mondhatom ilyen elegáns pinceétteremben még nem is voltunk. Finom volt a halászlé, nemcsak sok. A túrós csuszájuk pedig fölséges. Hozzá illő finom borral fejeztük be az ebédet. Jó kedvvel folytattuk a városnézést. Híres cukrászdák sokasága várja a vendégeket a sétáló utcákban. Igazán gyönyörű város Szeged.

U - tol - já - ra me - gyek vé - gig raj - ta,

*„Még azt mondják nincs Szegeden boszorkány
Pedig annyi mint rétön a fűszál
Engömet is mögrontott egy boszorkány
Még pedig egy kökény szemű barna lány.*

*Vigyázz pajtás jól vigyázz a szívedre
El ne kerülj a boszorkány szigetre
Odajár a szögedi lány valahány
Ott ragad rá a boszorkány tudomány.”*

Kis - an - gya - lom - ... já - nál.

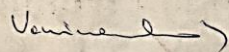
EMLÉKLAP

„Illés Panna nyomában”
III. regionális
népzenei – népdalköri
találkozón nyújtott sikeres szereplésért
a szabadszállási

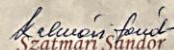
Kiskun Népdalkör

részére.

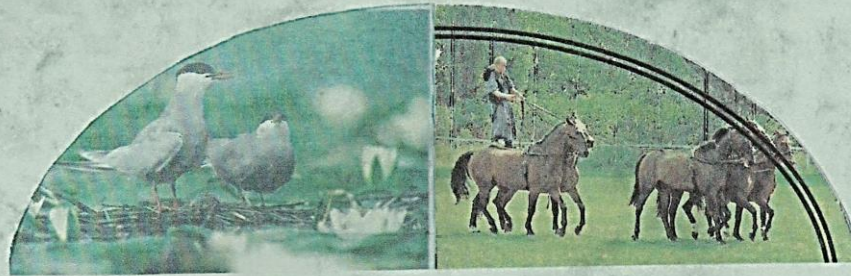
Gyula, 2005. március 12.

Németh István
zsűrielnök.

Szatmari Sándor
igazgató

Bugac 2006

Emléklap

*A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetség
Dél - Alföldi Régiója*

*X. Bajtársi találkozón nyújtott művészeti
munkájáért*

Emléklapot adományozok:

*Szabadszállási Kiskun Népdalkör és
Vadrózsák Citerazenekarnak*

Bugac, 2006. június 21.

*Deli József nyá. ezredes
Dél-Alföldi Régió vezető*

*Sipos Géza nyá. ezredes
BEOSZ elnöke*

A magyar népzene megunhatatlan

A magyar népzene a teremtő közösség számára maga a megtartó erő. Ezt az erőt hordozza magában immáron negyven esztendeje a Kovács Imréné Margitka néni vezette szabadszállási Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar.

A közösségi ház legrégebben működő csoportját nem csak otthonában, de az országban is nagyon sokan ismerik. Mondhatni azt is, hogy nem teljes egy városi rendezvény, vagy népzenei fesztivál a Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar fellépése nélkül. A hagyományörző csoport színvonalas munkáját dicséri a számtalan elismerés, arany és ezüstminősítés.

A zene már születésemtől a véremben volt, de igazán később jegyeztem el magam vele Kálmán Lajos népzene kutató-pedagógus hatására. A férjem nem nagyon örült, hogy a szabadidőm jórészt énekléssel töltöm, de a nagytekintélyű tanár úrnak ő sem tudott nemet mondani.

Kálmán tanár úr volt a karnagyunk. A helyi rendezvények mellett versenyeken is részt vettünk. Néhány év múlva rám maradt az együttes vezetése.

Citerázni Kecskeméten tanultam meg Tuka Zsigmondtól és Birinyi Józseftől.

Az elején azt gondoltam, soha nem fogok megtanulni citerázni. Az én fejőasszony kezem valahogy nem akarta végrehajtani a finom mozdulatokat. Itthon a férjem dorgált.

– Nem tudsz te csak cincogni – mondogatta. Az erős akarat és a kitartás azonban meghozta gyümölcsét.

A szakkör vezetői tanfolyam elvégzése után alapítottam meg a Vadrózsák Citerazenekart, amely aztán összefonódott a Kiskun Népdalkörrel – mesélt a kezdetekről Margitka néni, városunk díszpolgára.

Minden föllépésre örömmel vállalkoztunk és alkalomhoz illő dalokat énekeltünk. Az alföldi, valamint a „Petőfilvez kötődő dalok különösen kedvesek voltak számunkra. Az első „Aranyminősítésünket” a Kerekegyháza megrendezett versenyen kaptuk, melynek értékét növelte, hogy a zsűri elnöke Alföldi Borus István volt.

Immáron negyven éve dolgozom azon, hogy a magyar népzene ne menjen ki a „divatból”. Mondhatni, hogy életcélul tűztem ki a népi hagyományok ápolását, megőrzését. A közös éneklés elfeledteti a bút, a bánatot. Sok szép dalt tanultunk meg, ezek néha sorra vesszük. Az éneklést szinte nem lehet abbahagyni, főleg, hogy közben újabbak jutnak eszünkbe.

A népzene mindnyájunkban ott lakozik, csak tudni kell előcsalogatni. Nagy élmény felfe-

dezni, majd a közösséggel megosztani egy majdnem elfeledett népdalt, és ha látom az arcokon az örömet, már tudom, megérte a fáradságot – mondja Margitka néni, majd bele kezd egy Kálmán Lajos által gyűjtött kun népdalba.

Fújja a szél a nyárfa levelet.
Azt gondolom, az is engem nevet,
A fűszál is felállott ellenem,
Bújdosóvá tészen a szerelem.

A magyar népzene megunhatatlan. Lehet, hogy időnként csökkenni látszik a népszerűsége, de ez csak átmenti állapot. Sajnos mi épp ezt az időszakot éljük. Taglétszámuk csökken, a fiatalok nem érznek indíttatást a csoporthoz történő csatlakozásra. Ettől függetlenül töretlen a lelkesedésünk. Jelenleg húsz taggal működik a Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar. Az idén először a kultúra napi rendezvényen léptünk színpadra. A legnagyobb feladat viszont a Szabadszállási Városi Napok lesznek, hisz ebben az évben ünneplő várossá nyilvánításának huszadik évfordulóját településünk – tette hozzá Margitka néni.

Gulyás Sándor

XI. NÓGRÁDI NEMZETKÖZI

FOLKLÓR FESZTIVÁL

2006. JÚLIUS 30. HOLLÓKŐ

- 10:00 Felvonulás – a buszmegállótól
10:30 Hollókői Hagyományörző együttes
Megnyitó – Szabó Csaba Hollókő Község polgármestere
Mike Harrington Anglia – Ravenglass
Zdzistan Renbisz Lengyelország járási elnök
- 10:45 BRENNA Lengyelország
11:15 Főzőverseny kezdete
11:30 Szentmise a Hollókői várban
12:30 Varsányi Hagyományörző Együttes
13:00 RINO'S DANCE TROUPE Cook szigetek
13:30 Nógrádsípeki Hagyományörző Együttes
13:45 COROS Y DANZAS DE CIEZA Spanyolország
14:15 AVAR színjátások – Varsány
14:30 Kiskun Népdalkör és Vadrózsák citerazenekar – Szabadszállás
14:50 Nagylóci Hagyományörző Csoport
15:00 AVAR színjátások – Varsány
15:30 Iglice Néptáncegyüttes - Szécsény
16:00 Kiskun Népdalkör és Vadrózsák citerazenekar – Szabadszállás
16:20 Rimóci Gyöngyösbokréta Hagyományörző Együttes
17:00 Főzőverseny eredményhirdetése
17:30 Nótacsokor-Leblance Győző és Tóth Éva előadásában
19:00 Szabadtéri bál hajnalig: Franka Józsiával

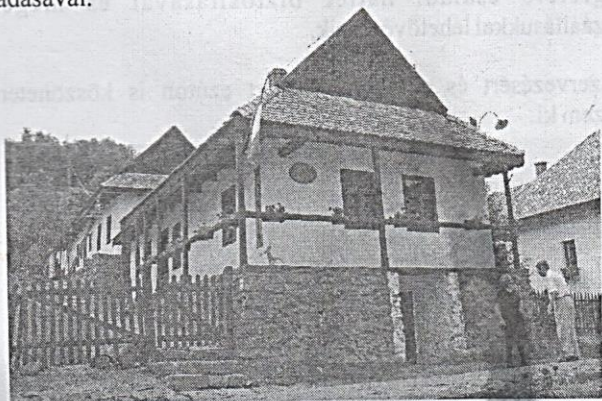
A nap folyamán a hangulatról a Valkó zenekar gondoskodik!

Mindenkit szeretettel vár a programszervező:
Hollókőért Közalapítvány Tel: 32/579-010

Méltó bemutatkozás

Nemzetközi Folklor Fesztiválon öregbítette városunk hírnevét a Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar. Július 30-án Hollókő adott otthont a rendezvénynek. A programon dr. Kálmán Lajos gyűjtéséből összeállított csokorral léptek színpadra. Bár az időjárás rövid időre megzavarta a Spanyolországból érkező

csoport előadását, de a népes szereplő tábor valamennyi résztvevője a lengyelországi, a varsányi, a cook-szigeteki, a nógrádsipeki, a szécsényi, a spanyolországi, a rimóciak és a szabadszállási csoport is büszkén léphetett színpadra igényes előadásával.

A sikerhez gratulálunk! Úgy hiszem ismét megtérül a fáradozás!

Csóke József
Oktatási bizottság elnöke

2006. július Hollókő

Csodálatosan szép helyen szerepelhettünk 2006. július 30-án. 10 órától fölvonulás, díszes népművészeti ruhákban és énekszóval. Minden együttes a legszebb ruháiban ment a hegyre föl, ahol a szépen megépített szabadtéri színpadon volt az ünnepi megnyitó. A magas várron között egy igazi szentmisén vettünk részt. A völgyben lenn az ófaluban finom babgulyás várt ebédre bennünket. Délutáni szereplésünkre már busz vitt föl a színpadra, ahol már javában ment a műsor. A mi műsorunk 3 óra után következett.

A fellépőink: Dorogi Kálmán, Finta Imre, Parrag Imre, Hartman Ferencné Marika, Bencze Péterné Marika, Dorogi Kálmánné Évike, Harcsa Lászlóné Zsófia, Szabó Jánosné Zsófia, Nagy Balázszné Ilonka, Somogyi Sándorné Évike, Gubacsi Lászlóné Zsuzsika, Kovács Sándorné Klárka, Spacér Ferencné Katika, Somogyi Sándorné Rozika, Varga Istvánné Katika, Finta Imréné Katika,
Vadrózsák citerások: Jurinka Ferenc, Cserjés Sándorné Ágika, Kovács Gabika, Mihályi Lászlóné Gyöngyike
Együttesvezető: Kovács Imréné Margitka

MEGHÍVÓ

Tisztelt Népdalkörösök, népzene szerető Társaink!

A kunpeszéri Kéknefelejes Népdalkör a hagyományteremtés gondolatával idén is megrendezi népzenei találkozóját, melyre szeretettel várunk Benneteket! Tavaly egy csodálatos napot töltöttünk közös énekléssel, vidámsággal, józú beszélgetéssel a Felső-Kiskunsági és a szomszédos települések népdal szerető csoportjai részvételével.¹ Reméljük, idén sem lesz másként!

A Népzenei Találkozó időpontja: 2007. Május 01. (Kedd) 10⁰⁰-tól.

Főbb tudnivalók:

A műsorok bemutatása két blokkban történik, délben ebédszünetet tartunk. Ebédet a helyszínen kb.700 Ft-ért tudunk biztosítani. A fellépéseket tombolahúzás és táncos mulatság követi.

A találkozóra részvételi szándékotokat az alábbi jelentkezési lap kitöltésével a fenti címre legkésőbb 2007. április 2-ig jelezzétek.

A részletes műsortervet a visszajelzések beérkezése után küldjük. Kérem a határidő pontos betartását.

Kunpeszér, 2007. március 05.

Üdvözlettel:

Káloziné Csász Erzsébet
Káloziné Csász Erzsébet
06-30/565-55-53

¹ A tavalyi találkozóról készült képeket megtekinthetitek az alábbi Internet címen: <http://kep.tar.hu/nyuszkrisz>

A képen: Bencze Péterné Marika, Szabó Jánosné Zsófia, Finta Imréné Katika, Harcsa Lászlóné Zsófia, Varga Istvánné Katika, Kovács Sándorné Klárika, Somogyi Lászlóné Marika, Tabajdi Sára, Nagy Balázsné Ilonka, Paáli Lukácsné Marika.

Citerások: Somogyi Sándorné Rozika, Kovács Imréné Margitka

„Nem az a lány aki magát tartja
Csak a rakott szoknya mutat rajta
Nem tudja a rántást mögkeverni
Mégis a hamis férjhez akar menni

Nem is legény aki magát tartja
Csak a pitykés lajbi mutat rajta
Nem tudja a rétön a rëndöt lekaszálni
Mégis a huncut lányhoz akar járni.”

2007-ben ünnepelték Kerekegyháza a Tavaszi Szél Népdalkör működésének 35. évfordulóját. A rangos műsoron a Kiskun Népdalkör is részt vett. A fővédnök Csenki Katalin volt aki Kecskemétre jött. Ő a KÓTA megyei főmunkatársa. Ő nyitotta meg a Kodály emlékkiállítást, amely nagy tetszést aratott. Kodály Zoltán fiatalkori eseményeit is részletezte.

A meghívott együttesek szép változatos műsort hoztak. Minden együttes megemlékezett dr. Kálmán Lajos népzenekutatóról, mindannyiunk nagy tanáráról. Műsorainkban legalább egy csokor az ő gyűjtéséből való volt. Közös énekünkben Kodály esti dalát és az örök köszöntőt „Serkenj fel kegyes nép, mosolyog az hajnal” című dalt énekeltük.

*„Tavaszi szél vizet áraszt virágom, virágom.
Minden madár társat választ virágom, virágom.”*
Ezzel a szép dallal az ünnepelt népdalkört köszöntöttük.

Március 15-e

A Petőfi szobornál évente megrendezett ünnepségen, koszorúzás közben 1848-as dalokat énekeltünk, az ünneplő közönséggel szemben.

„Nem kerestek engemet kötéllel
Zászló alá magam csaptam én fel.
Szülőhazám te szép Magyarország
Hogyne lennék holtig igaz hozzád.

Szép a huszár szép a huszár fölül a lovára
Arany mente a vállára, kard az oldalára
Virágcsokor a csákóján, úgy megy a csatába
Ne félj rózsám megtérek még a szabad hazába.

Ha fölmék a hegyre, ha fölmék a hegyre lenézek a völgybe
Ott látom a babám egy kovács műhelybe
Lovát vasaltatja, harcba fog indulni
Szép Magyarországér, szép magyar hazáért vérét kiontani.

Kossuth Lajos Kossuth Lajos Debrecenből elindult
A lováról a lováról a rézpatkó mind lehullt.
Hajtsd meg kocsis azt a lovat had fusson
Én utánam szegény Magyarország soha többé ne sírjon.

De szeretnék én Kossuthal beszélni
Meg kérdezném lehet e még remélni
Meg mondanám én azt neki magának
Nagy adója, sej nagy adója van a magyar hazának.”

*„Dallal szőnek minden álmot,
mely a rónán lágyan ring,
Magyar földön minden ember
egy szép dallal születik.
Amíg élünk végig kísér
Tiszától a Dunáig,
Lelkünkben a magyar nóta
nem hervad, de virágzik.
Ezt a kincset csak mi kaptuk
őseinktől örökbe,
Ez kísér el minden korban
bánatba és örömbe.
Bárhol járunk a világon
messze földre kerülve,
Ha fölcsendül egy magyar nóta
könny szökik a szemünkbe.
Szóljatok hát dalos ajkak
hirdessétek sokáig,
Kishazánknak áldott földjén
a magyarnóta virágzik.
Refr. Szép vagy gyönyörű vagy stb.....”*

*„Százados úr sej haj ha fölül a lovára
Visszatekint , visszatekint az elfáradt bakára
Ugye fiúk szép élet a katona élet
Csak az a baj sej haj csak az a baj sej haj
Hogy nehéz a viselet.....”*

*„Örmester úr fekete ruhája
barna kislány húzódik alája
Minél jobban húzódik alája,
annál jobban kilátszik
az egy, kettő , három , négy
a fehér lábszára*

*Barna kislány kiment az erdőbe
Epret szedett tarka kötényébe
Míg az epret szedi szedegeti,
A rózsája ölelgeti, sej haj erdő közepébe.”*

*„Most szép lenni katonának,
mert Kossuthnak verbuválnak
Kossuth Lajos nem lett volna
katona sem lettem volna
Éljen, éljen a nemzet!*

*Akkor megyek katonának,
ha leányok verbuválnak
Pántlikában kardot rántanak
Avval tudom le se vágnak
Éljen, éljen a nemzet!”*

*„Állj be pajtás katonának
Jobb sorod lesz mint apádnak
tyuhahahaha.*

*Kiskunságban verbuválnak
Most szedik a katonákat
tyuhahahaha.*

*Se nem kapálsz se nem kaszálsz
Csak a kaszárnyába sétálsz
tyuhahahaha.*

*Most fújják a víg marsokat,
itt köll hagyni galambomat
tyuhahahaha.*

*Ha csakugyan el kell menni
Kiskunságot itt kell hagyni
tyuhahahaha.*

*Hagyok olyan rózsát benne,
Holtig fáj a szívem érte
tyuhahahaha”*

2006 júliusában Bugacon rendezték meg a BEOSZ találkozóját, melyre mi is hivatalosak voltunk. A szabadtéri rendezvényen több együttes és szólista is szerepelt. A szabadtéri színpadon legalább negyven fok meleg volt. Megkértük hát a rendezőket, hogy az ebéd utáni föllépésünket a nagysátorban adhassuk elő. Jól tettük! Óriási sikerünk lett. Az asztalnál ülő nézők velünk együtt énekeltek.

„Hol szőke sellő, lenge szellő játszik a Tiszán
Ott él egy nép, legendák népe, ott az én hazám.
Az ősi Kárpát, őrzi álmát hős Csaba vezér
Kis csillagnak égi útján vissza- vissza tér!
S hogy jöttét népünk várva várja
S hogy jól zeng trombitája!

Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország
Gyönyörűbb mint a nagy világ.
Ha zeng a zeneszó Látom ragyogó szép orcád
Táltos paripánkon odaszállunk, hazahív fű-fa – lombvirág
Ha szól a hegedű, vár egy gyönyörű szép ország!
Kishazánknak áldott földjén, ha egy gyermek születik.
Édesanyjuk dúdolgatva a szívükhöz ölelik.”

egy sár - ga vé - gü ház - nál,

csos ka - pu - já - nál.

„Itt születtem én ezen a tájon”

Petőfi Sándor születésének 193. évfordulója alkalmából tartott programot december 31-én Szabadszállás Város Önkormányzata és a Szabadszállási ÁMK.

A rendezvény nyitányaként az önkormányzat, az intézmények és a civil szervezetek képviselői helyezték el a tisztelet virágait a költő városi könyvtár előtt álló szobránál.

A program az intézményben dr. Báldy

Zoltán polgármester köszöntőjével folytatódott. Máté Dániel tolmácsolásában Petőfi Sándor megzenésített verseiből hallhattak válogatást az ünnepség résztvevői. A program pezsgős koccintással zárult.

- ca,

aj - ta,

- gü ház - nál,

já - nál.

Amikor még békebeli volt itt a világ Kassán és Pozsonyon túl,
gallérunkon kinyitott még a búzavirág, úrvolt még a „vitéz úr”. A
nagykörúton már hajnalban szólt a cifra rezes banda.

Mellényemre kitűzöm a réz medáliát, harsogott a Dunán át:

*„Harminckettes baka vagyok én
Kék parolin mosolyog az ingem elején
Nincsen sarzsím , de holnapra lesz
Hadnagy úr a mellényemre csillagokat tesz.*

*Ferenc Jóska adta ezt a mundért rám
Nincsen lovam, de víg vagyok mindég ám (mert!)
Harminckettes baka vagyok én, recece
Gyalog masírozok én!”*

50 évvel később...

*„Szél viszi messze a fellegeket, fölötte lángol az ég
Nyújtsd ide kedves a kis kezedet, ki tudja látlak e még?
Ki tudja ölel e a két karod?
Ki tudja csókol e a szád galambom?
Ki tudja mely napon, mely hajnalon indul a század tovább.”*

*„Bármerre járunk a csillagos ég
nevetve tekint reám
Bármerre járunk a földkereken,
mindenütt Te nézel reám
Járhatunk síkon,
vagy a hegyek tetején
Süvíthet száz zivatar galambom
Szívemnek te vagy az örök remény,
Te hozzád száll ez a dal !*

Dr. Kálmán Lajos gyűjtése:

*Már minálunk soroznak nemsokára,
be is rukkolnak.
Lány mondja az anyjának,
viszik a szeretőm katonának
Ki kíséri a vasútra,
bedobja a rüsztingöt a vagonba
Ne sírj, kedves Mariskám!
Visszajövök három év után.”*

2008. február 16.

Történelmi és Katonadalok Fesztiválja Abasár

Három alkalommal szerepeltünk ezen a rangos műsoron. Mindig májusban tartják és két napos. Mi szombati nap voltunk mindháromszor. A szép műsorunkért cserébe minden évben újból meghívnak bennünket. Az ország minden részéről jönnek jobbnál jobb együttesek. A szebbnél szebb dalokkal csokrokat kötöttek az ottani Kámán Árpád vezette kórusok. Ezek már megjelentek DVD-n és CD-n. Mondhatom nagy sikerük lett. A mi elhangzott dalaink közül is van köztük. A zsűri a ritkán hallott vagy még sosem hallott dalokat emelte ki az elhangzott csokorból.

Ez egy nagyon szép kezdeményezés. Így örökíthetők meg a már feledésbe merült régi dalok. Ezen a képen televíziós felvétel látható.

*„Messze, messze Rodostóban
Rákóczi van bujdosóban
Piros vérnyom vezet arra
Gyászban van a magyar haza,
magyar haza
Piros vér a fehér havon
A vezérünk oda vagyon
Messze, messze Rodostóban,
Rodostóban
Ha még egyszer visszajönne
Szabadságunk teremtője
Körül állnánk lobogóját
Megcsókolnánk lába nyomát,
lába nyomát.”*

2001. augusztus, Pécs

A kirándulások is hozzá tartoznak a népdalkör életéhez. Egy szép kirándulást rendeztünk 2001-ben. Először Máriagyúdre mentünk a híres kegyhely templomba, ahol szentmisén vettünk részt. Innen Pécsre mentünk városnézésre. Képünkön a csoport egy része látható. Mondhatom, Pécs Magyarország egyik legszebb városa. A nagy hőség ellenére mindenki vidám és jókedvű volt. A zsinagóga, a székesegyház, vagy éppen a Zsolnai porcelánok elkápráztattak bennünket. Rendezett utcákon-tereken hűsítő fagyaltokat kínáltak. Igazán szép volt. Hazafelé jövet Tamásiban fürödtünk, melynek kitűnő gyógyvize felüdített bennünket. A buszosunk leginkább, minden kirándulásunkon Áipli László szokott lenni. Ő úgy ismeri az országot, mint a tenyerét.

Kis - an - gya - lom rá - csos

Legjobb, ha rábízunk , mit érdemes megnézni. Egy-egy útvonalat úgy állítunk össze, hogy azt nézzük meg, ami tényleg szép és értékes látnivaló. A jó fürdőkre is ő hívja fel a figyelmünket. Igazán örülhetünk, hogy városunkban ilyen értékes buszos ember van. Még olykor egy-egy halászcsárdát, vagy útmenti kávézót is megemlít. Ez bizony nagyon jól esik. Az sem utolsó szempont, hogy szereti a szép dalokat hallgatni, amit a hosszú úton kidalolunk magunkból.

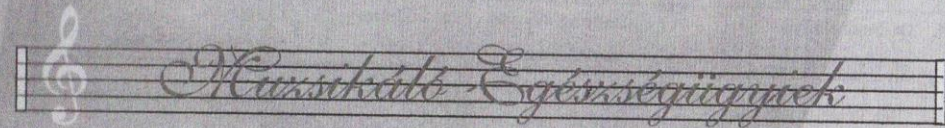
*„Kiskertemben egy rózsafa, három bimbó rajta
Arra jön egy barna legény, szakítani akarja.
Ne szakítsd le barna legény, kinyílik nem sokára
Majd ha az a fényes csillag gyöngyharmatot rak reája*

*Elszáradt a rózsabokor, nincs már nékem virágom.
Megszólták a szeretőmet, hogy énhozzám ne járjon.
Ne haragudj kisangyalom, ne hallgass mindenkire.
Hogy én téged el nem hagylak, esküszöm az egekre.”*

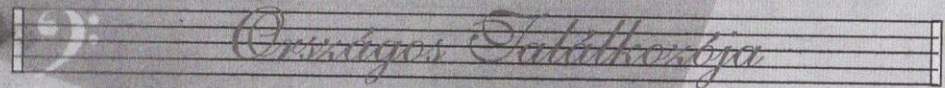
Szabadszállás 2001, Kovács Imréné Margit néni.

1. Művelődési Központ és Galéria
2. Hotel Tisza***
3. Erzsébet Szálló**
4. Hubertus Panzió
5. Kollégium
6. Nagytemplom
7. Buszpályaudvar
8. Vasútállomás
9. Bohém Café /Platán Étterem

XVII.

CSONGRÁD, 2008. április 18-19.

Emléklap

a szabadszállási

Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar

részére

**XVII. Dr. Kálmán Lajos Népzenei Találkozón nyújtott
színvonalas szerepléséért**

Dr. Báldy Zoltán

Szabadszállás Város Polgármestere

Szabadszállás

SZABADSZÁLLÁSI HÍRMONDÓ

Szabadszállás Város Önkormányzatának hivatalos lapja V. évfolyam 11. szám 2008. november

Tartalomból:

Október 23. 2

Polgármesteri tájékoztató 5

Tudósítás a képviselő-testület üléséről 6

Kilenc megyében oktatnak 11

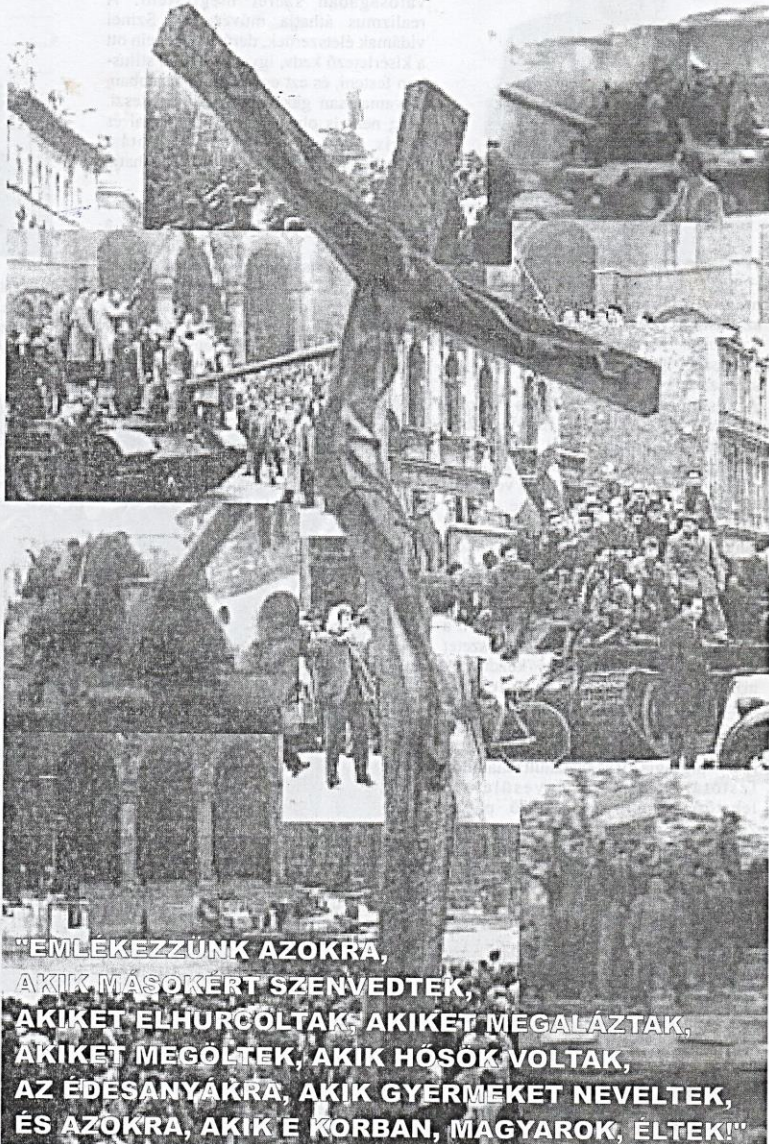

A Községi Ház programajánlata 15

Gyülekezeti hírek 16

Anyakönyvi hírek 20

**"EMLEKEZZÜNK AZOKRA,
AKIK MÁSOKÉRT SZENVEDTEK,
AKIKET ELHURCOLTAK, AKIKET MEGALÁZTAK,
AKIKET MEGÖLTEK, AKIK HŐSÖK VOLTAK,
AZ ÉDESANYÁKRA, AKIK GYERMEKET NEVELTEK,
ÉS AZOKRA, AKIK E KORBAN, MAGYAROK, ÉLTEK!"**

Október 23-ra emlékeztünk

Hegedűsné Szabó Mária kiállításának megnyitójával kezdődött Szabadszálláson a városi ünnepség. A kiállítást Szekeres Mihály a József Attila Községi Ház vezetője nyitotta meg a szépszámú közönség előtt.

A festőnőről: Az általános iskolai tanulmányait egy alföldi nagyvárosban végezte. A rajzolás és a festés már gyermekkorától vonzotta. Rajz tanára, aki egyben az iskola igazgatója volt, már ekkor felfigyelt tehetségére. Rajzversenyekre küldték és biztatták, hogy tanuljon képzőművészetet. Az akkori körülmények ezt nem tették lehetővé számára, így szakmát tanult, amit megszeretett és a mai napig szívesen dolgozik azokkal az anyagokkal, mint a textil, bőr, papír. Az olaj festészetet egészen későn 50 évesen kezdte el, miután gyermekei kirepültek az otthonból. Beiratkozott a Mészáros László Képzőművészeti Egyesületbe, amely Budafokon működik, amelynek a mai napig tagja. Itt sokat tanult tanáraitól, festőtársaitól. Az egyesületben lehetősége nyílt különböző pályázatokon, csoportos kiállításokon részt

venni. A csoportos bemutatkozásokon túl több alkalommal volt egyéni kiállítása is. Rendszeres résztvevője az alkotótáboroknak, legutóbb a nyáron a Szelidi tónál szervezett közös táborozást. Képeiről látni, hogy nagyon szereti a természetet és minden mást is a saját valóságában szeret megfesteni. A realizmus áthatja művészetét. Színei vidámak életszerűek, derűsek. Képein ott a kísérletező kedv, igyekszik több stílusban festeni, és ezt egyre technikásabban, folyamatosan gazdagodó tudással teszi. Még nem is olyan régen fest olajjal és máris komoly életműnyi alkotást mutathat fel. Ez az alkotói energia áthatja műveit. Festményei az egyszerűség, nyugalom és békeesség hangulatában szólítja meg a csodálót.

Nézzék nyitottsággal a képeket, engedjék át magukat a természet ilyen formában történő befogadásának. A kiállítás 2008. november 27-ig lesz látható a József Attila Községi Ház galériájában. Ezt követően a koszorúzás helyszínére

vonultunk, a városháza falán lévő 56-os áldozatok emléktáblájához. Itt a himnusz után koszorúzóik sokasága helyezte el a kegyelet virágait.

Szekeres Mihály

Augusztus 20., közös ima:

**„Áldd meg Uram
ezt a kenyeret, melyet
a Te bőkezűségedből
kaptunk.”**

*Mi Atyánk, aki a
mennyeekben vagy,
szenteltessék meg a te
neved,
jöjjön el a te országod,
legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben, úgy a
földön is;*

*mindennapi kenyerünket
add meg nekünk ma,
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is*

*megbocsátunk az ellenünk
vétkezőknek;
és ne vígy minket
kísértésbe, de szabadíts meg
a gonosztól;*

*mert tied az ország, a
hatalom és a dicsőség
mindörökké.*

Ámen.

(Mt 6,9-13)

I.

*„Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga:
Ki voltál valaha országunk istápjá
Hol vagy István király? Téged magyar kíván
Gyászos öltözetben, te előtted sírván.*

II.

*Virágos kert vala híres Pannónia
E kertet öntöze híven Szűz Mária
Isten igéje élt, bő volt szép virága
De megsötétedett örvendetes napja.*

III.

*Előtted könyörgünk bús magyar fiaid
Hozzád sóhajtozunk árva maradékid
Nézd már István király bánkódó hazádat
Nézd már István király bánkódó hazádat
Fordítsd szemeidet árva országodra.”*

Kodály : Szent István éneke

**Muzsikáló Egészségügyi Találkozó, Csongrád
2008. május**

Vadrózsák citerások:

Cserjés Sándorné Ági,
dr. Mihályi Lászlóné Gyöngyike,
Kovács Gabriella,
Kovács Imréné Margit néni együttesvezető

I.

*Jó estét jó estét, de nem mindenkinek.
Csak annak a szép legénynek aki engem szeret.*

II.

*Nem is az a legény aki gyolcs ingben jár.
Nem fekszik az én ágyamba minden kapcabetjár.*

III.

*Mer az én ágyamba széna szalma vagyon.
Minden széna szalma szálon piros rózsa vagyon.*

IV.

*Repülj madár repülj! Hét megyén keresztül.
Mondd meg az én galambomnak, most vagyok egyedül.*

V.

*Ha kérdi hogy vagyok? Mondd hogy beteg vagyok.
Most érkeztem Kolozsvárról, mulatni akarok.*

Kovács Imréné 2008. július

Emlékezetes találkozók

Cserjés Sándor és Kovács Imréné

Emléktábla avatás

Szabadszállás önkormányzata emléktáblát avatott dr. Kálmán Lajos főiskolai tanár, népzenekutató, Kecskemét díszpolgára, egyházzeneész emlékére szülőházán. A Himnusz eléneklése után Dorogi Kálmánné ünnepi beszédében felidézte a tanár úr életútját, majd dr. Bak István polgármester és dr. Kálmán Andor, a tanár úr testvére, leleplezték az emléktáblát, amelyet Máté Sándor helyi református lelkész is megáldott az Ige olvasása után. Az egy-

kori tanítványok, a népdalkörök vezetői: Kovács Imréné, Kozla Lukácsné és Mónus Ferencné is elhelyezték koszorúikat.

A Szózat után a tanár úr kedves dalát énekelve "Ucca, kecskeméti ucca, utoljára megyek végig rajta ..." a nagyszámú ünneplő a református templomba vonult, ahol a népdalkörök hangversenyével, majd közös ebéddel fejeződött be a tanár úrra való méltó megemlékezés.

Kis - an - gya - lom rá - c

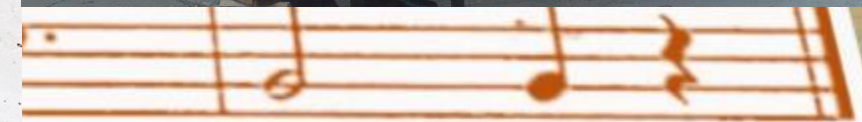
AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK :

A szabadszállási Kiskun Népdalkör 1998. nov. 7-én Tázláron immár egymás után másodszorra ért el országos arany minősítést. Gratulálunk az évek óta tartó kiemelkedő teljesítményükhöz. A Kiskun Népdalkör valamennyi tagjának és vezetőjének Kovács Imrénének további sikeres együtt eltöltött éveket kívánunk.

ut - ca.

u - já - nál.

A Kerekegyházi Tavasziszló Népdalkör következett. Leginkább minden csoport a tanár úr már megjelent könyvéből válogatott dalokkal kedveskedett. Így a Kiskun Népdalkör is. A legkedvesebb dalokból énekeltünk. A műsor végén az Utca, utca, kecskeméti utca című dalt énekeltük. Az özvegy Marika néni legkedvesebb dalát:

*„Jaj de széles, jaj de hosszú az az út,
Amelyiken régi babám elindult.
Régi babám térj vissza a hosszú utadról,
Emlékezz a tegnapi szavadról.
Hosszú útról visszatérni nem lehet,
A szerelmet eltákolni nem lehet.
A szerelem szélesebb a tenger vizénél.
Árványok a lehulló levélénél.”*

Meghatódtnak, könnyekkel a szemünkben vonultunk át az iskolába, ahol a hosszú folyosók meg voltak terítve. Az asztal közepén kistányérokban házi sütemények és üdítők sorakoztak. A bográcson birkát hamarosan találhattuk. Egy lakodalmi hangulatú ebéd következett. Egy kicsit szoros volt a folyosó, de a határtalan öröm és szeretet elfeledtette azt. Finom hazai borok, majd kávé és újabb sütemény, torták sokasága. A közös éneklés pedig olykor könnyeket is kicsalt a szemünkből.

*„Monostori zöldeerdőben születtem
Anyám se volt mégis fölnevelődtem
Úgy nőttek fel, mint erdőben a gomba,
Volt szeretőm, már tízéves koromban
Monostori zöldeerdőben van egy fa
Oda van a kispej lovam pányvázva
Pányva kötél hosszúra van eresztve
Régi babám nem vagy még elfeledve.”*

2000 novemberében emléktáblát avattunk dr. Kálmán Lajos emlékére. A reformátusnagytemplomban rendeztünk egy szép emlékműsort. Meghívott vendégek között szerepelt elsősorban özvegye, lányai, testvéröccse, de kedves tanítványai közül is sokan eljöttek.

A műsort levezető és ünnepi köszöntőt mondó Doroginé Évike volt. A köszöntők között, mint a Kiskun Népdalkör vezetője, én is felsorakoztam. Méltattam tanár úr munkásságát és megkértem az illetékeseket, hogy rendezzünk Szabadszálláson minden év novemberében népzenei találkozót.

A meghívott csoportok ezek után előadták műsoraikat. Kecskemétről a Táncos Péter Együttes hozott egy tanár úr gyűjtötte csokrot. Majd ugyanígy a ménteleki Nefelejcsnél. Népdalkör szintén Kálmán Lajos gyűjtötte csokrot énekelte.

Városunk hírnevét ismét öregbítettük

2009. november 8-án, immár 10. alkalommal rendeztünk Népzenei Találkozót városunk szülőtte dr. Kálmán Lajos halála évfordulójára. A közösségi ház színházterme, pedig ezen túl dr. Kálmán Lajos terem lesz. Rá is illik a név. Annyi szép népdal, ami itt elhangzott már, minden évben 8-10 együttes a legszebb dalokat hozza csokrokba kötve. No és az országos minősítők, ezen kívül a helyi rendezvények mind-mind népdalok sokaságát hozzák elő.

Így volt ez most is. Az esős nap nem vette el a kedvünket. Az emléktáblára friss virágokból, új koszorúk kerültek és a legkedvesebb dal is elhangzott a szülői háznál.

A Róna étteremben izléses teríték mellé ültünk, ahol máris az aperitif után hozták a finom birkapörköltet. Egy néhány köszönő dal után átmentünk a közösségi házba. Útközben megütötte a fülem a kecskeméti csoport megjegyzése: „Még ilyen finom birkapörköltet! Biztos juhász főzte, azok tudják ilyen izletesen elkészíteni.”

Ez az elismerés jólesett. Köszönjük a bognács mellett ázó főzőknek!

A műsor egy csodálatos kiállítással kezdődött. A

gyönyörű festmények között, középen egy Kálmán Lajosról készült portré díszel, melyről azt hittem, ez egy nagytitot fénykép. Anyyira élethű. Ez a kép ezen túl a színházteremben fog helyet kapni. A művész úr odaajándékozta a közösségi háznak.

A dalostalálkozót a polgármester úr jókívánásai tették igazán ünnepélyessé, aki azt kívánta: Legyen a 10 év után, 20-50, sőt 100 év is, amiben megemlékezünk városunk szülőitéről. Ez ugyanis garancia lesz arra, hogy nem hal ki a magyar népdal. Úgy legyen!

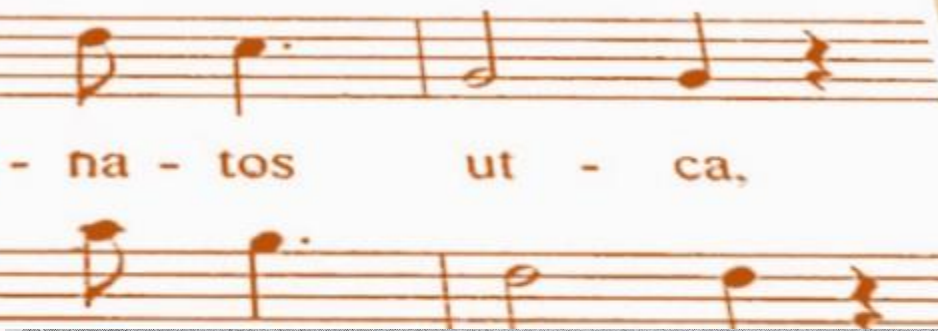
Ezek után a Kecskemétri Jött Jámor Zsolt tanár úr emlékbeszédét hallgattuk meg, aki a Református Gimnázium karmagya. Sok szépet és igazságot tudunk meg tőle a tanár úr életéből.

Egy rövid filmösszeállításban levettük az emléktábla avatását és az első népzenei találkozót. Majd zene és éneklés következett. Minden együttes szép dalokat hozott. Sajnáljuk, hogy Tiszakécske, Ágasegyháza és

Kunszentmiklós nem tudott eljönni. Nyárlőrinc, Dunavecse, Kecskemét, Kunpeszér együttesének gratulálunk! A mi Kiskun népdalkörünk és Vadrózsák citerásai remekeltek. Az újonnan alakult Szikvirág citerások is bemutatkoztak. Remélem ők is hamarosan minősülni fognak, és ha kevesen is vannak, értékes citerások lesznek. Becsüljük meg őket!

Az emléklapok és virágok átadása után, még 5-6 dalt énekelünk a tanár úr tiszteletére, a legszebb dalok közül. Majd átmentünk a kiállító terembe, ahol házi készítésű sütemények és üdítővel megrakott asztalok várták a vendégeket, de még a nézőket is. Igazi családi hangulat alakult ki. Köszönjük mindazoknak, akik hozzájárultak e szép nap megrendezéséhez a szponzoroknak és rendezőknek!

Kovácsné Margit néni

IX. Dr. Kálmán Lajos Népzenei Találkozó

Immár kilencedik éve ad otthont Szabadszállás, s a József Attila Közösségi Ház a Dr. Kálmán Lajos emlékére rendezett népzenei találkozónak. Évről-évre sokan jönnek el ez alkalommal, s éneklék el szép, magyar dalainkat.

A 2008. november 8-i találkozó programja Dr. Kálmán Lajos Honvéd úti szülőházánál elhelyezett emléktábla megkoszorúzásával kezdődött. Dr. Kálmán Lajos özvegye: Marika néni megbízásából mondott beszédet Richter Anikó. A személyes emlékeket ébresztő beszéd szeretettel szólt Dr. Kálmán Lajosról, a tanárról, az emberről, a magyar népdalok gyűjtőjéről.

A Róna étteremben elfogyasztott ebéd után, 14 óra körül kezdődött az együttesek fellépése. A műsort Cserjés Sándor kulturális, sport, és vállalkozási tanácsnok vezette.

Dr. Balázs Sándor köszöntötte a megjelenőket, s beszédében hangsúlyozta azon együttesek, s népdalkörök fontosságát, amelyek őrzik a magyar kultúra egyik fő elemét, a népdalt. Méltatta azt a hagyományörző munkát, amely során a fiatalabb nemzedékek számára átültetődik a népdalok szeretete s tudása.

A műsorban felléptek: Tubarózsa Citerazenekar Tiszakécske, a Vadrózsák Citerazenekar, s "új hajtásai": Baracsi Péterné, Kovács Zoltán, Soltszentimrei Mozgás-

korlátozottak Egyesületének Népdalköre, "Szépkorúak"-Tiszakécske, Boróka Népdalkör és Citerazenekar Ágasegyháza, Szappanos Lukács Népdalkör Kunszentmiklós, Kiskunhalasi Népdalkör, Kéknefelejcs Citerazenekar Tiszakécske, Kiskun Népdalkör. Szólót énekeltek: Zoboki Józsefné és Urbán Zoltán.

Nagy sikere volt minden fellépő együttesnek, s természetesen hazai együttesek /Vadrózsák Citerazenekar, Kiskun Népdalkör/ nagy

tetszést arattak.

A szép nap végén az együttesek számára dr. Balázs Sándor, városunk polgármestere „Emléklapot” adott át.

A fellépés után a szabadszállási asszonyok finom pogácsáit, süteményeit, s jó borokat kóstoltak vendégeink. Búcsúzóul felcsendült a "Honfoglalás" című film gyönyörű dala: a Szállj, sólyommadár.

Kisné Vidéki Eszter

2006 márciusában szerepeltünk Budapesten a Történelmi Múzeumban. A kupolateremben adtuk elő műsorunkat. A magasból visszhangzó énekünk csodálatos élmény volt. A galéria felső ablakaiból kinéző teremőrök és vendégek örömmel hallgatták a felszálló dallamokat.

A Kiskunság jellegzetes dallamvilágából főleg pásztordalokat és katonadalokat adtunk elő. A betyárvilág visszaidézésére Rózsa Sándorról énekeltünk. A citera hangzása itt igazán érvényesült. Mintha százan is citeráztunk volna. Ez igazán értékes előadás volt.

Résztevő előadók:

Jurinka Ferenc, Cserjés Sándorné, Mihályi Lászlóné, Kovács Gabriella, Kovács Imréné, Dorogi Kálmán, Parrag László, Finta Imre, Kovács Sándorné, Finta Imréné, Varga Istvánné, Spacér Ferencné, Somogyi Sándorné, Somogyi Lászlóné, Nagy Balázsné, Harcsa Lászlóné, Szabó Jánosné, Bencze Péterné, Hartman Ferencné,
Fotós: Majer Eszter

Dr. Kálmán Lajos népzenekutatóra emlékeztek

Az ember alkotásra született

FOTÓ: PULAI SÁRA

A kecskeméti Unlver Táncos Péter népzene egyesület tagjainak felépését tapsal illette dr. Kálmán Lajos özvegye, a találkozó díszvendége.

Szabadszállás

Dr. Kálmán Lajos népzenekutató halálának 5. évfordulója volt tegnap. Ebből az alkalomból rangos népzenei találkozózt rendeztek szülővárosában, Szabadszálláson.

– Legendává vált már életében. Mindig a nép- és nemzetnevelők belső elhivatottságával élt. Karnagyi, zeneszerző és orgonista létét ugyanúgy élte, mint ahogy a folklór, az egyházi és a népdalok területeit szolgált.

hittel és tudással – mondta a népzenekutatóra emlékezve Csöke József a zsűfólásig megtelt közösségi házban.

A helyi kulturális bizottság elnöke ezután arról szölt, megannyi ifjúsági és felnőtt népdalkör, citerazenekar kapott útbaigazítást, buzdítást a Kecskemét néprajzból doktorált zene-pedagógustól. Óvónök, tanítók százaí vihették magukkal a zene, a népművészet, a pedagógiai hivatás, a magyarság ügye iránt elkötelezett dr. Kálmán

Lajos szellemiségét, tanításait. Az életút rövid méltatását követően megyénk megannyi településéről – Méntelek, Tiszakécske, Dunavecse, Kecskemét, Fülöpszállás, Mélykút, Sükösd – érkezett kórusok, népdalkörök, citeraegyüttesek adták vissza egy töredékét a népzenekutató munkásságának.

Kicsik és tisztas korúak egyaránt nagy sikert arattak.

A műsor előtt a fellépők is megkoszorúzták a zene-pedagógus Honvéd utcai szülőházának falán lévő emléktáblát.

P. S.

Az ember alkotásra született a címe annak a kötetnek (CD-melléklettel), amely válogatás dr. Kálmán Lajos munkáiból. A kiadványt ma 17 órakor mutatják be a Kecskeméti Tanítőképző Főiskolai Kar dísztermében (Kaszap u. 6-14.)

*Émlékezőtás
találkozók*

Fanatikus hitével a kecskeméti Népzenei Találkozók gyűjtőpontjává vált. dolgozott – hangsúlyozta Bács-Kiskun megye országgyűlési képviselője. Az egy- gyűltek Buda Ferenc költő, fafaragó emlékfájának állításával tisztelegtek a reformatus hitű zene-pedagógus emléke előtt. Kálmán Lajos özvegye hiszi: „csak az hal meg, akit elfelednek...” Akire emlékeznek, örökké él... F. Á.

Kopjafa avatás Kecskemét Budai úti református temetőben. A kopjafát Buda Ferenc költő, szobrász készítette.
2001. november 9.

Kis - an - gya - lom rá - csos

A városházáról jelentjük

Meghatóan kezdődött

Ünnepélyes pillanatokkal vette kezdetét a hétfői képviselő-testületi ülés. *Dr. Kálmán Lajos* Kecskemét város díszpolgárává avatásának lehettek tanúi mindazok, akik egykori tanítványként, barátként zsúfolásig megtöltötték a városháza dísztermét.

A Szózat hangjai után fánfárok adták meg a rövid műsor kezdetének a jelet, amelyben közreműködtek a Tanítóképző Főiskola diákjai is. *Székelyné Kőrösi Ilona* ismertette Kálmán Lajos életútját a szabadszállási szülői háztól a budapesti éveken át a Kecskeméten töltött évtizedekig.

A polgármester és a díszpolgár

Emléktábla avatás

Soha nem felejtik el

SZABADSZÁLLÁS

Dr. Kálmán Lajos főiskolai tanár, népzenekutató, egyházzenesz Kecskemét díszpolgára néhány hónapja távozott el körünkből. A kiváló pedagógusról november 11-én Szabadszálláson, a szülőhelyén is megemlékeztek. Sza-

badszállás önkormányzata emléktáblát avatott tiszteletére szülőháza falán. Ünnepi beszédet Dorogi Kálmánné mondott, aki felidézte a tanár úr életútját. Majd dr. Bak István polgármester és dr. Kálmán Andor (a tanár úr testvére) leplezte le az emléktáblát. Mátyé Sándor református lelkész ál-

dása után a népdalkörök vezetői, egykori tanítványok - Kovács Imréné, Kozla Lukácsné, Mónus Ferencné - koszorúzták meg az emléktáblát. Az ünnepség a református templomban a népdalkörök hangversenyével, majd közös ebéddel zárult. ■

2000. NOV. 11.

Szabadszállás önkormányzata emléktáblát avatott dr. Kálmán Lajos főiskolai tanár, népzenekutató, Kecskemét díszpolgára, egyházzenesz emlékére szülőháza. A Himnusz elnevezése után Dorogi Kálmánné ünnepi beszédében felidézte a tanár úr életútját, majd dr. Bak István polgármester és dr. Kálmán Andor, a tanár úr testvére leleplezték az emléktáblát. Ma-

kori tanítványok, a népdalkörök vezetői: Kovács Imréné, Kozla Lukácsné és Mónus Ferencné is elhelyezték koszorúikat.

A Szózat után a tanár úr kedves dalát énekelve "Úcca, kecskeméti ucca, utóljára megyek végig rajta ..." a nagyszámú ünnepi a református templomba vonult, ahol a népdalkörök hangversenyével és közös ebéddel zárult.

Kis - a

U - tol - já - ra meg - ál - lok egy sár - ga vé - gü ház - nál,

Soha nem felejtik el

SZABADSZÁLLÁS

Dr. Kálmán Lajos főiskolai tanár, népzene kutató, egyházzenei Kecske mé t díszpolgára néhány hónapja távozott el körünkből. A kiváló pedagógusról november 11-én Szabadszálláson, a szülő helyén is megemlékeztek. Sza-

badszállás önkormányzata emléktáblát avatott tiszteletére szülő háza falán. Ünnepi beszédet Dorogi Kálmánné mondott, aki felidézte a tanár úr életútját. Majd dr. Bak István polgármester és dr. Kálmán Andor (a tanár úr testvére) leplezte le az emléktáblát. Má té Sándor református lelkész ál-

dása után a népdalkörök vezetői, egykori tanítványok - Kovács Imréné, Kozla Lukácsné, Mónus Ferencné - koszorúzták meg az emléktáblát. Az ünnepség a református templomban a népdalkörök hangversenyével, majd közös ebéddel zárult.

Báton Zsuzsa unoka, Kiss Lászlóné
Zsuzsa lányuk, Dorogi Kálmán
szervező

u - já - nál.

"Erősségem és énekem az Úr,
és Ő lőn nékem szabadulásul"
(Zsolt, 118, 14 v.)

Fájó szívvel, de Atyánk akaratában megnyugodva,
az elhunyt életéért hálát adva tudatjuk, hogy

DR. KÁLMÁN LAJOS

életének 78. évében 1999. november 7-én csendesen elhunyt.
Temetése 1999. november 11. (csütörtök) 1/2 2 órakor
lesz a kecskeméti Budai úti református temetőben.

"Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem,
a hitet megtartottam."
(Pál Timotheus írt 2. levele 4:7.)

Gyászolják:

Felesége
Kecskeméti Mária

Gyermekei
dr. Kálmán Flóra
férjével
dr. Kálmán Zsuzsa
férjével
Forgó Zsuzsa
férjével
Forgó Sándor
feleségével

Unokái
Szegedi Tamás
Roós Péter
Koncz Emese
Bátori Zsuzsanna
Bátori Dániel
Forgó Anna
Forgó Alma
Forgó Amadeus

Testvérei: dr. Kálmán Andor és családja, Kálmán Béla családja

A gyászoló család kérése, hogy aki szeretetét koszorúval fejezné ki,
az erre szánt összeget a kecskeméti ref. gyülekezet új orgonájára adományozza;
a ravatalozónál elhelyezett perselybe.

Táviratcím: 6000 Kecskemét, Bem u. 8.

Népdalkörök közös éneklése

*„Kék ibolya búnak hajtja a fejét
Nincsen aki megöntözze a tövét
Szállj le harmat kék ibolya száraz tövére
Most találtam egy igaz szeretőre.”*

*„Az utamra visszatérni nem lehet,
Nagy a mi szerelmünk lángja nem enged
A szerelem szélesebb a tenger vizénél
Árvább vagyok a lehulló levélnél.”*

Kis - an - gya - lom rá - csos ka - nu - já - nál

Szabadszállás 2003. november 9.

Sikeres volt az idei dr. Kálmán Lajos kórustalálkozó

Dr. Kálmán Lajosra, a kiváló népzenekutatóra, a magyar kóruskultúra egyik legismertebb felvirágoztatójára emlékeztek november 11-én, Szabadszálláson. A tizennyolcadik alkalommal megtartott kórustalálkozó hat település – Kecskemét, Kunszentmiklós, Kiskunhalas, Dunavecse, Lajosmizse, Szabadszállás – kilenc csoportja képviseltette magát.

A népzenei találkozó résztvevőit, a díszvendégeket, a zenepedagógus leányait, dr. Kálmán Flórárt és dr. Kálmán Zsuzsát dr. Báldy Zoltán, Szabadszállás Város polgármestere köszöntötte. Elmondta: *Dr. Kálmán Lajos nagyon különleges ember volt, ennek ékes bizonyítéka, hogy tanítványai ennyi év után is nagy becsben tartják emlékét és munkásságát. Őrzik az általa létrehozott kulturális értékeket, tovább viszik örökségét.*

A népdaltalálkozó résztvevői a magyar népdalkincs legszebbjéből állították össze repertoárjukat, külön figyelmet szentelve dr. Kálmán Lajos, Bartók Béla, Kodály Zoltán munkásságának. A műsorban többek között Kecskemét, Eger, Kiskunhalas, Bugac környéki, vajdasági, csángó, tolvajosi, ormánsági, tuncyogmatolcsi, valamint kuruc kori népdalok, dalsokrok hangzottak el. A fellépést követően a népdalkórusok vezetőit oklevéllel, virággal, borral köszöntötte dr. Báldy Zoltán polgármester. Mónus Ferencné, az Univer Táncos Péter Népzenei Egyesület elnöke a találkozó alkalmából egy díszes kupával lepte meg Kovács Imréné, a szabadszállási Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar vezetőjét.

A program koszorúzással folytatódott dr. Kálmán Lajos szülőházánál, ahol a kórusok közös énekléssel emlékeztek meg tanítómesterükről.

A rendezvény házigazdái, a Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar tagjai terített asztallal várták a találkozó résztvevőit, akik a baráti beszélgetés során elismeréssel szóltak a szervezők mun-

Kálmán Lajos 1921. szeptember 5-én született Szabadszálláson. A budapesti Lónyai utcai Református Gimnáziumban érettségizett. 1947-ben végzett földrajz-történelem, és karvezetés szakon. Tanulmányai befejeztével a kecskeméti Református Tanítóképzőben, és jogutódaiban dolgozott nyugdíjazásáig.

1965-ben szerzett doktorátust néprajzból. Összegyűjtötte Kecskemét környékének népdalait. Zenepedagógusi munkássága is sokoldalú. 1969-től a kecskeméti népzenei találkozó fő szervezője, a Kárpát-medencei etnomuzikológus klub megalapítója volt. A kiváló népzenekutató, zenepedagógus 1999 novemberében, Kecskeméten hunyt el.

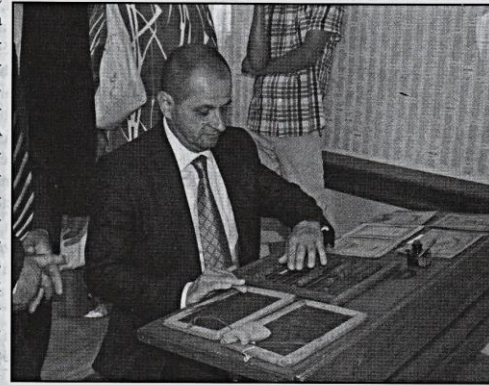
kájáról, valamint külön köszönetüket fejezték ki a szívélyes vendéglátásért. A találkozó végén a népdalkórusok annak jegyében búcsúztak el egymástól, hogy jövőre ismét folytatódik az immáron tizennyolc esztendő óta műltra visszanyúló hagyomány.

- gulyás-

telegybegyűlteket. Az elnök asszony elmondása szerint nagyszerűen sikerült az iskola felújítása, amely már megfelel a huszonegyedik század követelményeinek is, így jó eséllyel sikerülhet a fiatalabb generációt is falai közé csábítani. Az elnök felsorolta az alapítvány alapító és kuratóriumi tagjait, akik közül hárman, id. Langó Kálmán, id. Bende Balázs és Szűcs László sajnos már nem élnek. A Balázspusztai Iskoláért Alapítvány 1996-ban azzal a céllal jött létre, hogy megmentse a valamikori iskola épületét, amely kiemelkedő közösségi helyszíne miatt mindig is az itt élők összetartozásának szimbóluma volt. Az itt megrendezésre került öregdiák találkozó mellett, az épület helyet adott a nyugdíjasok ünnepélyeinek is. Anyák napi köszöntésekre ökumenikus szertartások keretében kerül sor, így az üres iskola épület időről-időre megtelik a helybeliek ünneplő közösségeivel, bizonyágát adva Balázspusztai életrevalóságának. Szeretnénk és célunk, hogy a régi épületben elkezdett közösségépítés a felújított helyen új lendületet kapjon. Ennek érdekében

ránt Eszter a Kecskeméti Táncgyűttes vezetője készítette fel. A felújított épületben egy könyvtár is helyet kapott, amelyet Ramháb Mária, a Katona József Megyei Könyvtár igazgatója mutatott be,

lamtitkár ünnepi beszédében külön hangsúlyt helyezett Balogh József országgyűlési képviselő nevével fémjelzett Nemzeti Tanyafejlesztési Programra, kiemelve, hogy a Nemzeti Együttműködés kormá-

Dr. Budai Gyula államtitkár úr ismerkedik az egykori iskolai tanszerekkel

zetlen munkájával hónapokon keresztül motorja volt a felújító munkálatoknak. A Balázspusztai Iskoláért Alapítvány kuratóriumának elnöke a segítséget méltatva külön kiemelte: ezt nem a személyes haszonszerzés, hanem a közösség támogatásának szándéka vezérelte. Máté Sándorné lelkipásztor áldásmondása után Dr. Budai Gyula államtitkár

úrnak, Balogh József országgyűlési képviselő úrnak, Dr. Báldy Zoltán polgármester úrnak, Ramháb Mária igazgató és Dr. Mihályi Lászlóné kuratóriumi elnök ünnepélyesen átvágták az iskola megnyitását jelképező szalagot, ami után mindenki megtekintette a felújított épületet.

szeregettel várjuk újító ötleteiket, nyitottak vagyunk a kezdeményezésekre, amelyek még hatékonyabban segíthetik a közösség összetartozását - zárta ünnepi beszédét Dr. Mihályi Lászlóné kuratóriumi elnök. A következő ünnepi műsorban a Petőfi Sándor Általános Iskola első és másodikos tanulói néptánc előadását nézhették meg, akiket Lukácsné Ha-

elő. Mindkét együttes vezetője Kovács Imréné, Szabadszállás díszpolgára, akinek az irányításával már több rangos kitüntetést vehettek át az előadók. A megnyitó beszédet Dr. Budai Gyula, a Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára tartotta, aki külön kitért az olyan kis közösségek összefogásának fontosságára, mint amilyen a balázspusztai. Az ál-

tivitása továbbra is megmarad és sikerül állandó programokkal megtölteni az egykori iskola épületét, amely immáron új pompájával hirdeti az ott élők összefogásának erejét.

Helyi előadók közül a Szabadszállási Gyöngyszemek, az Ezüst Kopogók Néptánc Együttes, az aerobikcsoport, valamint a Kiskun Népdalkör és Vadrózsák citerazenekar lépett fel

SZABADSZÁLLÁSI HÍRMONDÓ

Ágasegyházán lépett fel a szabadszállási népdalkör

Kivételesen szép és igényes előadásával ejtette ámuldba a közönséget október 7-én a szabadszállási Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar Ágasegyházán.

Fennállásának huszonötödik évfordulóját ünnepelte október második hétvégéjén az ágasegyházi Boróka Népdalkör és Citerazenekar Egyesület. A rendezvény vendége volt a Ballószögi Hagyományörző Népdalkör, a Böcsai Boróka Citerazenekar, a tiszakécskei Kék Nefelejcs Citerazenekar, a kiskunhalasi Szilaj Citerazenekar, a Kecskemét Táncegyüttes, az Univer Táncegyüttes és a szabadszállási Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar. A rendezvény fővédnöki

tisztét Novák Katalin Család- és Ifjúságygyért felelős államtitkár töltötte be. A színvonalas előadások közül kiemelkedett a városunkat képviselő Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar. Az együttes Kálmán Lajos és Kodály Zoltán gyűjtésből származó népdalsokorral kápráztatta el a közönséget és a szakma képviselőit. A remek elődást hallva Füredi János, Ágasegyháza polgármestere ajándékkal lepte meg Kovács Imrénét, a népdalkör vezetőjét.

- tudósítónktól-

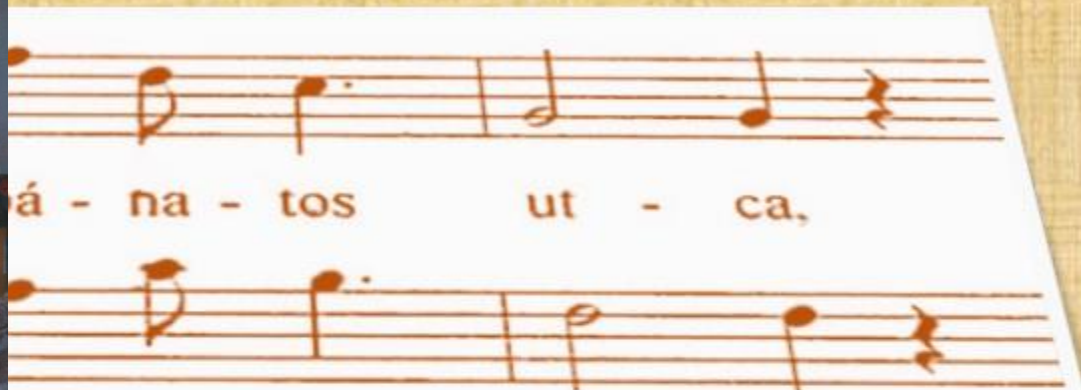

Akikre büszkék lehetünk

Elindult egy értékes folyamat Szabadszálláson, aminek nagyon örülünk. Visszatekintő a múltba és erőt ad a jelenhez. Vannak itt bőven ilyen emberek, akik megérdemlik, hogy megemlítsék a nevét. Ilyen például Szekeres Mihály, aki hosszú éveken át vezette és igazgatója volt a Kultúrházunknak. Gondoljuk csak át mennyi mindent köszönhetünk neki. A városi TV-t nézve, olyan régi történeteket láthatunk, amelyek nélküle nem jöttek volna létre. A rendezvények sokasága, ünnepélyek, szüreti multságok, avatások, kiállítások, versenyek, hogy csak néhányat soroljak. Az ő kezdeményezése és lebonyolítása nélkül talán feledésbe mentek volna.

Megőrizni a fölvételeket, melyek ma már történelmi dokumentumok, egy város életében nagyon is fontosak. A rengeteg felvételt összevágni, hogy abból film legyen, ez egy művészet. Nos az, hogy egyáltalán Kultúrházunk van, legyen – hisz egy időben kérdéses volt az is, kell-e a városnak? Ott a tisztiklub. Jó döntés volt ez is. Ezt kell átalakítani. A mozi egyre háttérbe szorult, de helyette lett még számítógépes terem is, ahol szintén a legelső tanító ő volt. Az én lányom 1988-ban Budapestről járt le, hogy elvégezze a számítógépes tanfolyamot. Nagy öröm volt ez a gyógyszertárunkban. Volt aki értett a számítógéphez. Ez azóta is hírnév városunknak. Amikor a hősök emlékművét építették 1999-ben, végig filmezték egész az avatásig. Amikor ezt felavatták, harangzúgás kísérettel olvasták föl a sok áldozat nevét. Ez egy megrázó élmény volt. Sok-sok ünnepség visszajátszása érezte velünk, igenis jó szabadszállásnak lenni. Történeket itt szép és jó dolgok is. Akik ezeket megörökítik, igenis büszkék lehetünk rájuk. Hogy haza is beszéljek, sok éven keresztül itt zajlottak a népzenei minősítők. Sokan érdeklődtek az utóbbi években, mikor lesz minősítő? Sok szervezés és rendezés fűződik a nevéhez. Néhány éve a Szabadszállás határát bemutató sorozatot hiányoljuk sokan. Gyönyörű háttérzene kísérte a filmet, amihez bizony zenei ismeretség és jó ízlés is kell. Még nem is említettem: csodálatosan fest. Volt régebben kiállítása, ahol gyönyörködhettünk képeiben. Olyan jól, élethűen lefestette Selyem Zsigmond tanyáját, mintha fénykép lenne. Örülünk az ilyen embereknek. Ismerjük el tudásukat. Bár Petőfit is elismerte volna annak idején városunk. Nem kellett volna az utókornak, Tóth Sanyi bácsinak dokumentumokkal bizonygatni, hogy valóban itt született Petőfi Sándor.

Kovács Imréné Margit néni 2015.február 20.

Augusztus 20-át minden évben megünnepeljük. Szent István királyunkról szebbnél szebb énekeket dalolunk a megszentelt új kenyér mellett. Aratási dalokat énekelünk.

„Elvégeztük, elvégeztük az aratást, aratást,
Készíj gazda, készíj gazda jó vacsorát!”

„Aki tiszta búzát akar aratni,
három szántás alá kell azt vetni
Aki tiszta szívből akar szeretni,
nem kell annak búval elhervadni.”

A képen: Jurinka Ferenc, Somogyi Sándorné, Cserjés Sándorné, Mihályi Lászlóné, Paáli Lukácsné, Finta Imréné, Varga Istvánné, Somogyi Lászlóné, Spacér Ferencné, Dorogi Kálmán, Parrag Imre, Finta Imre, Nagy Balázsné, Harcsa Lászlóné, Bencze Péterné, Szabó Jánosné, Tabajdi Sára, Hartman Ferencné. A közösségi ház bejáratánál a közönséggel szemben.

„Nincs több legény a faluban csak három
Hát a nyáron ki lösz az aratáson?
Kötözzé a tiszta búzát kévébe
Ne kérje a csókot isten nevébe.

Nincs több kislány a faluban csak három
Azok szödik föl a markot a nyáron
Piros pántlika lobog a derekán
Úgy szedi a markot a legény után.

Arass rózsám arass megadom a garast
Ha én meg nem adom, megadja galambom
Arattam, arattam, kévét is kötöttem
Galambom tarlóján meg is betegedtem.”

I.

„Oh Szent István dicsértessék menny és földön
tiszteltessél

De főképpen nálunk ma, mint országunk oszlopa.

Refr.

Kérünk mint apostolunkat és az első királyunkat
Szent István nézz mennyből le, az szép magyar népre.

II.

Mária gyenge gyermekségbe, csuda vala a szentségbe
Példájára népeknek, örömeire mennyeknek.

Refr.

III.

Boldogságos Szűz Anyánknak, mint magyarok
asszonyának

Ajánlottad hazánkat, áldoztad koronánkat.

Refr.”

Kis - an - gya - lom rá - csos ka - pu - já - nál.

IV. Szabadszállási Népzenei Találkozó
Dr. Kálmán Lajos Emlékére
2003. november 09.

A kunok dalai és szokásai. A népdalok túléltek a szokásokat. Ma már csak ezekből tudhatjuk meg, hogyan éltek őseink, mi volt a napi teendőjük. Ezeket a történeteket nem könyvből olvastam. Saját tapasztalatom szerint írtam le. Egy gyönyörű pásztordal szinte mindent elmond a kunokról. Nem idevaló születésű vagyok én, messze földről ide vándoroltam én.... Hogy mióta élnek kunok Szabadszálláson, azt én nem tudom, de anyai nagyapámtól, aki sok éven át nálunk élte idős napjait, úgy hallottam, az ősei mind szabadszállásiak voltak, gazdálkodók és pásztorok. Sok régi pásztordalt hallottam tőle és sokat mesélt. Rengeteg kisliba sárgállott a libalegelőkön és a falu utcáin is. Ezekért szájbért fizettek és ha megnőttek megtömték őket és a kofaasszonyok vitték őket Pestre. Ez egy pénzforrás volt. A libapásztorok dala: *Kihajtom a libát a gyöpre....* Talán ez az egyszerű dal vont a figyelmem a nagyapámra, hisz én is libapásztor voltam a nagyanyámon. Kisiskolás voltam még, de minden érdekelt. A hosszú katona évekről is mesélt, ahol németül vezényeltek. Néhány szó ezekből is megmaradt. Például édesanyám így keltett fel minket: "lányok auf". A sok szép pásztordal közül az egyik : *Ha fölülök a fekete halomra, onnan nézöm merre legel a gulya.* A pásztoroknak különös élete volt. Szent György napján volt a kihajtás a távolabbi mezőkre, ahol már a számadó várta a bojtárokkal a jószágokat. Kialkudott bérért egész nyáron legeltették őket. Dömötör napjáig de legkésőbb András-napig. Ekkor számolt el a számadó a szaporulattal esetleg a kárral. A szállásokon, cserényeken nyári menedéket biztosítottak esőtől, nagy melegtől. Itt volt az itatóvályú és gémeskút. Itt lehetett főzni is. A nyári tanyára lovaskocsin vitték ki a kellékeket. Bográcsot, a ládákban ruhákat és a kenyeret, szalonnát és szárasztésztákat. A főtt ételből jutott hűségecs társuknak a puliknak , komondoroknak is. Szabadszálláson a közeli legelőre reggelente hajtották ki és este haza a teheneket, disznókat. A disznójárás a vásártéren kívül, a tehénjárás a laposrétre, még ma is kihajtási terület. Az álló jószágokat, melyek főleg növendékek voltak a borgyújáráson és a csintovai lápos mezőkön hajtották a nagy adacsi pusztára. A csatorna akkor még nem volt, hisz ez csak a múlt század elején készült. Így a lovakat, csikókat a laposréten keresztül terelgették az erdőn, a homokdombokon kívülre. Itt van ugyanis a Strázsa domb, és a lófogónál be tudták fogni a nyargaló lovakat, ha kellett. Ide vágatott ki a kis Petőfi is a kerítést átugratva.

Az ígás lovak és ökrök maradtak csak otthon az istállóban, ha kellett szántani, vetni, gabonát rakodni, szénát behordani. A kunok keménykötésű, büszke emberek. Nem nagyon paktálnak le gyűtt-mönttel. Ha mégis befogadják, kunkötéssel örök barátságot kötnek. Ilyeneket megtapasztalhattam a családon belül is. Édesapánk bácskai magyar ember volt és a rokonai is. Teljesen más szokásaik voltak. Édesanyáknak, református lévén a nagymama után, a református templom 7. padsorában minden nagyünnepen helye volt. Minket viszont római katolikusnak nevelt. Soha nem éreztük, hogy ez így nem jó. A kunok takarékos emberek. Egyik mondásuk: Több nap mint kóbász! Szerették a rendet, tisztaságot. Mindennek megvolt a helye és ideje.

Viseletük nem hivalkodó. Azt tartották, olyan jó anyagból készüljön a ruhád, idős korodban is szép legyen. Becsüld meg, csak tisztán tedd a helyére. A ruha takarta a testüket és melegben se vették le. A férfiak nyáron bőgatyát hordtak. A nagybátyám mondása szerint így konferálta a kalauz a leszállókat: Gatyafalva! Sok férfiinget megvart édesanyánk a nagy családnak. Ezek mind magasnyakú, zámedlis elejű, mandzsettás ingek voltak. Sok-sok gomblyukkal. Ezeket még én is segítettem kikötni.

A nők ruhája is hosszúujjú, magasnyakú, kötényt csak piacra és otthon hordtak. A pruszlik és kendő elmaradhatatlan volt. Téltre bekecs, az ujjatlanban lehetett kint is dolgozni. A kunokról azt tartják, a padlásra mennek nevetni, dalolni meg nem szabad, mert eldalolják a szöröncsét. Hát ezt én nem állítanám. Édesanyám a nővérel olyan szépen énekeltek a nagyapám névnapján, ma is itt cseng a fülemben. Az Endre báró leánya balladát, olyan szépen talán senki se énekelte, mint ők.

A pásztoremberek legfontosabb ruhája a suba. A hűvös, szeles időben kint ácsorogva egész nap bizony jól jön a földig érő suba. Nyáron a kunkalap védte esőtől, jégtől őket.

A cserény közelében mindig volt kiserdő ahová a jószágok hűsölni, dörgölőzni mentek. Az egyik szép pásztordal így szól: *Pásztor ember vígan él, fél világgal nem cserél* A másik ismerősebb: *A juhásznak jól megy dolga, egyik dombról a másikra...stb.* Túró, sajt az eledele, száraz kenyér van melléje. Víz iszik rája, rágyújt pipájára, mégis piros az orcája. Büszkeségüket kifejező dal: *Én vagyok kunsági fi, vagy lebbencs Jancsi.* Van még egy itt gyűjtött dal: *Szögény paraszt mindig kinn vagy a tanyán. A fene ősz meg a lebbencsen, tarhonyán. Télön hideg nyáron mindig meleg van. A csuda hogy a lélok még benned van.* Évszázadokon át összeházasodtak kunok és a magyarok, s ma már csak a szép dalok tanúskodnak ősi szokásaikról. A Kiskun Népdalkörrel ezekből szeretnénk bemutatni néhányat. Köszönjük!

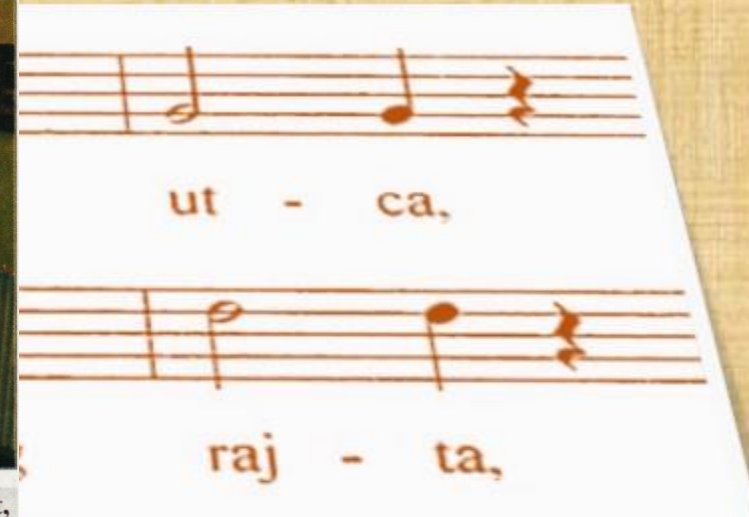
Kovács Imréné Margitnéni együttesvezető 2013. május 6.

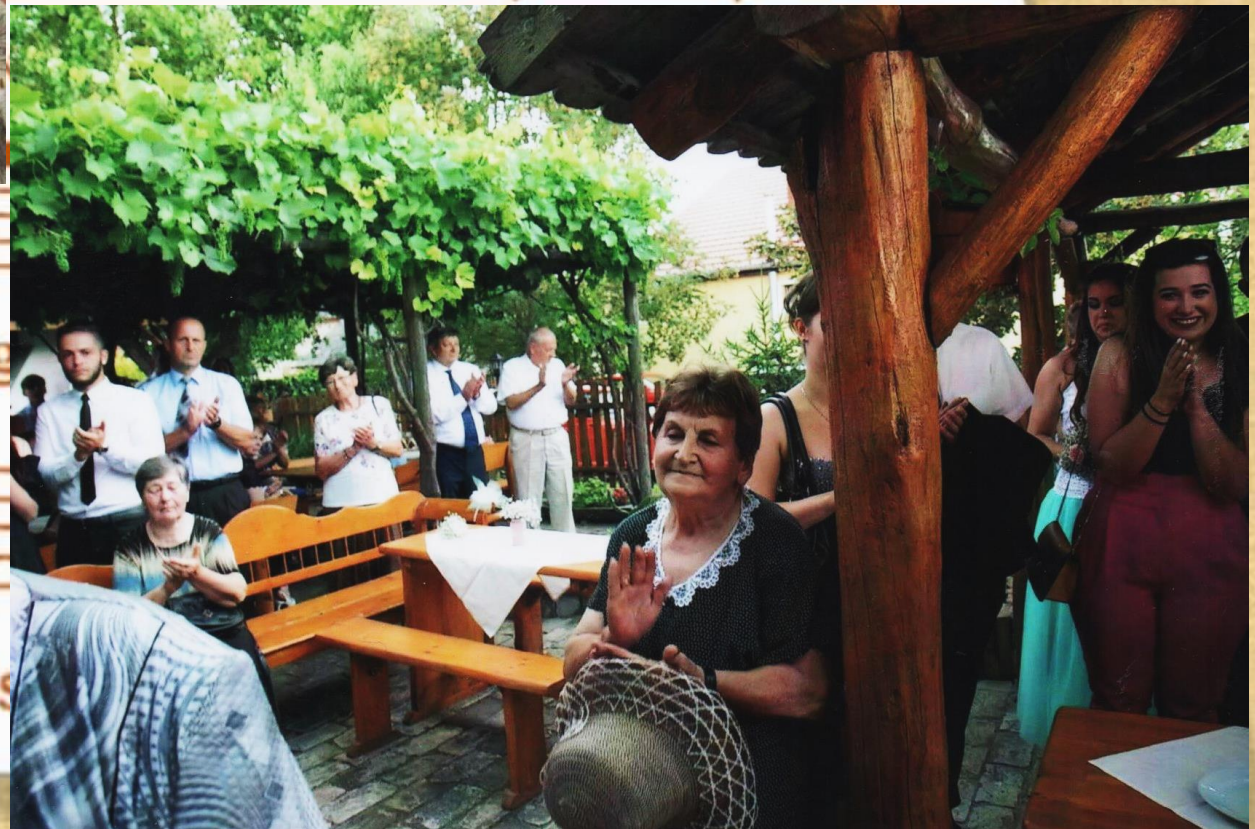
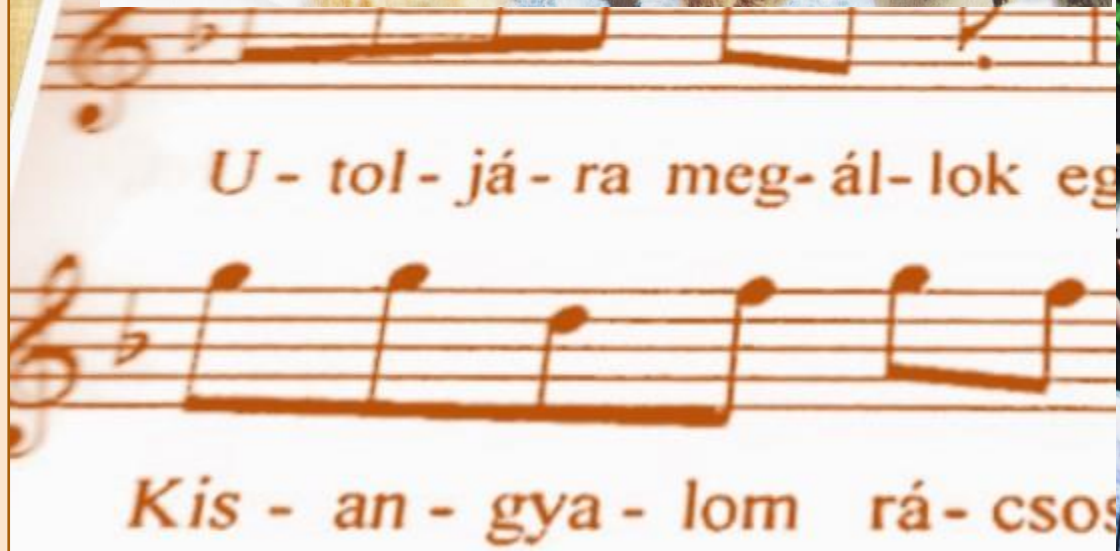
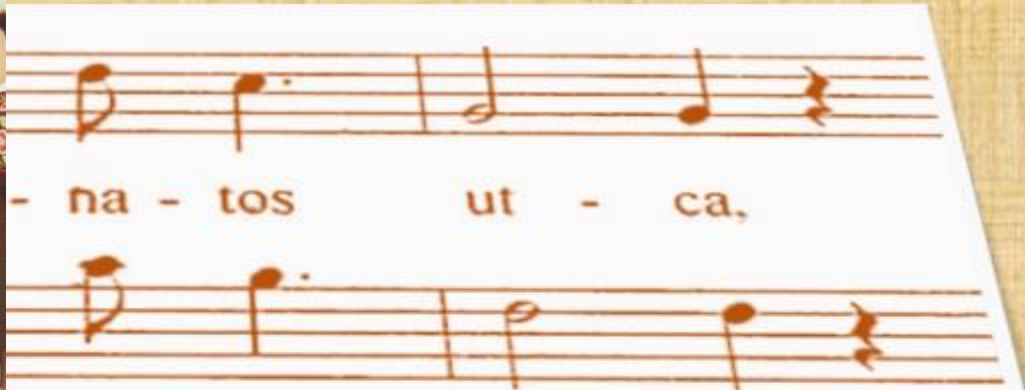
Solton járt a Kiskun Népdalkör

Fotó: illusztráció

Tizedik alkalommal rendezték meg a hagyományos solti tavaszi napok keretében a X. Baráti Dalos Találkozót, melynek idén is a Vécsey Károly Művelődési Ház adott helyet. A rangos népzenei seregszemlén tíz település képviseltette magát. Városunk hírnevét a Kovács Imréné vezette Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar öregbítette. A rendezvény vendége volt Madár Istvánné ének-zene pedagógus és Vén Ferencné, a kalocsai Mezei Virágok Népdalkör vezetője.

XIX. Dr. Kálmán Lajos Népzenei Találkozó

■ Nyolc település népdalköreinek és szolistainak részvételével rendezték meg a XIX. Dr. Kálmán Lajos Népzenei Találkozót a szabadszállási József Attila Közösségi Házban 2018. november 10-én.

A program a Dr. Kálmán Lajos szülőházánál lévő emléktábla koszorúzásával kezdődött. A család részéről Dr. Kálmán Flóra és Kálmán Zsuzsa, az önkormányzat nevében

Dr. Báldy Zoltán polgármester és Szőke Péter képviselő úr koszorúzott.

A népdalkörök részéről a szabadszállási Kiskun Népdalkör, a Nyárlőrinci Hagyományörző Népdalkör, a Lakiteleki Szikra Népdalkör, a kunpeszéri Kék Nefejejos Népdalkör és Soltszentimréról Nagy Jánosné és Szabó Pálné koszorúzott.

A koszorúzás után a József Attila Közösségi Házban folytatódott a találkozó, ahol a megjelenteket Dr. Báldy Zoltán köszöntötte. Beszédében kiemelte, jó látni, hogy ilyen sok embernek fontos Dr. Kálmán Lajos munkássága, a népdalok szeretete és a hagyományok ápolása. A város vezetője egy csokor virággal köszöntötte meg Dr. Kálmán Flórának és Kálmán Zsuzsának részvételüket.

A fellépő csoportok közül elsőként a Kissolti Nyugdíjas Egyesület Dalköre lépett a színpadra. Őket követték Soltszentimre, Szabadszállás, Nyárlőrinc, Lakitelek, Kunpeszér, Kerekgyháza és végül Kiskunhalas településeinek énekesei és citerásai.

A program közös vacsorával zárult, melyhez a citeramuzsikát a Kiskunhalasi Népdalkör Egyesület tagjai szolgáltatták.

Köszönjük a rendezvényhez nyújtott támogatást Boczka János alpolgármester úrnak, Kovács Lajosnak, Mankovics Hajnalkának, Szívós Lászlónak és a Kiskun Népdalkörnek a vacsora mellé készített izletes süteményeit, valamint a polgárorségnek a koszorúzás biztosítását.

1. Dr. Kálmán Flóra és Kálmán Zsuzsa
2. Nagy Jánosné és Szabó Pálné

3. a Kissolti Nyugdíjas Egyesület Dalköre
4. a Kiskun Népdalkör és Vadrózsák Citerazenekar

5. a Nyárlőrinci Hagyományörző Népdalkör

6. a Lakiteleki Szikra Népdalkör
7. a Kunpeszéri Kéknefejejos Népdalkör

8. a Kerekgyházi Tavasz Szél Népdalkör
9. a Kiskunhalasi Népdalkör Egyesület

Vadrózsák tövis nélkül

SZABADSZÁLLÁS A magyar népzene megunthatatlan

A Vadrózsák Citerazenekar összefonódott a Kiskun Népdalkörrel

A magyar népzene a teremtő közösség számára maga a megtartóerő. Ezt az erőt hordozza magában immáron negyven esztendeje a Kovács Imréné Margitka néni vezette szabadszállási Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar.

Gulyás Sándor

A közösségi ház legrégebben működő csoportját nemcsak otthonában, de az országban is nagyon sokan ismerik. Mondhatni azt is, hogy nem teljes egy városi rendezvény vagy népzenei fesztivál a Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar fellépése nélkül. A hagyományörző csoport színvonalas munkáját dicséri a számtalan elismerés, arany és ezüst minősítés.

– A zene már születésétől a véremben volt, de igazán később jegyeztem el magam vele Kálmán Lajos népzene-kutató-pedagógus hatására. A férjem nem nagyon örült, hogy a szabadidőm jórészt énekléssel töltöttem, de a nagytekintélyű tanár úrnak ő sem tudott ne-

met mondani. Kálmán tanár úr volt a karnagyunk. A helyi rendezvények mellett versenyeken is részt vettünk. Néhány év múlva rám maradt az együttes vezetése.

– Citerázni Kecskeméten tanultam meg Tuka Zsigmondtól és Birinyi Józseftől.

Az elején azt gondoltam, soha nem fogok megtanulni citerázni. Az én fejássonny kezem valahogy nem akarta végrehajtani a finom mozdulatokat. Itthon a férjem dorgált. – Nem tudsz te csak cincogni – mondogatta. Az erős akarat és a kitartás azonban meghozta gyümölcsét.

A szakkörvezetői tanfolyam elvégzése után alapítottam meg a Vadrózsák Citerazenekart, amely aztán összefonódott a Kiskun Népdalkörrel – meséli a kezdetekről Margitka néni, Szabadszállás díszpolgára.

Minden fellépésre örömmel vállalkoztunk, és alkalomhoz illő dalokat énekelünk. Az alföldi, valamint a Petőfihöz kötődő dalok különösen kedvesek voltak számunkra. Az első arany minősítésünket a Kerekgyházán megrendezett versenyen kaptuk, melynek értékét növelte, hogy a zsűri elnöke Alföldi Borus István volt.

– Immáron negyven éve dolgozom azon, hogy a magyar népzene ne menjen ki a „divatból”. Mondhatni, hogy életcélt tűztem ki a népi hagyományok ápolásáért, megőrzéséért. A közös éneklés elfeledtet a bűt, a bánatot. Sok szép dalt tanultunk meg, ezeket néha sorra vesszük. Az éneklést szinte nem lehet abbahagyni, főleg, hogy közben újabbak jutnak eszünkbe.

– A népzene mindnyájunkban ott lakozik, csak tudni kell

előcsalogatni. Nagy élmény felfedezni, majd a közösséggel megosztani egy majdnem elfeledett népdalt, és ha látom az arcokon az örömet, már tudom, megértte a fáradságot – mondja Margitka néni, majd bele kezd egy Kálmán Lajos által gyűjtött kun népdalba:

*„Fújja a szél a nyárfa levelet,
Az gondolom, az is engem nevet,
A fűszál is feltállott ellenem,
Bújdósóvá tézsen a szerelem.”*

– A magyar népzene megunthatatlan. Lehet, hogy időnként csökkenni látszik a népszerűsége, de ez csak átmeneti állapot. Sajnos, mi épp ezt az időszakot éljük. Taglétszámuk csökken, a fiatalok nem érznek indítást a csoporthoz történő csatlakozásra. Ettől függetlenül töretlen a lelkesedésünk. Jelenleg húsz taggal működik a Kiskun Népdalkör és a Vadrózsák Citerazenekar. Az idén először a kulturánapi rendezvényen léptünk színpadra. A legnagyobb feladat viszont a Szabadszállási Napok lesznek, hisz ebben az évben ünnepi várossá nyilvánításának huszadi évfordulóját településünk – fűzte hozzá Margitka néni.

Kovács Imréné Margitka

Kis - an - gya - lom rá - csc

Húsz éve ápolják dr. Kálmán Lajos emlékét

Jubileumi találkozót tartottak a kórusok

Dr. Kálmán Lajos népzene-kutatóra és zenetanárra emlékeztek a napokban Szabadszálláson. A jubileumi népdalos találkozón nyolc település kórusa lépett színpadra.

Gulyás Sándor
sandor.gulyas@mediaworks.hu

SZABADSZÁLLÁS Huszadik alkalommal rendezték meg a dr. Kálmán Lajos Népdaltalálkozót Szabadszálláson. A rendezvény díszvendége volt Budai Ilona Kossuth-díjas népdalénekes, a nemzet művésze és Jámbor Zolt Kodály-díjas karnagy, valamint a kiváló néprajzkutató lányai, dr. Kálmán Flóra és dr. Kálmán Zsuzsa.

Jámbor Zolt, a Magyar Kodály Társaság elnöksége és a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége nevében mondott köszöntőt, aki beszédében felelevenítette a népzene-kutató életpályáját. Elmondta, Kálmán Lajos több mint ezer

kecskeméti és Szabadszállás környéki népdalt jegyzett le, gyűjtött össze.

– Egy igazi polihisztor, nemzetben gondolkodó, kultúrát mélyen ismerő és ismertetni akaró ember volt – emelte ki beszédében a karnagy.

Darabos József, Szabadszállás polgármestere beszédében példaértékűnek nevezte Kálmán Lajos örökségének ápolását, gondozását.

– A tanár úr már életében legendává vált, hiszen mindig a nép- és a nemzetnevelők elhivatottságával végezte tevékenységét. Hittel, tudással szolgálta a folklór, az egyházi zene és a pedagógia

ügyét. Nemzetének gyökereit kutatta, az éltető dalt kereste és mentette tovább – hangsúlyozta a városvezető.

A köszöntőket követően a népdalkörök léptek színpadra. A műsorban egyebek mellett szüreti és bordalok, kiskunsági, szatmári dalsokrok és dr. Kálmán Lajos gyűjtéséből való népdalok hangzottak el a kórusok tolmácsolásában. A találkozó zárásaként Budai Ilona Kossuth-díjas népdalénekes, a nemzet művésze értékelte a produkciókat. – Aki énekel, annak a szíve csordulig megtelik szeretettel – idézte Szent Ágoston gondolatait, majd látta el hasznos szakmai

tanácsokkal a résztvevőket. Végezetül a népdalkörökkel közösen énekelte el az Erdő, erdő, erdő, marosszéki kerek erdő című népdalt. A színpadi produkciókat követően az önkormányzat, a család képviselői és a népdalkörök helyezték el a megemlékezés koszorúját a Kálmán Lajos szülőházánál lévő emléktáblánál. A program ebédrel és közös énekléssel zárult.

– Nagyon megérint, hogy milyen alázattal és szeretettel ápolják édesapám emlékét és hagyatékát a szabadszállásiak. Személy szerint is jó ide visszajönnöm, hiszen rengeteg gyermekkori emlék fűz a városhoz és az itt élő emberekhez. Bár nekem a zenei pályához nem volt elegendő mértékű a vonzódásom, ám a népdal szeretete szervesen végigkísérte az életemet. Atyai hagyatékként fontosnak tartom a hagyományok ápolását, megőrzését, példaértékűnek az egykori tanítványok munkásságát – mondta el lapunk érdeklődésére Kálmán Zsuzsa.

Húsz esztendeje emlékeznek meg tanítómesterükről Szabadszálláson

Kovács Imréné több mint négy évtizede vette át a szabadszállási népdalkórus vezetését tanára, Kálmán Lajos unszolására.

– A tanár úr egészen haláláig figyelemmel kísérte és szakmai tanácsokkal segítette a mun-

kánkat. A húszesztendős múltira visszatekintő rendezvényünkkel kívánunk tisztelegni munkássága előtt, melyre főként az egykori tanítványok kapnak meghívást – emelte ki a szabadszállási Kiskun Népdalkör vezetője.

„Közös nevezőre hozni a magyarokat, megőrizni függetlenségünket, kiállni értékeinkért...”

Folytatás az 1. oldalról.

Dr. Báldy Zoltán polgármester ünnepi köszöntőjében államalapító Szent István királyunk munkásságát méltatta, majd az ünnep jelentőségére hívta fel a program résztvevőinek figyelmét.

A város első embere elmondta: *Szent István azt is tudta, hogy nem elég az ország határain belül megteremteni az egységet, a Kárpát-medence teljes területében kell gondolkodni. Tudta, milyen értékeket adhat a magyar gazdasághoz és kultúrához a más népekkel való együttműködés. Felismerte az egységes vallás, műveltség fontosságát.*

Szent István legfontosabb gondolatai és céljai ma is ugyanúgy érvényesek, mint ezer évvel ezelőtt. Ma is az a dolgunk, mint annak idején államalapító királyunknak. Egységesíteni az országot, közös nevezőre hozni a magyarokat, megőrizni függetlenségünket, kiállni értékeinkért, szem előtt tartva azt is, hogy Európai Uniói tagságunktól nem akarunk megválni, de azt sem szeretnénk, ha az Unió vezetése ilyen mértékben ránk erőltesse akaratát. Viszonylag szuverén állam kívánunk maradni, nem pedig egy globalizációs massa részévé válni.

Szent István élete, uralkodása, tettei követendő példaként szolgál az utókor számára. Megtudhatjuk belőle hogyan tanulhatunk másoktól, miként tudjuk megőrizni, tovább adni, ami a miénk: örökségünket, hagyományainkat, értékrendünket, kultúránkat, gondolkodásmódunkat – emelte ki a polgármester.

A köszöntő után a Kiskun Népdalkör, az Ezüst Kopogók Néptánc Együttes lépett színpadra, Szuhanics Albert: Államiságunk ünnepe című versét Szabó Zsolt szavalta el. Az új kenyeret Máté Sándor református lelkész áldotta meg.

A kenyér látása nagyon szép dolog,

eszünkbe juttatja a gondviselő Isten szeretetét, akinek kegyelméből ebben az esztendőben is volt vetés és aratás. Mind ezt István király ünnepén, államalapításunk napján vesszük szemünk elé, adunk érte hálát. Az új kenyér azt is jelenti, hogy a magyar népnek van jövője – hangsúlyozta beszédében a nagytiszteletű úr.

Az egységet a kenyér is szimbolizálja, ahogyan a sok különálló, szétpergő búzaszemből éltető kenyér lesz – emelte ki Kiss József plébános az új kenyér megszentelése előtt, kiemelve a hálaadás, az összetartozás jelentőségét.

A rendezvény zárásaként az új kenyeret dr. Báldy Zoltán polgármester, Boczka János alpolgármester, Szőke Péter és dr.

Réthy Aladár önkormányzati képviselő szelte fel. **Kép és szöveg: -gulyás-**

Kis - an - gya -

Ut - ca, u

t - ca,

raj - ta,

- gü ház - nál,

ja - nál.

Ut - ca, ut - ca, *de bá - n
U - tol - já - ra me - gyek v

sár - ga vé - gü ház - nál,
ka - pu - já - nál.

OKLEVÉL

Kovács Imrénének

a 2013. VI. 29-én megtartott

VIII. Kunszentmiklósi Járási Népdalos Találkozón

Medveczky Ádám Kossuth Díjas karmester

zongora kíséretével előadott népdal elénekléséért.

Kunszentmiklós, 2013. június 29.

A tanár úrra emlékeztek tisztelői

SZABADSZÁLLÁS A kórusok és a citerások immár tizenötödször találkoztak

Tizenötödik alkalommal találkoztak népzenei együttesek és egykori tanítványok dr. Kálmán Lajos emlékére Szabadszálláson.

Popovics Zsuzsanna

A házigazda Kiskun Népdalkör több tagja is jól ismerte Lajos tanár urat. A dalkör vezetője, Kovács Imréné Margit tanítványa is volt, ő elsőként énekszóval emlékezett. A teltházás nézőtérén mindenki ismerte, így vele együtt énekelte az „Este van már, csillag megy az égen” kezdetű népdalt.

– Kálmán Lajos mesélte, hogy öt éves korában hallotta először, a szőlőből hazatérő kapás lányoktól. Már akkor felfigyelt a népzeneire! De jó lenne, ha a mai fiataloknak is lenne rá füle, ők is értékelnék az elődeinktől ránk maradt szellemi kincseket – mondta Margitka.

Dr. Kálmán Lajos egy személyben volt karnagy, zeneszerző és orgonista, emellett tanított és fáradhatatlanul szolgálta a folklór ügyét. Szabadszálláson az 1970-es években vezette a Kiskun Népdalkört. Kecskemétről kisvonattal érkezett, az állomásról biciklivel sietett az isko-

A találkozót a Kiskun Népdalkör nyitotta meg, egy Kallós Zoltán gyűjtötte erdélyi népdalcsokorral

lába. Gyorsan felírt a táblára egy dallamot, a hozzá tartozó strófákat, néhányszor elpróbálta a kórusal, és már igyekezett is a vonathoz. – Hatalmas munkabírása, határozottsága fegyelmet parancsolt, de nem is nézett el semmi kihágást tanítványainak – folytatta Margitka. – Amikor

Szabadszálláson járt, mindig mesélt valami helyi vonatkozású régi történetet, amit mi magunk sem ismertünk. Hatalmas tudása volt, szép és igaz történeteket máig őrizzük. Jó szívvel emlékezünk rá minden évben.

Köszöntötte a megjelenteket dr. Báldy Zoltán polgármester.

Köztük a tanár úr jelen lévő lányait és keresztlányát – Kálmán Flórát és Zsuzsannát, valamint Kálmán Andreát – emlékkönyvet kaptak az alkalomból. A találkozót a házigazdák nyitották meg, majd fellépett a Boróka Népdalkör és Citerazenekar (Ágasegyháza), az Univer Tán-

Kovács Imréné Margit kórusvezető

cos Péter Népzenei Egyesület (Kecskemét), a Bugaci dr. Kálmán Lajos Népdalkör és Citerazenekar, a Kiskunhalasi Népdalkör Egyesület, valamint a kerekegyházi Tavasz Szél Népdalkör. A színpadi műsort követően is folytatódott a közös éneklés, citerázás.

*„Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök
kultúrája egykettőre elpárolog, ha
minden nemzedék újra meg újra meg nem
szerzi magának.”
(Kodály Zoltán)*

U - tol - já - ra me - gyek vé - gig raj - ta,
U - tol - já - ra meg - újul vé - gü ház - nál,
Kis - an - gya - lom rá - csos ka - pu - já - nál.